

ANKARA'NIN ESKİ SİNEMALARI

*Nadir
AVŞAROĞLU*

SUNUŞ

Gençlik ve olgunluk yıllarım Ankara'da geçti. 70'li, 80'li yıllarda en önemli sosyalleşme aracı büyük ve özenle inşa edilmiş ihtişamlı salonlarda sinema seyretmektir. Bu çalışmamda gençlik yıllarımın Ankara sinemalarını aktarmaya çalıştım.

Amacım nostalji yapmak ya da geçmiş yıllara bir güzelleme değil. Bizden bir üst kuşağın döpiyes ve takım elbise giyerek tiyatroya gittikleri gibi, benim gençlik yıllarımın en önemli sosyal faaliyeti olan sinemalara giderken yaşadığımız bizim kuşağın heyecanını aktarmak.

Günler öncesinden gazetelerdeki ilanlara
Bakarak, hangi filme gideceğimizi belirler,
Arkadaşlara durumu tartışarak bir karar verir,
Biletlerin bulunmama ya da iyi yerlerden olma
İhtimali için birini erkenden sinemaya gönderir,
Sinemanın önünde buluşma saatimizi belirler,
Gişedeki takım elbiseli yaşlı amcaya bakarak
Kapıdaki yelekli ve papyonlu biletçiye
Tüm biletler uzatılır ve kişi sayımız söylenirdi.
Numaraların tek mi, çift mi oluşuna göre
Sinemanın fuayesinde konum alınır,
Saatine daha çok varsa bir sigara yakılır,
Teşrifatçıya doğru yönelenlerken bahşişi hazırlanır,
Koltuklara yerleşirken etraftakilere bakılır,
Tanıdıklar görülürse onlar selamlanır,
İlk gong çalıp, kadife perde ağır ağır açılırken
Kendimiz bir çeki düzen verilirdi.

Yazdığım gibi amacım bir nostalji yapmak değil
Sadece benim gençlik ve olgunluk dönemlerimdeki
Ankara sinema kültürünü aktarmak ...

Nadir AVŞAROĞLU
Nisan - 2024

İÇİNDEKİLER

No	SİNEMALAR	Sayfa No
1	SUNUŞ	2
2	İÇİNDEKİLER	3
3	SİNEMA	5
4	ANKARA'NIN ESKİ SİNEMALARI	6
5	YETİŞEMEDİKLERİM	11
	Millet Bahçesi Sineması	11
	Kulüp Sineması	12
	Halk Sineması	13
	Park Sineması	14
	Yeni Sinema	14
	Sus Sineması	15
	Sümer Sineması	15
	Büyük Sinema	16
6	BENİM SİNEMALARIM	19
7	AKÜN SİNEMASI	27
8	ARI SİNEMASI	34
9	ÇANKAYA SİNEMASI	41
10	KAVAKLIDERE SİNEMASI	48
11	KIZILIRMAK SİNEMASI	56
12	BÜYÜLÜ FENER	62
13	BATI SİNEMASI	68
14	DERYA SİNEMASI	72
15	MENEKŞE SİNEMASI	76
16	NERGİZ SİNEMASI	79
17	SES SİNEMASI	83
18	TALİP SİNEMASI	85
19	MELEK SİNEMASI	88
20	UZAY SİNEMASI	92
21	ANKAPOL SİNEMASI	96
22	ÇAĞDAŞ SAHNE	100
23	GÖLBAŞI SİNEMASI	105
24	METROPOL SİNEMASI	108
25	LALE SİNEMASI	111
26	KEREM SİNEMASI	113
27	AS SİNEMASI	115
28	CEP SİNEMASI	116
29	SİTE SİNEMASI	117

30	EFES SİNEMASI	119
31	ALEMDAR SİNEMASI	120
32	DEDEMAN SİNEMASI	123
33	KARINCA SİNEMASI	125
34	RENKLİ SİNEMA	127
35	ORDUEVİ SİNEMASI	130
36	SİNEMA 70	131
37	ETİ SANAT MERKEZİ	132
38	MEGAPOL SİNEMASI	133
39	MİTHATPAŞA SİNEMASI	135
40	SON OLARAK	136
41	ŞİMDİKİ SİNEMALAR	144
	Arcadium	144
	Optimum	144
	Cinefora	144
	Cinevizyon	144
	Cinmarine Taurus	144
	Cinmaximum Ankamall	144
	Cinmaximum Antares	144
	Cinmaximum Armada	144
	Cinmaximum Atlantis	144
	Cinmaximum Ceba	145
	Cinmaximum Gordion	145
	Cinmaximum Next Level	145
	Cinmaximum Panora	145
	Cinmaximum Podium	145
	Cinevizyon Acity	145
	Park Vera	145
	Prestige Bilkent	145
	Prestige Kentpark	146
	Prestige Nata Vega	146
	Sinemax	146
42	KAYNAKLAR	148

SİNEMA

Wikipedia'ya göre; sinema veya sinema sanatı, kamera aracılığı ile elde edilmiş görüntülerin bir ışık aracılığı ile beyaz renkte bir perdeye yansıtılarak film adı verilen sesli veya sessiz hareketli videolar elde edilmesi işidir. Üretilen bu filmler, sinema salonu adı verilen özel binalarda gösterilmektedir. Sinema sanatı genel olarak diyalog, kurgu, sahnenin düzeni, ışık, ses ve dekor gibi şeyleri yapılan filme uygun şekilde dizayn edilir. Bu işlemlerin tamamına ise sinema endüstrisi adı verilmektedir. İtalyan asıllı Fransız film kuramcısı Ricciotto Canudo sinemayı, "yedinci sanat" olarak tanımlamış ve ilk sinema 1895 yılında çekilmiştir.

Yapay zeka yazılımı GPT'ye göre ise; sinema, hareketli görüntülerin kaydedilmesi, düzenlenmesi ve gösterilmesi suretiyle oluşturulan sanat ve eğlence formudur. Genellikle film adı verilen görüntülerin bir araya getirilmesiyle oluşur. Sinema, geniş bir yelpazede farklı türlerde film üretebilen çok yönlü bir sanat formudur. Dram, komedi, romantik, bilim kurgu, korku gibi türlerde filmler üretilebilir. Sinema aynı zamanda kültürel, sosyal ve politik mesajlar iletişimini de sağlayabilir. Sinemanın tarihi, 19. yüzyılın sonlarına dayanmaktadır ve teknolojinin gelişmesiyle birlikte büyük bir evrim geçirmiştir. Sinema, izleyicilere görsel, işitsel ve duygusal deneyimler sunarak onları farklı dünyalara taşıyan bir sanat ve eğlence biçimidir.

Sinemanın ve sanatın ne olduğuna dair farklı dönemlerde farklı görüşler ortaya atılmıştır. Bu yüzden sanatın tek bir tanımını yapmak güçtür. İçerik ve biçimsel niteliklere önem veren farklı görüşler olmakla birlikte sanatın, insanın kendisiyle ilgili anlam arayışının bir sonucu olduğu söylenebilir. Sanatın biçimsel özelliklerine ağırlık vermek onun insanla olan bağını koparır. Sinemanın sanat olarak değerlendirilmesi için öncelikle teknik olarak gelişmesi gerekmiştir. Günümüzde büyük bir kitlenin sinema seyretmeyi sevdiği bilinmekte.

Sinema eleştirmeni ve kuramcısı Nijat Özün'e göre ise; sinema, bütün sanat dallarını içinde barındıran bir sanattır.

ANKARA'NIN ESKİ SİNEMALARI

Gelelim bu yazının asıl konusuna; Ankara Marşı'nda da belirtildiği gibi Anakara; yoktan var edilen ilk şehirdir.

Cumhuriyete kadar, Ankara, Küçük bir bozkır kasabası olarak tanımlanabilir. Bu küçük bozkır kasabasının tarihi 1923 yılında başkent ilan edilmesi ile değişir. Ankara adı verilen bir kent var edilir. O tarihten bu yana başkent Ankara'da Konserler, tiyatrolar, gösteriler ile Bir kültürel kimlik geliştirilir. Henüz kültürel kimliğin oluşmadığı Bu yıllarda halkın sosyalleşme alanları Yok denilecek kadar azdır. Halkın üst kesimi seçkin mekanlarda Çeşitli balo ve eğlencelere katılırken Orta gelirli ve memurlar Çay bahçeleri ve parkları tercih eder. İşte böylesine bir ortamda, Ankara, Halkın tüm kesimlerine hitap edebilecek Sinema ile tanışır.

Kent insanı için, sinema En önemli sosyalleşme etkinliği Ve mekanı haline gelecektir.

Ankara'nın ilk sinemaları
Dönemin şehir merkezi olan
Ulus semtinde açılır.
Cumhuriyetin ilk yıllarında Ulus,
Ankara'nın ticari ve sosyokültürel açıdan
Önemli bir bölgesidir.
Taşhan'ın yanında açılan ve
İkinci Dünya Savaşı yıllarının
En lüks sineması olan Yeni Sinema
Büyük önem taşımaktadır.
Ankara'da sinema amacıyla inşa edilen
İlk yapı örneği olan Kulüp Sineması da,
Ulus Rüzgarlı Sokak'ta yer almaktadır.

1950'lerden sonra
Şehir merkezi Yenışehir'e kayınca Kızılay'da
Birçok sinemanın açıldığını görürüz.
1960'lı yıllarda Ankara'da yaklaşık 170 adet
Açık hava sinemasının olduğu bilinmektedir.

Kızılay bölgesinde bulunan
Sinema örnekleri çoğaltılabilir.
Kavaklıdere Sineması'nın mimarı olan Nejat Tekelioğlu
Tarafından 1960'lı yıllarda tasarlanan
Nergiz ve Menekşe Sinemaları da
Kızılay'daki sinema örneklerindedir.

O yıllarda açık hava sinemaları
Bahçe ve akşamları ailecek yemek
Yenilen piknik yapılan yerlerdir.
Gençlik Parkı'nda, Yenimahalle'de,
Bahçelievler'de ve her mahallede.

Bulvar Sineması	Bulvar Sineması	BULVAR SİNEMASI
A Hususî	A Hususî	A Hususî
Y. F. T.	Y. F. T.	Y. F. T.
Nº 43082	Nº 43082	Nº 43882
Eğlence resmî dahil 225 Kuruş	Kontrol Kuponu	Sinema B. 190 Eğlence R. 45 Toplam 225
Biletin saklanması mecburidir.		
Sümer Matbaası Tel : 22 94 87 İstanbul		

Özellikle 1960'lar sonrasında Ankara'da sinema yapılarının Sayısında önemli ölçüde bir artış olmuştur. 1968'ten 1970'e kadar Tunalı Hilmi Caddesi üzerinde Kavaklıdere, Lale, Yeni Ulus, Ses ve Talip Sineması Olmak üzere beş sinema açılmış. Çankaya Sineması, Dedeman Sineması, Dilek Sineması (Küçükesat'ta), Hanif, Karınca Sineması (Küçükesat'ta). Ankara'nın en gözde caddelerinden biri olan Tunalı Hilmi ve çevresinin (Kavaklıdere) Geçmiş sinema salonları açısından zengin hale gelmiştir.

Ankara'daki sinema salonlarındaki Bu artışta özellikle apartmanlı sinemaların da Etkisi olduğu söylenebilir. 1970'li yıllar sonrasında ise Sinema ortamında bir kriz başlamıştır.

Yetmişli yılların ilk yarısında tek kanallı, Yarı resmi, siyah-beyaz TRT'nin Ulusal düzeyde yayına başlamasıyla birlikte Sinema salonlarında hissedilir Bir kriz de kendini göstermeye başlar.

Ankara Sineması in Necatibey Street

1970 yılında Ankara'da var olan
Sinema sayısı 40'dan fazladır.
Bahsi geçen bu dönemde
Oldukça popüler olan sinema mekânları,
Toplum hafızasında önemli bir yere sahiptir.

Sinema, televizyonun yaşama girmesiyle
Birlikte en ucuz ve neredeyse o döneme
Kadar tek eğlence olma özelliğini yitirir
ve seyircisini televizyona kaptırır.
Televizyonun yaygınlaşmasının yanı sıra
Videokasetlerin ortaya çıkması
Sinema salonlarını olumsuz yönde etkilemiştir.

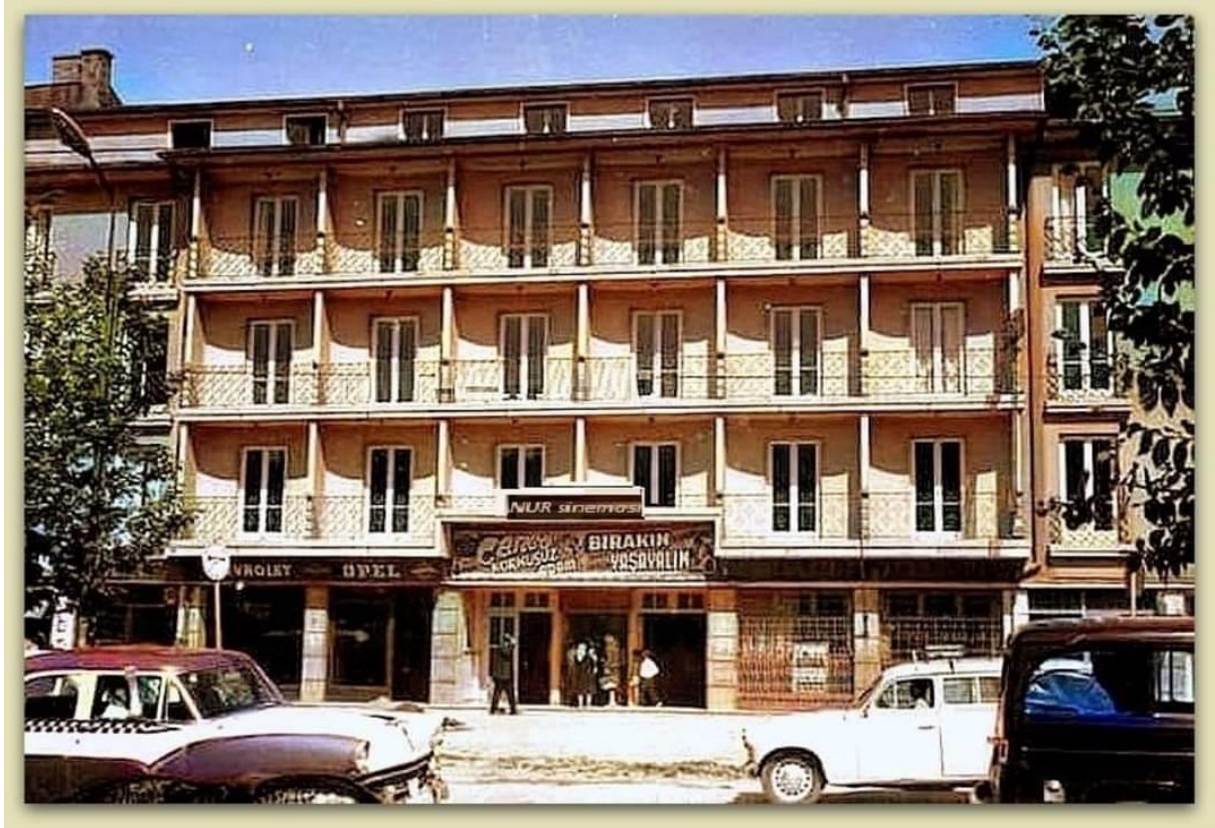
1980'li yıllara gelindiğinde,
Videonun yaygınlaşması ve
Televizyonda farklı kanalların
Ortaya çıkmasıyla beraber,
Toplumda sinema yapılarına olan ilgi
Önemli ölçüde azalmıştır.

Tüm Türkiye’de olduğu gibi
Ankara’da da toplum sinema salonlarını
Terk etmeye başlamıştır.
Böylesine bir ortamda yaşanan kriz,
Sinema salonlarının sayısını da etkilemiş,
Bu süreçte birçok sinema kapanmıştır.

Ankara'da, 20'li yılların başlarındaki
İlk film gösterimden bu yana,
Farklı zaman dilimlerinde
ve şehrin farklı bölümlerinde
Yer alan, mimarisine ve hizmetlerine göre
Her türlü izleyici kitlesine yönelik
Sosyal ve kültürel uygulamalar vardı.

Sinema kamusal alanın bir parçası olarak,
Kentsel gelişim süreçleri ile
Sıkı sıkıya bağlantılı olmuş,
Sosyo-ekonomik alandaki değişimlere
Karşı oldukça hızlı bir şekilde karşılık verebilmiştir.

ANKARA'DA ESKİ SİNEMALAR YETİŞEMEDİKLERİM

Hatırladığım ilk Ankara sinemaları 70'li yılların başındaki Cebeci sinemaları. Anlatılara göre Ankara adı verilen bu bozkır kasabasında 1920'lerden bu yana sinema salonları mevcuttu. Beni kuşağın yetişemediği bu sinemaları bir Ankara uzmanı ve hayranı Yavuz İşçen'in satırlarından aktarıyorum.

MİLLET BAHÇESİ SİNEMASI 1920-1929

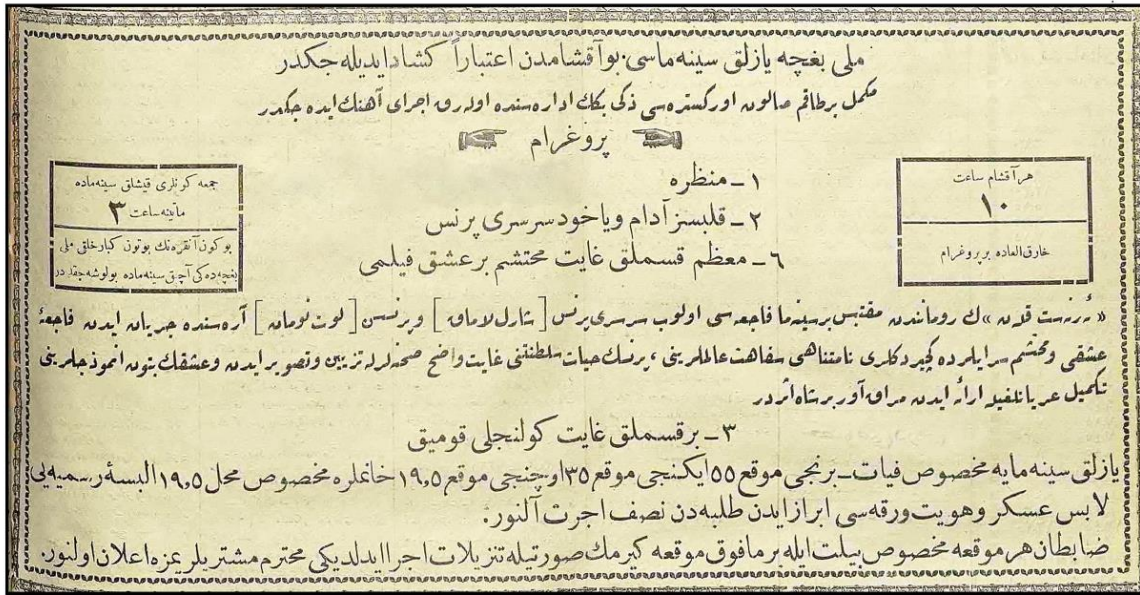
Ülkemizde 1900'lü yılların başlarında Fransa'daki Halk Bahçeleri'nden esinlenilerek "Millet Bahçeleri" oluşturulmaya başlandı. Bu bahçeler toplumun sosyalleşme mekanları olarak planlanmakla birlikte toplumun denetlenmesi gibi bir amaca da hizmet ediyordu. Millet bahçelerinden biri de 1920 yılının ilk aylarında Ankara'da açılmıştı.

Millet Bahçesi'nde çoğunlukla çocuklara yönelik oyunların sahneye koyulduğu tiyatro binasında, Ankara'nın sessiz filmler gösteren ilk sineması 1920 yılında açıldı. 1924 yılında belediyenin kurulması sonrası Millet Bahçesi genellikle "Belediye Bahçesi" şeklinde anılmaya başladı. Ankara'daki bahçede oturma bankları, mermerden yapılmış küçük havuz ve ahşap ağırlıklı olarak inşa edilmiş bir de tiyatro binası yer alıyordu. Bu

dönemde bahçenin içinde yer alan Millet Bahçesi Sineması'nın da halk arasında Belediye Sineması olarak adlandırıldığı söylenmektedir.

Millet Bahçesi Sineması, Ankara'da bildiğimiz anlamda kurulan ilk sinemadır. Sessiz filmlerin oynatıldığı kare biçimli olan sinemanın iki katlı ahşap bir bina olduğu, alt katının arka tarafında localarının bulunduğu, üst katının (balkonunun) ise hanımlara mahsus olduğu bilinmektedir. Sinemanın ahşap olan tavanı Türk tipi işlemlerle süslüydü. Millet Bahçesi Sineması 1929 yılında yanarak yok oldu ve bir daha açılmadı. Sonrasında bahçe tamamen ortadan kalktı. Bugün bahçenin yerinde 100. Yıl Çarşısı bulunmaktadır.

"Milli Bahçe Yazlık Sineması bu akşamdan itibaren küşad edilecektir" 1337 Rumi, 1921

KULÜP SİNEMASI 1927-1937

Ulus Meydanı'na yakın bir konumda açılmış olan Kulüp Sineması, meydandan Rüzgarlı Sokak'a doğru giderken Çankırı Caddesi üzerinde, sol kolda yer alıyordu. Konum olarak İş Bankası binasının karşısındaydı.

Kulüp Sineması'na İstanbul Darülbeydi sanatçıları zaman zaman oyunlar sergilemeye gelirlerdi. Sinema binası ahşap ağırlıklıydı. Alt katında bir bar, üst katında ise sinema salonu yer alıyordu. Kaynaklarda balkon ve salon olarak iki bölümlü olan sinemada 1400 oturma yeri bulunduğu, koltuklarının açılır kapanır özellikli ve üzerleri meşin kaplama olduğu belirtiliyor.

Kulüp Sineması kurulduğu 1927 yılında Nuri Bey'in yayınladığı haftalık "Kulüp Sinema Mecmuası" adıyla bir de dergi çıkartıyordu. Dergide,

gösterime girecek olan filmlerin tanıtımı yapıyor ve sinema dünyası ile

Kulüp Sineması giriş kapısı 1932. "Kadın ve Namus" adlı film gösterimde.

ilgili magazinsel haberlere yer veriliyordu. Ankara'da ilk sesli film makinesini getiren Kulüp Sineması'nda sesli filmler alt yazılı olarak oynatılırdı. Kulüp Sineması'nın sahibi Muhittin Baha (*Pars*) Bey 1932 yılında İş Bankası ile bir ortaklık kurdu. 1937 yılında Kulüp Sineması'nın adının değiştirilerek "Halk Sineması" yapılmasına karar verdi.

HALK SİNEMASI 1937-1941

Kulüp Sineması 1937 yılında adı değiştirilerek Halk Sineması'na dönüştürüldü. Şirket sinemalarından biri olan Halk Sineması çok uzun ömürlü olmadı ve 1941 yılında çıkan bir yangın sonrası tamamen yandı. Ağırlıklı olarak macera ve kovboy filmleri (*western*) oynattığı biliniyor.

Halk Sineması	
Kuruş	
11,50	Aşl
1,50	Tayyare
1	Belediye
1	Danga
15	Yekûn

PARK SİNEMASI 1942-1960

1941 yılında yanan Halk Sineması yerine şirket bir yıl sonra yeni bir sinema binası inşa etti. Yapılan yeni sinema, Park Sineması adı ile 1942 yılında çalışmaya başladı. Sinema ahşap zeminli olarak yapılmıştı. Oynattığı filmler ve genel tarzı Halk Sineması'nın devamı görünümündeydi. Ancak burada en yeni yerli filmlere de yer veriliyordu. Sinema 1960 yılı kasım ayında Metin Erksan'ın yönettiği "Yılanların Öcü" filmi gösterimdeyken bir yangın geçirdi ve sonrasında da aynı yıl içinde kapandı.

YENİ SİNEMA 1928-1956

Anafartalar Caddesi üzerinde Taşhan'ın (Hotel Angora) hemen bitişiğinde Yeni Sinema adı ile bir sinema açılmıştı. Yeni Sinema, Taşhan'dan Zincirli Cami'ye doğru çıkarken Taşhan'a bitişik durumdaki iki katlı binada yer alıyordu. Bu bina 1928 yılında müteahhit Erzurumlu Nafiz Bey'in (Kotan) çalışması sonrası sinemaya dönüştürüldü.

Yeni Sinema 800 kişilik kapasitesi ile dönemin Ankara'sının en güzel sinemasıydı. Deniz mavisi renginde kadife koltukları vardı. Koltukları geniş ve rahattı. Bütün yerler numaralıydı. Koltukların arka tarafında da loca bölümleri bulunuyordu. Localardan biri özel

olarak yapılmış ve Mustafa Kemal'e ayrılmıştı. Bu loca "Reisicumhur Locası" adıyla biliniyordu.

Yeni Sinema'ya çok güzel ve kaliteli filmler gelirdi. Biletler hemen biterdi. Film değişimleri ise başlı başına bir gösteri gibiydi. Dönemin sosyetesini en şık kıyafetlerini giyerek sinemaya gelirdi. Balkonunda yer gösterici olarak çalışan gayrimüslim madam, tüm sosyeteyi tanır ve çoğu zaman onlara adıyla hitap ederdi. Yeni Sinema, filmlerin yanı sıra zaman zaman tiyatro oyunları, parti kongreleri, sihirbazlık gösterileri gibi farklı etkinliklere de ev sahipliği yapardı.

SUS SİNEMASI 1938-1985

Ulus semtinde Anafartalar Caddesi üzerinde bulunan Çocuk Esirgeme Kurumu 1938 yılında bir sinema inşa etti. Sus Sineması'nın yeri, Anafartalar Caddesi'nden Altındağ Belediyesi'nin olduğu yöne doğru ilerlerken Çocuk Esirgeme Kurumu'nu geçtikten sonra sağdan ayrılan merdivenli dar bir sokak olan Çatalca Sokak 2/A adresindeydi.

Sinemanın girişi Anafartalar Caddesi üzerindendi. Çocuk Esirgeme Kurumu kompleksi içinde başlangıçta 600 kişilik çocuk tiyatrosu olarak kurulmuş olan sinema, belki de bu nedenle sıklıkla çocuk filmleri oynatırdı. Genellikle yerli filmler gösterirdi. Sus Sineması 1950 yılında sigara izmaritinden kaynakladığı anlaşılan bir yangın geçirdi. Zarar oldukça fazlaydı ancak sinema onarılarak faaliyetine devam etti. Sus Sineması 1980'li yılların ortalarına kadar ayakta kalmayı başardı. Daha sonra kapandı.

SÜMER SİNEMASI 1940-1960

Sümer Sineması, Denizciler Caddesi'ne girdikten sonra biraz aşağıda sol tarafta bulunuyordu. Bu sinemada o yıllarda "32 kısım tekmili birden"

şeklinde adlandırılan vurdulu kırdılı serüven ve kovboy filmleri (western) oynatılırdı. Doğal olarak müşteri kitlesi de oynattığı filmlere göre şekillenmişti. Filmler devamlı gösterilirdi. Yani bir bilet alıp girdiğinizde isterseniz akşama kadar sinemada kalabilirdiniz. Kimse karışmazdı.

Özellikle kış aylarında sadece ısınma amaçlı olarak gelen işsiz güçsüzler sinemayı doldururdu. Sinemaya gidenlere bit bulaştığı söyleniyordu. Bu nedenle sinemanın adı "Bitli Sümer" şeklinde anılmaya başlamıştı. 1950'li yıllarda sinema, bazen kapalı bazen açık durumda çalıştırıldı. Zaman zaman ismi değiştirildi.

1960 yılına gelindiğinde Sümer Sineması tamamen kapatıldı ve yerine "Yeni Tiyatro" geldi. Günümüzde Sümer Sineması ve yerine sonradan açılmış olan sinema ve tiyatrolar kapanmıştır. Bina bugün kapalı durumdadır, önü ise otopark olarak kullanılmaktadır.

BÜYÜK SİNEMA 1949-1969

Arkanızda Atatürk Bulvarı'nın yoğun kalabalığını bırakıp yüksek tavanlı bekleme holüne girdiğinizde, kendine özgü atmosferiyle sizi hemen kucakladığını hissederdiniz. Az önce yanınızdan hızla akıp giden trafik, yolun iki yanına sıralanmış binalar, kaldırım boyunca ilerleyen insanlar, tüm sesleri ve renkleriyle sanki bambaşka bir zamanda kalırdı. Sizi böyle

etkili bir tılsımla kendine çeken mekan, bir zamanlar Ankara'nın en görkemli yapılarından biri kabul edilen Büyük Sinema'ydı.

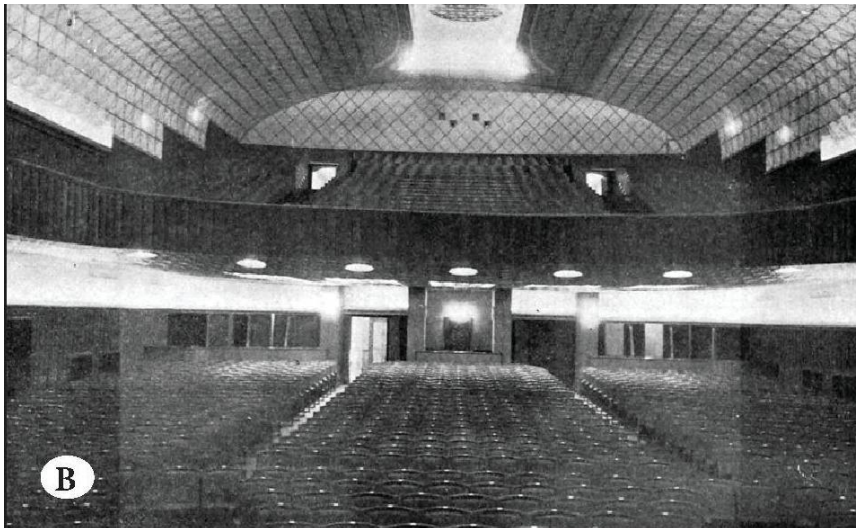
1949 yılı Ocak ayında başlayan hayatını, yirmi yıl boyunca, başkent insanlarının sanatsal ve sosyal taleplerini cömertçe karşılayan nitelikli bir kültür, sanat ve eğlence merkezi özelliğinde yaşayan bu yapı, Ankara'nın sosyal

tarihinde derin izler bırakmıştır. 1950'li, 1960'lı yıllar Ankara'sını yaşamış olup da onu anımsamayan yoktur diyebiliriz. Yıllar boyunca, kocaman salonunda sanki bütün bir kentin anılarını biriktirmiştir. Onu tanımış herkesin bu sinemaya dair küçük de olsa bir anısı, özel bir izlenimi mutlaka vardır.

Sahnenin üstünde yükselen, Turgut Zaim imzalı "Halay Çeken Kızlar" panosu, şık fuayeleri, dekorasyonundaki bin bir özen, onu eski Ankara sinemaları içinde çok özel ve ayrı bir yere taşır. Üstelik o bir protokol sinemasıdır. Dönemin Cumhurbaşkanı İsmet İnönü için yapılmış, özel bir locası vardır. Her tarafı kadife kaplı, şahane koltukları olan bu özgün locada, İnönü'nün filmdeki sesleri rahat duyabilmesi için özel bir hoparlör sistemi bulunuyordu.

Açılışı, uzun zaman sabırsızlıkla beklenmiş olan Büyük Sinema'nın, faaliyete geçeceği haberinin, Ankaralı sinemaseverler arasında nasıl

büyük bir sevinç yarattığını tahmin edebiliyoruz. Büyük Sinema'nın genel olarak bütün Ankara sinema salonlarının izleyici kitlelerini sosyal olarak etkileyen bir diğer önemli etken ise devlet erkanının ve dönemin önde

gelen siyasilerinin, yalnızca üst sınıf insanların gittikleri salonlarda film izlemeleridir. Yenişehir Atatürk Bulvarı'nda büyük fedakarlıklarla yeni inşa edilen 1600 kişilik Büyük Sinema binası, sanatın her alanına kucak açmış bir mekan olarak anımsanır.

Yıllarca unutulmaz konserlere sahne olan Büyük Büyük Sinema, zaman zaman dönemin dünyaca ünlü film yıldızlarını da ağırlamıştır. Martine Carol, Marina Vlady, Jean-Pierre Cassel gibi tanınmış starlar kendileri için düzenlenmiş özel gala gösterilerine konuk olmuşlardır. Rüzgar Gibi Geçti (Gone with the Wind, 1939)¹ , Kwai Köprüsü (The Bridge on the River Kwai, 1957), Kızgın Damdaki Kedi (Cat on a Hot Tin Roof, 1958) gibi başyapıtlar bu sinemada oynadılar. Büyük Sinema denildiğinde özlemle anımsanan her şeyi, Ankara'nın unutulmaz özelliklere sahip bu güzel sinemasını, pek çok benzeri gibi yok olmaktan kurtaramadı. Onu ancak çeyrek asır yaşatabildik.

Ankara'da 50'li ve 60'lı yıllarının sosyal tarihinde önemli izler bırakmış bir buluşma noktasıydı. 1552 kişilik salonunda yerli ve yabancı tanınmış sanatçılar yıllarca büyük konserler vermiş, dünyaca ünlü sinema yıldızlarının katılımıyla galalar düzenlenmiş, siyası parti kongreleri ve geniş katılımlı pek çok önemli toplantı burada gerçekleştirilmişti. Mimari projesi önemli mimarlarımızdan Abidin Mortaş'a ait olan sinema, sahiplerinden Kazım Rüştü Güven'in ölümünden sonra, yönetimin el değiştirmesi ve ekonomik nedenlerle zamanla eski seçkinliğini yitirmiş, 70'li yılların ilk yarısında kapanarak benzeri pek çok eski sinema gibi çarşıya dönüştürülmüştür. Bugün yerinde Büyük Çarşı bulunmaktadır.

BENİM SİNEMALARIM

“Ankara’nın Eski Sinemaları”

Aslında benim gençliğimin en önemli parçaları
Başka birinin hayal dünyasında
Kendimi kaybettiğim yıllar.

Gençlik ve olgunluk dönemlerimde
Ankara sinemalarında film izlemek
Bir tutku, törensel bir aktiviteydi.

Sıcak bir günde ve ya buz gibi bir akşamda,
Yapılabilecek en güzel, en eğlenceli,
En heyecan verici şeydi, sinema seyretmek...

O dönemde film seansları
Gazetelere verilen ilanlardan takip edilirdi.
O yılların sinemalarının güzel tarafı ise bilet fiyatlarıydı.
Rekabetten dolayı bilet fiyatı oldukça düşük ve
Her bütçeye uygun sinema salonu bulmak mümkündü.

Ankara’nın sinema salonları
Önde gelen cadde ve sokaklarında
Özellikle de Kızılay bölgesinde toplanmıştı.
Salı, Çarşamba günleri Halk matineleri yaparlardı

Kızılay’da ya da Tunalı’da
Bir şeyler yiyip içmek ve sinemaya gitmek

Ankara insanı için tümüyle Ankara'ya özgü
Bir yaşam keyfi ve kültürüydü.

İlk kez gösterime giren filmler için
Saatlerce bilet kuyruğunda beklerdiniz.
Eğer bilet alabilirdeniz kendinizi mutlu hissedir
İstedığınız seansa bilet kalmamışsa
Diğer seansa bilet alır ve o saate kadar
Vakti geçireceğinizi düşünürdünüz

O yıllarda;
Sinemaya girebilmek için saatlerce kuyruk beklerdik.
Kuyruğun sonu gelip o camekanlı gişe görününce
İnsanın içini bir heyecan ve mutluluk kaplar.
Mutluluk; camekanın ardındaki yaşlı amcanın
Hala bilet kesebildiğini görebilmektir.
Heyecan ise, ya bize arkalardan ve kenardan
Yer verirse telaşından kaynaklanır.
Bütün şirinliğinizi takınarak, yaşlı amcaya
"Mümkünse önden ve orta sıralardan olsun" dersiniz.

KAVAKLIDERE SINEMASI

Yeni Hafta
Yeni Hafta
Yeni Hafta
Yeni Hafta

TANGO
1994 CANNES FILM FESTİVALİ
OSCAR ADAYI
1994 OSCAR
1994 OSCAR
1994 OSCAR

TEHLİKELİ GÜZELLİK
A BEAUTIFUL MIND
COURTESY OF JEFF GIBBY
CHRISTINE RICCI
RUFUS SIBBLE

YAN ODADAN MELODİLER
MUSIC FROM ANOTHER ROOM
JUDI LAY
JENNIFER TILLY

PATCH ADAMS
ROBIN WILLIAMS
ROBERTA PORTER

KÜÇÜK MUCİZE
11 AB

SİNEMA - TİYATRO - SERGİ

• GÖSTERİ • KONSER • DENK 334 71 74

AÇIKHADA SİCİRABİ

Tut Şu Buceru
GİTİT ZHIGONOFF
JOHN TRAVOLTA DANNEY DE VITO
JIM SAMMY BROWNE

KAVAKLIDERE SINEMASI

Tel: 426 73 79 • Tunali Hilmi Caddesi No: 105

MIU - MIOU RENAUD JEAN CARMET
JUDITH HENRY JEAN-ROGER MILO
VE
GERARD DEPARDIEU

EMILE ZOLA'nın "ölümsüz şaheseri"
Bir CLAUDE BERRI Filmi

Germinal

CUMA'DAN İTİBAREN

SİNEMA AKÜN

TUZAK
THE JUROR
DEMI MOORE
ALEC BALDWIN
TOM BIRNGBOWSON

ŞİNE
SHINE
KATE WINSLET
JULIE WALT
DANIEL CRAIG
LLOYD GUSTON

KAVAKLIDERE SINEMASI

Perşembe saat gün

MADE IN AMERICA
AMERIKAN YAPIMI
12.15/14.30/16.45/19.00/21.15

WHOOPI GOLDBERG - TED DANSON

21 Ocak Cuma'dan itibaren
1994 OSCAR ADAYI
Claude Berry - **GERMINAL**
Gerard Depardieu • MIOU - MIOU

KAVAKLIDERE SINEMASI

SİNEMA YAZARLARININ SEÇTİĞİ YILIN EN İYİ 10 FİLMİ

3, 4, 5 Temmuz Pazar, Pazartesi, Salı • 12.15/13.00/14.00/15.00
Anthony Hopkins • Emma Thompson • Yönetmen: Jettro Sjoen
GÜNDEM KALANLAR - Remains of the Day

6, 7, 8 Temmuz Çarşamba, Perşembe, Cuma • 12.15/13.00/14.00/15.00
Johnny Depp • Faye Dunaway • Jerry Lewis • Yönetmen: Erik Kestow
ARIZONA RÜYASI - Arizona Dream

9, 10, 11 Temmuz Cumartesi, Pazar, Pazartesi • 11.30/14.00/16.30/19.00/21.30
Annie McCouy • Bruce Davidson • Julianne Moore • Yönl: Robert Altman
SOSYETEDEN İNSAN MANZARALARI

KAVAKLIDERE SINEMASI

SİNEMA YAZARLARININ 1992'de SEÇTİĞİ YILIN EN İYİ FİMLERİ

ASK ÜZERİNE BİR FİLM	AVRUPA	SIYAH GÖZLER	GENÇLİK ATEŞİ	GRAND CANYON	BALIKÇI KRAL	J F K	REMBETİKO	VENÜŞ'LE BULUSMA
Yönetmen: Giuseppe Liguori	Yönetmen: Lars von Trier	Yönetmen: Youssef Chahine	Yönetmen: Karel Pöhl	Yönetmen: Lawrence Bender	Yönetmen: Tony Stone	Yönetmen: Oliver Stone	Yönetmen: Christian Petzold	Yönetmen: Klaus Gendern
1981 Cannes Film Festivali Altın Palmiye	1981 Cannes Film Festivali Altın Palmiye	1981 Cannes Film Festivali Altın Palmiye	1981 Cannes Film Festivali Altın Palmiye	1981 Cannes Film Festivali Altın Palmiye	1981 Cannes Film Festivali Altın Palmiye	1981 Cannes Film Festivali Altın Palmiye	1981 Cannes Film Festivali Altın Palmiye	1981 Cannes Film Festivali Altın Palmiye

Ancak gişe görevlisi her yeni müşteriye diyalogu
İlk kez kuruyormuş gibi davranarak,
"Herkes sıradan veriyoruz" türünden bir cevapla
Nemrut suratını kaldırmadan "şu kadar TL" deyiverir.

Biletleri alabilen mutlu azınlıktansanız.
O büyülü ortamın giriş kapısına doğru yönelirsiniz
Kapıdaki görevli ana bileti ortadan ikiye yırtar.
Sizden öğrenci kimliğinizi göstermenizi isterdi.
Sizde kalan ufak parçasına da gözleriniz takılırdı.
"Biletin muhafazası mecburidir" yazısı ile

ve artık Ankara sinemalarındasınız.
Çok geniş ve yüksek tavanıyla,
İnsanı daha girer girmez büyüleyen
Bir atmosferi vardı bu sinemaların.
Kubbe gibi oval, ilginç figürlerle bezenmiş
Tavanı ve o yıllarda çok iyi çalışan
Havalandırma tertibatıyla
İnsana huzur veriyordu.
Türkiye'ye gelen en kaliteli yabancı filmler
Önce bu sinemada gösterime giriyordu.

Ankara'da sinemaların balkon fiyatı
Her zaman salon fiyatından pahalı olurdu.
Salondaki yerlerin ilk üç ya da beş sırası
"birinci" adıyla ayrı bir bölüm olarak bulunurdu.

O güzel ve büyülü ortamda
En sevmediğim ve hatta nefret ettiğim kişidir; teşrifatçı.
Elindeki fenerle "sinemanın kralı benim" edalarıyla
Yüzünüze bile bakmadan, sadece bilete ışık tutarak
Seni hiç beklemeden hızlıca salonun kenarından ilerler
Sen yetişebilmek kaygısıyla, merdivenlerde tökezleyerek
ve teşrifatçıya söylenerek yakalamaya çalışırsın.
O, senin sendelediğini görüp, gülümseyerek
Önce bilet kupürünün sana uzatır.
Sonra diğer eliyle bahşişini ister.
O karanlık ortamda, gizemli bir şekilde
Elinde feneri ile kaybolup giderdi.

Çoğu sinema salonlarının
koltukları
Ya eskimiş ya da kırık
olurdu.
Bazı koltukların da yayları
İçine çıktığından ya da
çöktüğünden
İnsanda çukurda
oturuyormuş hissi yaratırdı.

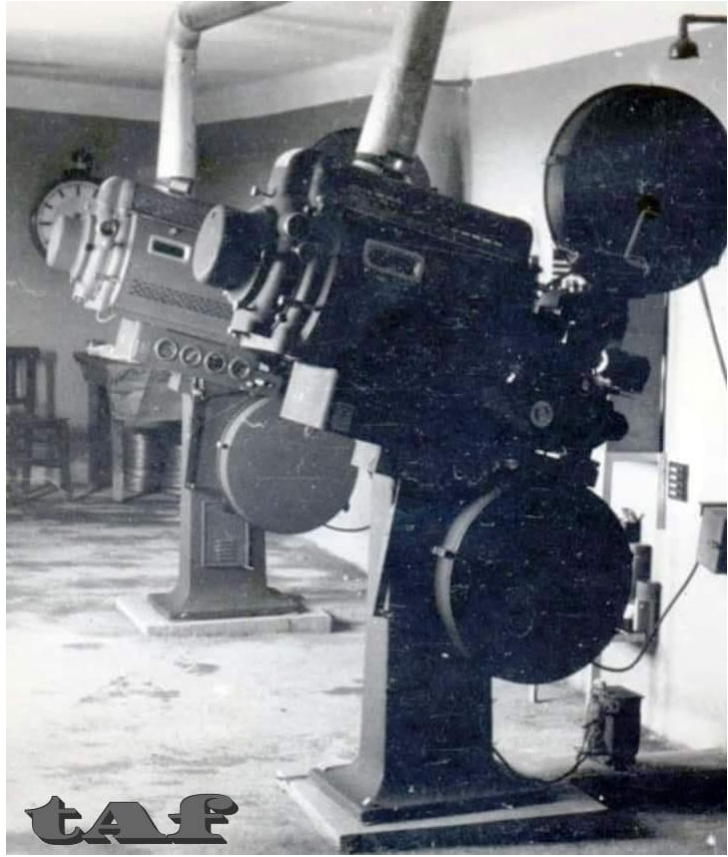
Ankara sinemalarında
yerinizin düzgün olmaması,
Önünüze kaya kafalı birinin
gelmesi
Ya da fasulye sırtığı gibi
birinin oturması
En büyük felaketti.
Diyelim bunlar yaşanmadı;
Ama önünüzde ya da
arkanızda

Sürekli konuşan ve gülen bir çift
Sürekli yanındaki arkadaşı ile şakalaşan
Ve filme dair okuduklarını anlatan bir ergen
Üç yaşındaki hiç durmayan çocuğunu
Sinemaya getiren bir aile de
En az bunlar kadar felaketti.

Çok ihtişamlı film öncesi ritüeli vardı.
Bir gong ile ağır, kadife perde açılır,
Sonraki gong ile de film başlardı.

O gonglar efsaneydi.
Gong çalınca herkes kendine
Bir çeki düzen verir, havaya girerdi

Hatta galiba 3 kere çalıyordu.
Her gongdan sonra kademe kademe
Son gong ile ışıklar azaltılıp, tamamen kapatılıyordu.
Perde çok ihtişamlı bir şeydi.
Kızıl renkli, ağır, etkileyici bir kumaştandı.
Gongdan sonraki yavaş yavaş açılışı çok havalı olurdu.

Perdenin açılışının hemen ardından
Çoğunlukla Ziraat Bankası reklamları
Ya da annesinin bir ekmeğin üstüne sürdüğü
Sana Yağı'nı yiyen kırmızı yanaklı çocukları seyrederdik.

Bir saat sonra bu büyülü ruh halinden
Aniden ışıkların yanması ile çıkılır.
Herkes salonu boşaltırcasına fuayeye çıkardı.
O dönemde sigara içme yasağı olmadığı için
film aralarında fuaye alanı sigara dumanıyla dolardı.
O duman daha sonra ince bir tabaka halinde
Bizlerle birlikte sinema salonuna sızdı.

O tarihlerde sinema büfeleri
Bir şey alınamayacak kadar pahalıydı.
Çamlıca, Uludağ ya da Nil gazozu
Camekanda, Nestle gofret, Damak çikolata
Ve halen varlığını muhafaza eden patlamış mısır

Sonra "filmin devamı" ile herkes salona doluşur.
Bu güzel sinemalardaki en önemli kişidir; makinist
Filmi defalarca seyretmiş ve hatta ezberlemiş.
Karanlık bir odada saatlerce oturan
Üç çocukla ay sonunu nasıl getireceğini düşünen
Senin filmi seyretmeni sağlayan kişi.

Birden karanlık bir ortamdan
"Hop makinist" diye yükselen homurtularla
Gerçek hayata ve işine geri döner.
Kısa zamanda sorunu giderir
ve seni hayal alemine tekrar sürükler.

Sonra;
Sonra o büyülü an biter,
Biraz önce aksiyonu, macerayı ve aşkı
Tüm benliğinde hissettirirken
Sinemanın ışıkları yavaş yavaş yanar
Perdede görüntüsü giderek kaybolurken
Jenerik müziği çalar ve isimler çıkar.
Exit yazan dar kapıdan çıkmaya çalışırken

Bu büyülü anı biraz daha yaşamak için
Hiç anlamadığım ve aklımda tutamayacağın
İsmlere ve yazılara bakmaya devam edersin
Birkaç dakika içinde yerini terk edilmiş
Koltuklara bırakan, jenerik müziğinin bitmesi
ve son insanın salonu terk etmesiyle
Etrafı bütün büyüünün bozulduğu kasvetli bir ortam sarar
İnanılmaz hüzünlü bir görüntüdür..

Ülkelerin olduğu gibi, her şehrinde
Bir sinema tarihi vardır kuşkusuz.

Filmler kadar onları izlediğimiz sinemalar da
Anılarımızda derin izler bırakır;
Bazı filmler nedenleri, niyeleri olmaksızın
Belleğimizde onları izlediğimiz sinemalarla
Birlikte yer eder, öylece kalır.
Günün saati, havanın yağmuru,
Oturduğumuz koltuk ya da yanımızda
Kim olduğu belleğimizde capcanlı durur.

Gördüğümüz filmlere ve
sinemalara ilişkin
Anımsadıklarımızın
çoğunun çocukluk
ve gençlik dönemlerine
ilişkin olması boşuna
değildir.
Yalnızca belleğimizin
değil, hayallerimizin
ve ümitlerimizin de
taptaze zamanlarıdır;
Hayatımız seyrettiğimiz
filmler gibi olsun isteriz

Şimdi bu sinema
salonlarının isimlerini
Sıraladıkça yaşı 40 ve
üzerinde olanların
Yüzünde bir tebessüm
olacaktır,

İçinden de bir sıcaklık geçecektir.

Nergis sineması yok,
Hem de "ne alırsan şu kadar TL" tarzı
İşportacı zincirine dönüşerek!
Talip sineması yok, yerinde otopark var.
Dedeman sineması çoktan kayıplara karıştı,
Gazinoydu, bardı derken, satıldı
ve hastane binasına dönüştürüldü.
Bunların hepsi sinema salonu olarak inşa edilmiş,
Yani mimari açıdan özellik taşıyan binalardı.

Listeye devam ediyorum:
Menekşe, Çankaya, Akün, Kavaklıdere,
Ses, Karınca, Dilek, Çağdaş Sahne,
Gölbaşı, Eti ve Derya hayatımızdan çıktı gitti.
Bu saydıklarım da sinema salonu olarak yapılmış
Binalardı ve kent kültürü açısından özeldi.

Artık sinemada yeni bir döneme daha girildi.
Benim gençliğimde ve olgunluk yaşlarımdaki
Sinemaların hepsi birer birer kayboldu ve gitti.
Ankara'nın 70, 80 ve 90'lı yıllar dönemine
Damga vuran sinema salonları
Kendi döneminin ruhunu yansıttılar...
Bizlerde de silinmeyecek hatıralar ve izler bıraktılar.

Kavaklıdere Sineması, Batı Sineması ve
Özellikle Akün Sineması kapanırken
Hep aynı hüznü ve duyguları yaşadım.

Bu sinemaların birer birer kapanmasından sonra
Bugün koskoca Tunalı Hilmi de
Üçe bölünmüş tek bir sinema kaldığı görmek,
İnsanı gerçekten üzüyor.

Dijitalleşen ve ruhunu kaybeden sinema artık,
Netflix, Disney, Amazon gibi paralı platformlarda

O yıllarda amaç sinemaya gidip filmi izleyebilmektir.
Şimdiki gibi yemek arası sinema anlayışı yoktu.

Bu sinemalardan günümüze sadece ikisi ulaşabildi:
Kızılırmak ve Büyülü Fener Sinemaları...

Ben, her sinemanın tek salondan oluştuğu
Film seslerinin birbirine karışmadığı günleri geri istiyorum.
Ben, Kavaklıdere sinemasına gitmeyi özledim,
Tunalı'daki kalabalığın içinden koşa koşa filme yetişmeyi,
Teknik problem olunca "Hoop Makiiiiissst" diye bağırmaı,
Batı sinemasında seans beklerken içtiğim birayı
Eti Sanat Merkezi'nin o rutubetli kokusunu
Derya sinemasındaki kör teşrifatçıyı
Akün Sinemasında Frigo Buz yemeyi
Ankara Film Festivali'ne bilet aramayı
Talip sinemasındaki yaşlı gişeci amcaı
Eski kültür dokusuna ait semt sinemalarını
Kısacası eski Ankara sinemalarını özledim.

O güzel sinemaların hepsi
O güzel atlara bindiler ve gittiler
O günlerden geriye bir tek
Patlamış mısır kaldı

AKÜN SİNEMASI ANKARA'NIN EN GÜZELİ

1975-2002 yılları arasında
Ankara'nın en büyük sineması olarak
Hizmet veren Akün, 911 koltuk
Kapasiteli büyük bir sinema salonuydu.

Akün Sineması, Devlet Tiyatrolarına
Devredilmiş ve daha sonra "Akün Sahnesi" olarak
Tiyatro severlere hizmet vermiş,
Son olarak da ihale ile
Bir inşaat şirketine devredilerek
Hayal alemi ve sanat dünyasından çekilmiştir.

Akün sineması;
Bence Türkiye'nin en güzel sinemasıydı.
Bir zamanlar Ankara'nın simgelerinden biriydi.
Akün; sanki büyülü bir ortamdı ki
Kocaman gri bir şehirde
Kocaman renkli bir gülümsemeydi.

Akün sineması;
Önünde buluşulası bir sinemaydı
Bakanlıklar, Tunalı Hilmi, GOP,
Çankaya bölgesinin buluşma mekânıydı

Önündeki otobüs durağıyla da özdeşleşti.
Ankaralılara göre orası Akün durağıydı.

O dönemlerde bölgenin
En iyi sineması; Akün Sinemasıydı.
Öğrencilik yıllarımda, ben ve arkadaşlarım
Orada film seyretmenin
Keyfini yaşamak için çabalardık.
Diğer sinemalardan biraz pahalıydı.
En yeni filmler ilk Akün sinemasına gelirdi.

Sinemaya vardığımızda bilet kuyruğu dışarı taşmış,
Sinemanın önündeki merdivenlerin dibine kadar gelmişti.
Kocaman sahnesi ve her film öncesi
Açılıp kapanan perdesiyle
Benim kafamda "ihtişam" kelimesinin
Tanımını yapmış olan sinemaydı.

Al Pacino Scarface'ı Akün'de izlemiştim.
Hakkari'de bir mevsim filmini de.
Ölü Ozanlar Derneği filmini
İlk gösterime girdiği gün izlemiştim.
Yaşamımdaki en deliksiz uykulardan biriydi.
Koltuklarının konforunu hiç unutmam.
Üniversite yıllarımda en çok vizyonda kalan
"Şampiyon" filmini Akün sinemasında izledim.
Gerçekten duygusal bir filmdi ancak
Arkamda oturan kızın halini hala hatırlarım
Bir film için böylesine ağlamak mümkün değildi.
Çıkışta Kızılay'a doğru arkadaşlarla yürür,
Seyrettiğimiz film üzerine konuşurduk.
Biz zamanlar Akün sineması vardı.
Bir zamanlar Ankara'da ne çok şey
vardı.

Bir film aynı anda birkaç sinemada
oynar
Ama ben Akün'lüsünü tercih ederdim
her zaman.
Cumartesileri ilk seanstan önce

Yaklaşık yarım saat çizgi film gösterirlerdi
İlk çizgi film Red Kit'i Akün'de izledim.

Sonradan öğrendim.
Sinemanın fuayesindeki seramikler Atilla Galatalı'ya.
İçindeki seramik panolar ise Jale Yılmabaşar'a aitmiş.
Tavanı ve yan duvarlarındaki
Sarkıt gibi dikit gibi kristal süsleriyle
Hayranlık uyandıran, şaşırtıcı bir sinemaydı.

Sahnenin yukarıda değil de aşağıda olduğu,
İnsanda amfi tiyatro izlenimi veren,
Çok farklı havası olan ve sahnesi olan bir yerdi.

Diğer ticari sinemalar gibi
Hiçbir zaman salonunu bölmedi.
Bu kadar büyük bir salonu dolduran kalabalık içinde,
İnsan kendini güvende hissederdi.

Zamanında, Ankara'daki en iyi ses sistemine sahipti.
O yıllarda tarihe karışan "frigo buz"un satıldığı tek yerdi.

Salonun giriş kapısında da yazdığı gibi
"İçeriye kabuklu yemiş ve şişe götürmek yasak"tı.
Özellikle hafta sonu bilet kuyruğunda bekleyenler
"Bilet kalmadı" lambası yandığında hüsrana uğrardı.

Zamanla çoklu sinema salonlarının artmasıyla
Akün'e olan ilgi azalmış ve perde indiren sinema
Devlet Tiyatroları'na devredilerek Akün Sahnesi oldu.
Ancak hiçbirşey artık eskisi gibi olmadı.

Birçok Ankaralı için Akün Sineması
Sadece bir bina değildi.

1000 kişiye yaklaşan muhteşem salonuyla
Akün, "Başkente büyük salon yakışır" düşüncesiyle
Yıllarca direndi AVM sinemaları akımına...

Ancak büyüklüğü ve ihtişamı
Yıllar geçtikçe onu korumadı,
Tam tersine sonunu hazırladı.

Küçük balıkçı teknelerinin
Direnebildiği kasırgada manevra
Yapmakta zorlanan ağır yük şilepleri gibi
Akün'de şelaleye doğru hızla aktı.

Akün kültürünün yeri apayrıydı Ankaralı için
"Arkadaşlarla sinemaya gitme"
Aktivitesinin en iyi mekanıydı.
Ankara'da sinema gibi bir sinemaydı.

Kimi için Grease, kimi için Gremlinler,
Kimi için Hayalet Avcıları, kimi için Jurassic Park,
Kimi için Eyvah Çocuklar Küçüldü,
Kimi için Şampiyon filmleri; Akün.

Kim bilir kaçımızın en içten kahkahalarını,
En samimi gözyaşlarını,
Ergenlik buseleriyle anılarını saklayan
Diğer salonlar birer birer kapandı.
Geriye bir tek Akün anıları kaldı.

Aslında insan düşününce hüzünleniyor
Şehir de sahip çıkılması gereken şeyler,
Yerler ve binalar, bu yüzden önemlidir;
Bizi şehre bağlayan yapıştırıcıları onlar,
Bizi bir kültüre, medeniyete bağlar.
Kişisiz bir şehre, kimse gelmek, kalmak istemez ki
En güzel yerine AVM, en güzel oteli yapsanız ne çare?

2013 Şubat'ında; Akün ve Şinasi Sahnelerinin
Emek İnşaat'ın binayı ceman ihaleyle satışa çıkaracağı için,
Kapanacağına dair gazete haberini ilk okuduğumda
Daraldım, bunaldım, içim acıdı.
Kapanacağını öğrendiğimde o sinemayı
Ne kadar çok sevdiğimi bu güne kadar
Hiç anlamamış olduğumu fark ettim.

Akün sineması,
1975 yılında perdesini açtığı
Hababam Sınıfı filmi ile
23 Mayıs 2002 tarihinde aynı film ile
Tekrar açmamak üzere perde kapattı.

Geç öğrendiğimden gitmek nasip olmadı
Gazetelerden okuduğum kadarı ile
22 yıl önce bugün gerçekleşen "veda"
gösterimine
Ankaralılar büyük ilgi gösterdi.
911 koltuklu salonun tamamı doldu.
O günün izleyicileri, çektikleri fotoğraflarla
Akün Sineması'nın son gününü
ölümsüzleştirdi.
Öyle ki o akşam ağlayanlar bile oldu.
Ücretsiz olarak düzenlenen veda gecesinde
Ziyaretçiler Akün Sineması ile ilgili hatıralarını
ve düşüncelerini anı defterine yazdı.
Akün Sineması'nın çok sayıda sinemaseverde
Güzel anılar bıraktığını kaydeden
Akün Sinemasının işletmecisi Sadi Erata,
"Akün bir markaydı, şanı şerefi ile kapanıyor" dedi.

İlk olarak "Hababam Sınıfı" ile başlamıştı.
Hababam Sınıfı ile kapattı.
Son seansında insanlar çocuklar gibi güldüler
Sanki filmi ilk defa seyrediyorlardı.
Benim gibi birçok insanın da gözleri doldu...

Akün Sineması görevini yaptı.
Hababamın ünlü repliğinde olduğu gibi
Akün Sinemasının sahibi bir tüccar değil, bir eğitmendi.

Sonra, ağır kadife perde, ağır ağır kapandı
Bir daha da açılmadı.
Genliğimizin mabedi Akün Sineması
Artık tarihe karıştı.

ARI SİNEMASI EN BÜYÜK SİNEMAYDI

1969 yılında inşa edilen, bir dönem Ankaralıların "Ortadoğu ve Balkanların en iyi sineması" diye övündüğü Arı Sineması,

Ankara'nın Bahçelievler semtinde çok uzun zaman "Bırakın Türkiye'yi Avrupa'nın en güzel sineması" Olarak gurur duydukları o muhteşem sinema

Milli Kütüphane'nin tam karşısında
Sonraları TRT'ye stüdyo olarak hizmet veren
Üç katlı bu görkemli sinema,
Çok büyük olmasına karşın kesinlikle
Hantal bir görünüme sahip değildi.
Işık sistemi, havalandırması, ses düzeni
ve işletmecilik anlayışıyla olağanüstü bir sinemaydı.

Ankara'da ilk sinemanın açıldığı 1920 yılından,
Arı Sineması'nın açıldığı 1969 yılına kadar
Şehrin en büyük ve en modern sineması,
Tartışmasız Kızılay'daki Büyük Sinema olmuştu.
1550 koltuk kapasiteli Büyük Sinema'nın
Bu saltanatı, 1969 yılında 1760 koltuk sayısı ile
Arı Sineması'nın açılışına kadar sürdü.

Açılışı San Sebastian'ın topları filmi ile yapmıştı. Arı Sineması, hep kaliteli yabancı filmler getirdi. Yabancı filmler dublajsız ve alt yazılı olarak oynatılırdı. Zaman içinde büyük konserlere, kongrelere, Müzikallere de ev sahipliği yaptı.

1974 yılında Sophia Loren ve Richard Burton'un Başrollerini paylaştığı "Le Voyage" adlı filminin Dünya galası, Arı Sineması'nda yapılmıştı. İtalyanların ünlü yönetmeni Vittorio De Sica İmzalı film, "Yolculuk" adıyla ülkemizde gösterildi. Sophia Loren ve eşi Carlo Ponti gala için Arı Sineması'na gelmişlerdi. İtalyanların bu ünlü yıldızını görebilmek için Sinemada bekleyen inanılmaz bir kalabalık vardı.

Arı Sineması binasının girişe göre hemen solunda Zengin çeşidi ve salonuyla Arılar Pastanesi vardı. İsteyen burada sinema saatine kadar vakit geçirebilir ve bir şeyler yiyip içebilirdi.

"Yolculuk" adıyla gösterilen Le Voyage filminin Arı Sineması'ndaki galası

Sinemaya giriş, bilet gişelerinin ve film Tanıtım panolarının da bulunduğu Bir ön bölümden yapılırdı. Bilet gişesinde dönen iki gözlü ahşap tabla Bizim kuşak için oldukça yeni ve moderndi. Bir gözüne siz parayı koyardınız, Diğer gözüne ise gişeci biletinizi koyardı. Tabla çevrildiğinde para ve bilet yer değiştirirdi. Böylece biletinizi aldıktan sonra Kulüp adı verilen orta kattan sinemaya girilirdi.

Sinema girişinde ve fuaye bölümünde Duvarları seramik panolar süslerdi. Sinema girişinde yer alan pano Prof. Dr. Hamiye Çolakoğlu'nun, Diğerleri ise seramik sanatçısı Cemil Eren'in eserleriydi. Fuaye bölümünde biri kulüp, Diğer salon kısmında İki küçük havuz bulunurdu. Dipleri parlak çakıl taşları ile doldurulmuş Bu havuzlar şeffaf plastik bir madde ile kaplı, Havuzun içi su dolu gibi dururdu. Arı Sineması'na gidip bu taşlara Dokunmaya çalışmamış kişi sanırım yoktur. Oturma koltuklarının olduğu bölümlere, Üzerinde "tekler" ve "çiftler" yazan kapılardan girilirdi. Salon-kulüp-balkon üç ayrı seyirci yeri olan bir sinemaydı.

Film başlamadan önce gong üç kez çaldı.
İkincisinden sonra salonun ışıkları
Yavaş yavaş kararmaya ve renk değiştirmeye başladılar.
Salonun tavanında bal peteğini çağrıştıracak
Şekilde yerleştirilmiş panellerden oluşan
Oldukça değişik ve ilginç bir aydınlatma sistemi vardı.
Peteklerin renk değişimini izlemek
Oldukça farklı ve başlı başına bir olaydı.
Arkasından üzerinde Ziraat Bankası amblemi
Bulunan bal renkli büyük perde yavaş yavaş açılır
ve film başlardı.

Arı Sineması'nda filme geçilmeden önce
Ziraat Bankası reklamı ve aynı banka tarafından
Hazırlanan haber kuşağı gösterilirdi.
Reklam ve haber kuşağının fon müziği,
Rossini'nin Sevil Berberi Operası uvertürüydü.
Bu müzik kulağımıza o kadar yer etmişti ki,
Bugün bile bir yerde duysam aklıma hemen
Ziraat Bankası ve Arı Sineması gelir.

Akbabanın Üç Günü adlı filme gitmiştim.
1760 koltuk kapasiteli Arı Sineması'nda bilet bitmişti
Ankara'ya ilk üç boyutlu filmi Arı Sineması getirdi.

Sinemayken o kartondan çirkin gözlükleri takıp,
İlk 3 boyutlu film izleme tecrübesini yaşadığımızda
Kızılderililerin attığı oklar, hızla giden tren
Sizin üstünüze doğru geliyor sanırdınız.
Hele Jaws-3 filmini hatırlıyorum.
O koca balıktan hala korkarım.

Ankara'da açıldığı zaman uzun kuyruklarla
Bilet bulmanın çok zor hatta imkansız olduğu
Gençliğimizin en güzel, en heyecanlı filmlerini,
Özellikle "Dr. Jivago" filmini seyredip unutmadığım
Arı Sineması.

1984 yılı sonu ya da 1985 yılı başlarıydı.
Zülfü Livaneli bir konser için Ankara'ya
Arı Sineması'na gelmişti.
Uzun sürgün yıllarından sonra,
Önce İstanbul Şan Tiyatrosu'nda
Arkasından da Ankara'da
Arı Sinemasında konserler vermişti.

12 Eylül 1980 askeri darbesi malum,
Ülkede özgürlüğün kırıntısını dahi
Kalmadığı yıllardı.

Yine o dönemin popüler grubu MFÖ
1985 yılında Arı Sinemasında konser verdi.

Başlangıçta adı Arı Stüdyosu olan bu bölümün adı,
1974 yılında Orkut Stüdyosu olarak değiştirildi.
Orkut Stüdyosu'nda, Hisseli Harikalar Kumpanyası
Ajda Pekkan, Emel Sayın, Yıldırım Gürses konserleri
ve TRT'nin tüm eğlence programlarını izlemiştik.
80'ler ve 90'larda Eurovision için ulusal
Final yarışmalarının neredeyse tamamı
Yine bu stüdyolarda gerçekleştirilirdi.

Arı sineması Ankara'nın en büyük sinemasıydı.
Sinemaya ilgi azalıp koltuklar boş kalınca
O kadar büyük yeri sinema olarak
Devam ettirmek artık sorun olmuştu.

Arı Sineması, sinema sektörünün krize girdiği
1970'li yıllardan kısa süre önce açılmış
Olmasına karşın getirdiği kaliteli filmler
ve son yıllarında da konserlerle dayanabildi.

Son yıllarda kan kaybetmekle birlikte
1968 yılından 1985 yılına kadar
Sinema olarak varlığını sürdürdü.
Çocukluğumun film mabedi
TRT stüdyosu oldu sonra.
O fuaye, o girişinde sevgililerin
Film öncesi buluştuğu küçük pastane,
Frigo buz satan çocuklar
O süs havuzu, o salon
Unutuldu gitti zamanla.

Arılar Pastanesi ise sinemanın kapanmasıyla
Bahçelievler 7. Cadde üzerine taşındı.

Kaç konser, kaç program, kaç yılbaşı eğlencesi

Yapıldı bu unutulmaz mekanda.
Tüm güzel anlarıyla artık tarih oldu.

Ve oralarda bir Arı Sineması vardı
Belleklerden silindi,
Çekti ve gitti ...

ÇANKAYA SİNEMASI AYRANCI'NIN SİNEMASI

1967 yılında Elazığ'lı müteahhit Mehmet ve Refik Erdoğan kardeşler Tarafından Ankara Kavaklıdere Paris Caddesi, Şili Meydanında Açılan Çankaya Sineması 1987 yılına kadar Ankaralılara Hizmet vermiştir.

Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün Katıldığı açılış ile hayata başlayan Çankaya Sineması 850 kişilik Koltuk kapasitesi ile dönemin En gözde mekanlarından birisi olmuştur.

Bana soracak olursanız
Çankaya Sineması tek başına ele alınırsa
Çok büyük hata edilmiş olur
Çankaya Sineması ve onun adeta
Bir parçası olan Kilim Pastanesi,

Şili Meydanı'ndaki büyük bir apartman
ve bir dönemin hikayesi...

Ankara da, Atatürk Bulvarı'ndan,
Cinnah'a doğru çıkarken
Meydanın oradaki boş arsada
Hep Çankaya Sineması'nın
Vizyondaki filmleri tahta panolara
Asılmış halde olurdu.
Önünden her geçişimde
Mutlaka afişlerine bakıp
Hayal kurardım.

Sinemanın içi ise başka bir hayal dünyası
Görkemli avizesi ve ferah yan balkonlarıyla
Ayrancı'nın sinemasıydı, Çankaya.

Kocaman bir salonu vardı
Ya da bana öyle gelirdi.
Balkonu yoktu ama
Her iki yanından basamağa benzer
Balkon gibi iki bölüm yükselirdi.

Çankaya Sineması'nda gong ile açılırdı
Kalın, ağır, kadife perdeleri.
Üstünde Ziraat Bankası yazardı
Ankara'nın birçok sinemasında olduğu gibi.
Çankaya Sineması'nda Cumartesi sabahları
Ziraat Bankası Çocuk Filmleri oynardı
Her cumartesi günü sinemanın önünde
Anne ve babalarıyla bir sürü çocuk

70'li yıllarda en güzel Türk filmleri
Çankaya Sinemasındaymış
Türkan Şoray'ın "Buğulu Gözler" i
Tüm Yumurcak filmleri
Kartal Tibet'le, Tarkan filmleri

Yanılmıyorsam 84 yılıydı.
O zamanların gözde aktristi
Brooke Shields'in, Ankara'da
İlk kez gösterilecek olan "Sahara"
Filmi için Çankaya Sineması'na gitmiştik.
Erkenden sinemaya gelmemize rağmen
Bırakın o seansı, o günü
Üç gün sonrasının bile
Biletlerinin bittiğini öğrenince
Hayretler içinde kalmıştık.

Ama;
Spilberg'in Üçüncü Türden Yakınlaşmalar
Sam Peckinpah'in Şeref Madalyası filmini
Ankara'da Çankaya Sineması'nda izlemiştim.
O yılların gençliğini hayli etkileyen
Grease filmi de Çankaya Sinemasındaydı.

Yine 80'li yıllarda
Hüsni Kuruntu oyununa bilet almıştım.
Gazanfer Özcan'ı ilk kez sahnede izleyişim.
Ahmet Gülhan, Zeki Alasya ve Metin Akpınar'ın
Kurduğu tiyatro topluluğu olan Devekuşu Kabare,
Kent Oyuncuları, Haldun Dormen bu sahnede
Oyunlarını seyirciyle buluşturdular.

80 darbesinin karanlık dönemlerinde
Hayranı olduğum Timur Selçuk
Çankaya Sineması'nda verdiği konseri izlemiştim.
Öyle yaşayan bir salon daha görmedim.
İnsan seli Şili Meydanı'na taşmıştı.
Karantinalı Despina, İspanyol Meyhanesi,
Beyaz Güvercin. Ekonomi Tıkırında...
Gidemediğim ve gazetelerden takip ettiğim
Barış Manço konserini de hatırlıyorum.

Hatırladığım kadarı ile
Bu sinemanın sahipleri
Film haftaları yaparlardı.
Mesela İsveç Film Haftası yaptılar.
Bergman filmlerini gösterdiler.
Sonra Çekoslovakya film haftası.
Burada aslında hep iyi filmler oynatılırdı.
İyi dediğim, birinci sınıf filmler
Amerikan, İngiliz, İtalyan, Fransız filmleri.

Bazı mekanlar buldukları yerle özdeşirler.
Çankaya Sineması'nı da Ayrancı'dan
Paris Caddesi, Şili Meydanı'ndan
Hele hele Kilim Pastanesinden
Ayıramaz, koparamazsınız.

Çankaya Sineması ve Kilim Pastanesi
Yapışık iki kardeş gibiydiler.
En lezzetli sunumu Kazandibiydi
Bana sorarsanız bozası da çok nefisti.

Güven Turan'ın ilk romanı Dalyan,
1978'de yayınlanmış, bir pastanede başlıyor.
Aslında romanda bir şehir adı filan anılmaz.
Şöyle başlıyor: "... Her zaman geldiği,
Her şeyini çok iyi bildiği bu pastane,
Kokularıyla, ışıklarıyla, kişileriyle
Daha önceki günlerin bir
benzerini yaşıyor."
Roman kahramanı tek başına
oturmuş,
Pastanede kitap okuyor.
Sonra birdenbire hareketlenecek
ortalık
"Sinemadan çıkanlar dolduruyor
pastaneyi."

Hangi sinema bu, hangi
pastane?
Çankaya Sineması ve Kilim
Pastanesi.

Çankaya Sineması ve Kilim Pastanesi
Adeta onun bir parçasıydı.
Sinemaya gitmek için buluşanlar,
Filmin başlamasını bekleyenler,
Sinemadan çıkanlar.
Daha çok gençlerin toplandığı bir yerdi Kilim.

Güven Turan birkaç cümleyle
O gençleri tekrar anlatıyor;
"Sinemadan çıkanlar dolduruyor pastaneyi.
Müzik dolabı birbiri ardından gümbürdetiyor
Müzik dolabı en yeni parçaları çalıyor.
Şimdi hemen herkes çok genç.
Uzun saçlı kızlar, oğlanlar.
Blue-jeanler, koyun postu kaftan benzeri
Uzun mantoları, paltolarıyla,
Bağıra çağıra konuşuyor,
Müzik dolabının çevresinde toplanıyorlar."

Evet, jukebox vardı bir köşede.
Sinemayla bağlantılı
İkinci kapının yanında dururdu.
Kilim Pastanesi'nde.
Yirmi beş kuruş atardın.
Kutunun önündeki Butonlara basardın
Diyelim otuzuncu butonda plağın
A yüzünde bu şarkı,
B yüzünde şu şarkı vardır.
Seçip, çalarsın.
Biraz da oradakilere hava olsun diye.
Bak, ben neleri biliyorum, edalarıyla
Pastanedeki masana dönersin.

1986 yılının son aylarına kadar
Açık kalmış önemli sinemalardan biriydi.
Sahipleri de bir süre sonra perdeyi indirdiler.
Televizyon ve videokaset çağı başlamış,
Bağımsız sinema salonları çağı sona ermişti.
Belki, o olay da tuzu biberi olmuş.
Pastane de bir süre sonra kapanmıştı.

Bir dönem Airport Disko olan sinema binası
En son akıl Gazinosu olarak kullanıldı.

Kısaca;
Sinema önce diskotek, sonra gazino oldu.
Pastane de meyhane oldu.
Aslında fena değişim değil bu.
İki mekan da terfi etmiş sayılır.

Yapının özüne dönerek,
Tekrar sanatsal faaliyetlerde kullanılması için
Yapılan girişimler sonucunda,
2019 yılının son çeyreğinden itibaren
Çankaya Sahne adını alarak
Başta tiyatro olmak üzere çeşitli
Kültür sanat etkinlikleriyle
Ankaralıların hizmetine tekrar girdi.

Sinemayı satın alarak
Sanat merkezi haline getiren sahibi;
"Yıllardır harap halde bekleyen bu mekânın
Yakın bir amaç dışında başka bir şeye
Dönüşmesine gönlüm razı olmadı.
Varımızı yoğumuzu ortaya koyup,
2019 Ekim'inde perdelerimizi açtık.
Çankaya Sahne, ticari bir faaliyet gibi görünse de
Gerçekte bir okul hüviyeti taşımaya çalışıyor."

Yeni haliyle sahneyi ilk gördüğümde,
Yakın bir dönemde inşa edilmiş olmasına rağmen,
Bulunduğu yerin nostaljik yapısına oldukça uygun
Olarak düzenlendiğini gözlemledim.
Şimdi güzel bir tiyatroya dönüşmüş sinema.
Umarım uzun yıllar da öyle kalır.

Oysa, ne kadar keyifli sinemaydı.
Özledim ...

KAVAKLIDERE SİNEMASI TUNALININ SİNEMASI

Adresini bile hala hatırlarım
Tunalı Hilmi Caddesi 105 numarada
Kavaklıdere Sineması.

Kavaklıdere sineması Nejat Tekelioğlu'nun
1968 yılında tasarladığı Başkent Apartmanı
Bünyesinde tasarladığı bir sinema salonu.
Tekelioğlu o dönem apartman sinema
Konseptine uygun bir şekilde
Talip Apartmanı bünyesinde
Talip sinemalarını da tasarlamıştır.
Bu iki sinema Ankara'daki
Başarılı sivil mimari örneklerindedir.
Bununla beraber Kavaklıdere Sineması
Yol üstü sineması olarak da adlandırılır
ve memlekette eşi benzeri pek yoktur.
Gerek sinemanın içerisindeki süslemeler,
Gerekse de sinema salonun tasarımı da
Kendi münhasır bir estetiğe sahiptir.
Kavaklıdere sineması maalesef uzun süredir kapalı,
Umarım onun sonu da berbat bir
Kentsel dönüşüm projesiyle olmaz.

80'lerde ABD'nin uyguladığı ambargonun
Etkisi sinema sektöründe
Yoğun bir şekilde hissedilirken,

Kavaklıdere de 1985-1991 yılları
Arasında faaliyetlerini durdurdu.
1991'de işletmenin İrfan Demirkol'a
Kiraya verilmesiyle beraber
Yeni bir dönem başladı;
Sinemasal değeri bulunan
Filmlerin gösterimlerine ağırlık verildi,
Kavaklıdere'de çeşitli festivaller düzenlendi.

Kavaklıdere Sineması,
Beş katlı Başkent Apartmanı'nın
Bodrum katında yer alıyor.
Sinema, bir balkon ve bir salon
Katı olmak üzere tek salon olarak
Çizilmiş ve yaklaşık 700-750
Kişilik bir sinema olarak tasarlanmıştır.
1991 yılında bir tadilat süreci geçiren sinema,
Dört salon halini alacak şekilde bölünmüştür.

Yapıda bizi ön fuaye mekanı ve
Bilet gişesinin olduğu bir alan karşılar.

Yine duvarları dönemin duvar rölyefleri ve seramikler ile süslenmiş durumdadır

Sarı renkli duvar seramikleri, Merdiven basamaklarından Kopuk şekilde yapılmıştır. Sarı renkli duvar seramiklerinin Tam karşısındaki duvarda, İki kat boyunca devam eden Mermer bir duvar panosu vardır. Mermer duvar panosu da Merdivenden kopuk olacak Şekilde tasarlanmıştır. Yeşil renkli duvar panosu ise, Balkon katı ve salon katını Birbirine bağlayan merdivenin Duvarında kullanılmıştır. Bu sarı ve yeşil seramik panolar, Kavaklıdere Sineması'na Ayrı bir hava ve özgünlük katar.

Benim gençlik yıllarımda Kavaklıdere Sineması ile Kızılay'daki Nergiz Sineması

Hep aynı filmleri gösterirlerdi.
Sonradan öğrendim ikisi de aynı kişininmiş.

Ankara'da film festivalleri de burada olurdu.
Sahnesi olan salonda gece seansına
Eşofmanlarla falan gelip en öne oturup
Ayakları uzatarak film seyredenleri görünce
Bir hayli şaşırılmış, sinema adabına
Yakışmayacağını düşünmüştüm.

Özellikle 1990'lardan itibaren Ankara'da
"Festivallerin Sineması" olarak anılan,
Şehirde sinema kültürünün oluşmasına
Önemli katkıları bulunan Kavaklıdere Sineması.

Kavaklıdere'nin sahibi festival filmlerini anlatmış;
"Festivallerden filmler oynadık, çok iyi tuttu.

İnsanlar akın akın sinemaya
gelmeye başladı.

Festivaller hep dolu dolu geçti.

Gece sinemaları yaptık,

"Beyaz Geceler" dedik ismine de.

İlk kez Türkiye'de biz başlatmıştık.

Sabaha kadar üç film, çok keyifli
şeyler

Yaşadık, yaşattık bu festival
haftalarında.

Sonra adı festivallerin sineması oldu.

Festivallerin sineması, Kavaklıdere
diye anıldı.

Bütün festivaller Kızılırmak ve
Kavaklıdere'de başladı.

Ankara Film Festivali, Gezici Festival,

Uçan Süpürge, İnsan Hakları,

LGBT hepsi bizim öncülüğümüzde

Bizim desteğimizle olmuştur.

Dünyanın en iyi festival filmlerini
gösterdik,

Onun bir listesini yaparsak,

Türkiye'de bizim kadar festival filmi

Gösteren sinema yoktur herhalde"

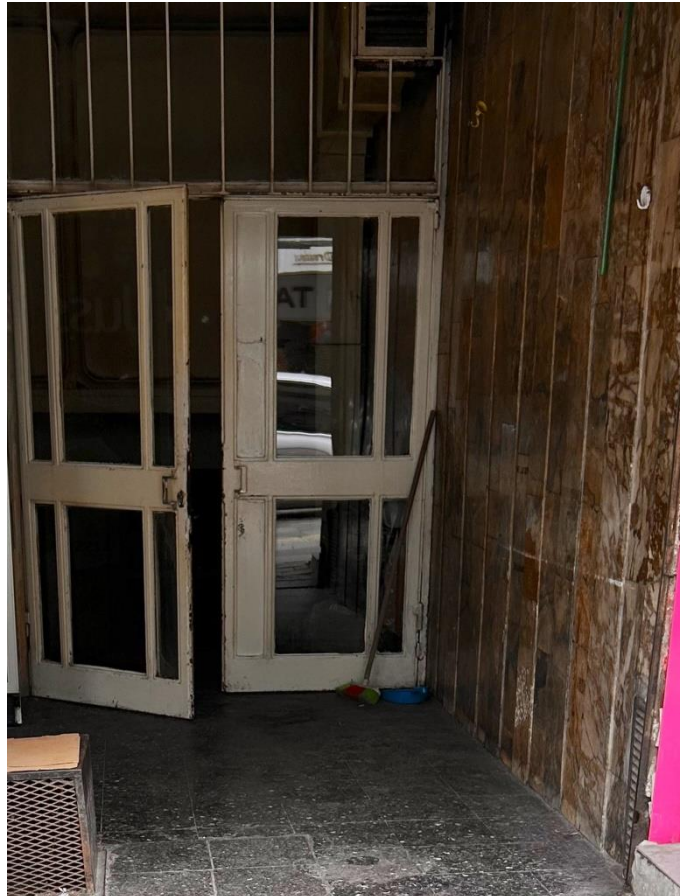

Seneler içinde şahsına münhasır
Bir sinema izleyici kitlesi yakalayan
Ankara'da neredeyse her semtte
Bir alışveriş merkezinin açılması,
Bağımsız apartman sinema kültürüne
Vurulan balta oldu.
Kavaklıdere başta olmak üzere
Herkes apartman sinemalarını
Bir dönemin ürünü olarak hatırlamaya başladı

Tunalı Hilmi Caddesi'nde yer alan
Sinemanın kapanmasının ardından
15 yıl geçmesine rağmen
Mavi renkli tabelasını
Caddeden geçerken görmek mümkün,
Ayrıca sinemanın iç mekanında,
Yakın zamanda kiraya verilmeden
Öncesine kadar; gişe bankosu,
Neon aydınlatmaları, seramik panolarıyla
ve hatta salon içlerindeki koltuklarına
Kadar mevcut haliyle durmaktaydı.

1985 ile 1991 yılları arasında
Bir dönem kapalı kalan mekan,
1991 yılında İrfan Demirkol'a
Kiraya verilerek yeniden
İşletilmeye başlanmıştı.
Bir giriş kat ve iki bodrumdan
oluşan
Kavaklıdere Sineması, yaklaşık
700-750 kişilik tasarlanmış ve
1991 yılında geçirdiği tadilatın
Ardından salon dörde bölünmüştü.

Nergiz ailesi ilk açıldığı yıllarda
Şu şekilde aktarıyor:
"Kavaklıdere Sineması 750-800
kişi
Ama hiçbir seansını 800 kişiye
oynamadı.
800 kişilik salona 900 kişi girdi.

Sandalyelerde oturmak istiyorlardı,
Şu sandalyeyi bana buraya koy
Ben oradan bu filmi izlerim diyorlardı.
1970'den 82'ye kadar Kavaklıdere Sineması
İnanılmaz bir seyirci sayısına oynadı.
Hele hele bir film vardı,
Kasabanın Sırrı diye bir film oynadı.
ve çocuklar için bir film vardı
Gündüz seanslarında oynardı, Marishol.
Bu iki film harikaydı,
Onda çocukların doldurmasını,
Kasabanın Sırrı'nda büyüklerin
Doldurmasını unutamam."

Sonraki yıllarda, Star Wars,
Asterix,
Pearl Harbour ve Kahpe Bizans
Hepsini Kavaklıdere'de izledim.

Sinema yeniden açıldığında
İlk gelen on kişinin serbest giriş
kartı
Kazanacağı duyurulmuş ve bu
sebeple
Gençler sinemanın girişinde ilk
gelen
On kişiden biri olmak için
beklemişlerdi.
Sinemanın açılışından bir gün
önce
Gece çekilmiş olan fotoğrafın
hikâyesini
İrfan Demirkol şu şekilde
anlatıyor:
"O gece kuyruk oldu sinemada
sokağa taşıyordu,
En az 50 kişi vardı. Neden
geldiniz diyoruz,
Kart alacağız, ilk on kişi dediniz
diye girdik sıraya dediler.

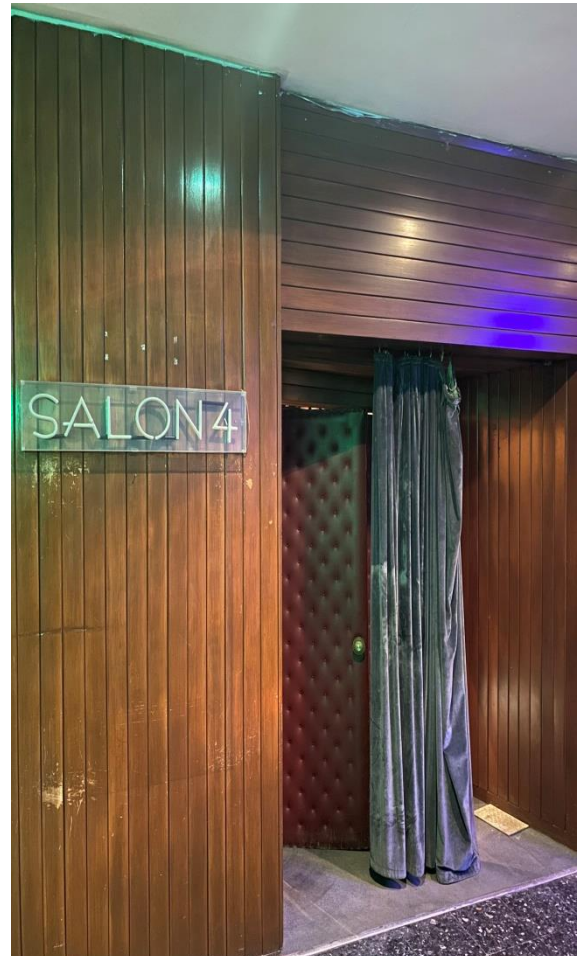
Ama burada 50 kişi var ne yapacaksınız,
Ama olsun belki aradan çıkan olur dediler.
Biz de 20 kişiye daha verelim dedik,
Onlara da daha kısa süreli verdik.
Ama gitmedi kimse oturdular,
Gitar çalıyolar, bira içiyolar.
Sonra dedik hadi siz de girin filme,
Hadi dedik, birlikte film seyredelim.
Herkesi aldık, gece 1'de.
Bizim çalışanlar da geldi, ustalar da geldi.
Öyle o gece çok mutlu ayrıldı insanlar."

Bizi biz yapan her şeye dair
Bir binanın çok ötesinde bir mekândı,
Kavaklıdere Sineması.

Yok, olmaya direnen her şeye ithafken,
"16 yılın ardından sizlerle."
Sözleriyle haberi duyuran
Kült, Kavaklıdere 2023 yılında
Bir kültür merkezi olarak tekrar açıldı.

16 yıllık aranın ardından
Kapılarını yeniden açtı.
Ankara'nın kültür-sanat mirasının
Yaşatılması ve geliştirilmesini
Amaçlayan kolektif yapı Kült;
Mekânın "Kült Kavaklıdere"
Olarak yeniden açılabilmesine
Destek olmak isteyenleri
"Bir Zamanlar Kavaklıdere:
Sinemada Buluşalım!" etkinliğine
çağırdı.

2023 Haziran ayından itibaren;
Sinema, tiyatro, stand-up, konser,
Sergi gibi etkinliklerin yanı sıra;
Akademi, sivil toplum ve bireysel
Katılımlarla desteklen söyleşiler
ve atölyelere ev sahipliği yapıyor.

Mekan içinde ve şehrin farklı alanlarında
Yapılacak olan bu etkinlikler ve festivalleri
Düzenli hale getirerek şehrin kültürel
Dokusuna katkıda bulunmayı hedefliyor.

Tunalı Hilmi'nin vazgeçilmez sinema salonuydu.
Döneminin en iyi ses sistemine sahipti.
Doğal olarak bilet fiyatı pahalı bir sinemaydı.
Yıllarca festivallere ev sahipliği yaptı.
Bu nedenle Avrupa Konseyi'ne bağlı
Eurimages-Europa Cinemas tarafından desteklendi.
Tabelasında da bunu gururla duyurdu.
2007 yılında Ankaralılara veda etti.
Eksikliği hala Tunalı Hilmi'de hissedilmektedir.

KIZILIRMAK SİNEMASI ANKARA'NIN SON KALESİ

Kızılay'da, Kızılırmak Sokak No 21 adresinde

Bulunan sinema, ismini sokağından almış.

Ankaralıların çoğu tarafından bilinen Ankara'nın en eski salonlarından bir tanesi.

Ne yazık ki, Kızılırmak'la yaşıt olan Sinemalarının çoğu artık hizmet vermiyor.

1959 yılında temeli atılan sinema, 1960 yılında hizmet vermeye başlamış.

Ankara'nın en eski ve köklü sinemalarından

Oldukça merkezi bir konumda olması açısından

Kolay ulaşılır ve sıkça tercih edilir.

Alışveriş merkezlerinin küçücük perdelerine

ve muhteşem ses sistemlerine inat,

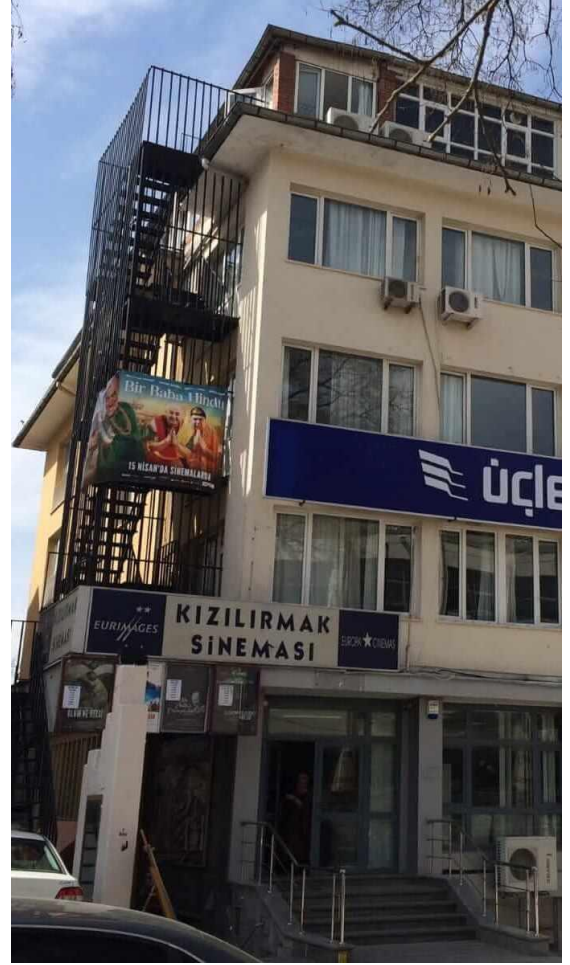
Sinemada film izleme keyfini gerçekten

Tattırabilen kocaman salona sahip bir sinemadır.

Ankara'nın apartman altı ve rutubet kokan güzide sineması;
Kızılırmak Sineması

Yaz aylarında binanın merdivenlerindeki ve fuayede döşeli mermerleri İnanılmaz bir serinlik sunduğu Kesinlikle belli bir kalitenin üstünde Filmleri gösteren, "bu film seyirci çekmez" Mantiğıyla hareket etmeyen sinema.

Filmine göre bilet fiyatları değişen Ödüllü filmlerin bilet fiyatının % 50 daha fazla olduğu

Ankara'da patlamış mısır satmayan
Az sayıdaki sinemalardan biri.

Sürekli giden müdavimlerinin
Sinema personeli ile tanış olduğu,
Hatta bazı sürekli müşteriler
Devamlı aynı yerden bilet aldığı
için
ve bu yer gişe görevlisi tarafından
Sorulmaya gerek olmaksızın
bilindiği sinema
Kızılırmak Sineması.

Kızılırmak Sineması
Gençlik ve çalışma yıllarımın
Vazgeçilmez sineması idi.
Önceleri kırmızı deri koltuklu,
Balkonlu tek ve çok güzel
Bir salonu varken daha sonra
Maddi gerekçeler nedeniyle
Geniş salonu bölmüş ancak
Yine de film kalitesinden
Biraz olsun taviz vermemiştir.
AVM sinemalarının yüzüne bakmadığı
Latin, Avrupa ve bağımsız Amerikan filmlerini
Kızılırmak Sineması'nda izledik.

Ankara'nın vazgeçilmezleri arasında
İlk sıralarda yer alan bir mekandır.

Ankara'da yalnız gidilebilen yegane sinema
Çalışanları hep güler yüzlüdür bu mekanda.
Çalışanlarının güler yüzlü olmaları,
Selam vermeleri gitmek için bir sebep.
Zaman ne kadar geçerse geçsin
Eski havası değişmeyen bir sinema
İlk girişte bilet kontrolü yapan yaşı geçkin,
Gözlüklü bir çalışan vardır ki,
Beni ürpertirdi göz göze gelince.
Filmleri izliyor mu diye aklımdan geçer
Hep, saygıda kusur etmez ama

Öyle bir bakışı var ki,
Bakalım bu filmi anlayabilecek misin?
Gibilerinden ima ediyormuş gibi geliyor insana.

Üniversite öğrencilerinin yanısıra
Daha yaşlı bir kesim sinemanın
Müdavimleri arasındadır.
Özellikle de daha yaşlıca olan bu gruptan
Bazılarının yüzleri beynine kazınır insanın.
Filmler sıklıkla 3-5 kişi izlendiği için
İkinci kez aynı film birlikte izlendiğinde
Haliyle hafızada kalıyor.

Europa Cinemas üyeliği,
Diğer sinemalarda izlenemeyecek filmlerin
Gösterilmesindeki en önemli faktör olsa gerek.
Film başlamadan önce makinist ile konuşulup
Ara vermeden izleniyor olması başka bir güzelliğidir.
Netten hangi film gösterimde diye bakıldığında
veya hangi film gelmiş diye her önünden geçildiğinde
Korkutur insanı, acaba kapanmış mıdır diye.
İşin iyi yanı son zamanlarda izleyicilerin
İzleyicilerinin mail adresini almaya başladılar,
Sinemanın web sayfasını kurdular ve
Vizyondaki filmlerden herkesi haberdar ettiler.

Hala televizyonda bile seyrettiğimde
Yeni şeyler ve kareler keşfettiğim
"Pi" filmi Ankara'da gösteren tek sinema

Yıllar sonra yasağı kalkan
Otomatik Portakal'ı 90'ların başında
Ankara izleyicisine ilk kez sunan sinema.
ve son yıllarda insanlara
Müzikal filmleri sevdiren La La Land
Hepsini Kızılırmak'ta seyrettim.

Ankara'da film festivalinin hakkıyla yaşandığı
Kendine ait sanatın değerini bilen bir kitlesi bulunan
Festival zamanı merdivenlerde oturarak izlenen
Ödüllü ve nedense kimsenin göstermeye
Yanaşmadığı güzelim filmleri izlettiren
Bağımsız sinemaya ve Avrupa sinemasına
Değer veren tek yer.

Böyle enteresan bir rahatlıkla işletilen,
Kapitalizmden nasibini almamış,
Vizyona girmemiş veya vizyondan çıkmış
Filmleri izleyebileceğiniz, samimi sinema.

Gazetede yapılan bir röportajda
Sahibine neden Avrupa
sinemasına
Festivallere ağırlık verildiği
sorulmuş.
"Bu bizim özellikle verdiğimiz bir
karar değildi.
Sinemada gösterecek film
bulamıyorduk.
Bu yüzden Amerikan yapımı
olmayan
Filmlere ağırlık verdik.
Bu sayede sinemanın kendi seyirci
kitlesi oluştu.
Avrupa sinemasına meraklı,
Fazla vizyon şansı bulamayan
"bir şey söylemek isteyen" filmleri
seven
Sinemaseverler buraya gelmeye
başladılar."

Ankara'nın en merkezi yerinde
Arabanızı rahatlıkla Kocatepe'ye
Park edip, Kızılay'ı dolaşabileceğiniz
Nostalji yapıp bir şeyler yiyebileceğiniz
Sonrasında farklı filmler seyredebileceğiniz
Ankara'nın son kalesi; Kızılırmak Sineması.

Şimdilerde ticari kaygılarla
Salonlarını üçe bölmüş durumda
Hele en ufak salonu, bir çeşit ev sineması
155 ekran televizyon büyüklüğünde
Ancak hala güleryüzlü personeli
Tek kişi için film oynatacak kadar sevimliler

Hala mücadelesini veren bu son kale,
AVM sinemalarıyla yıllarca mücadele etti
ve etmeye de devam ediyor.
Bunu nasıl başarıyor, şaşıyorum.
Özellikle Covid salgını sırasında
Kapanma tehlikesi bile geçirmişti.
Sinema yıllarca kendi tarihi korudu.
Yerdeki mermerlere kadar,
Ankesörlü telefonu dahil
Fuaye bölümündeki birçok obje,
Camekanlı bilet satış yeri hep aynı
kaldı.
Tarihi bir sinema salonu gibi
Onurlu mücadelesini, Kızılay'da
sürdürmekte.

Bazen Ankara küçülür,
Sanki koca şehirde bir tek sen
kalırsın
Ne yapacağını, nereye gideceğini
bilemezsin.
İşte bu mutsuzluk ve umutsuzluk
anlarında
Kendini Kızılırmak sinemasında
bulursun.
Hayatına etki eden filmlerin çoğunu
Yıllarca burada izlemiştir.

Fuayesinde bir kahvesi içilmiş,
Koltuklarında soluklanılmış,
Salonlarında farklı alemlere dalınmış
Ankara sinemalarına uğramayan
Nice filme kapılarını açtığı için,
Sessiz sakin ama bir o kadar
Güçlü duruşu için,
Samimiyetinden şüphe edilmeyen
Eski bir dost gibi ayakta kaldığı için,
İzleyicilerini hiç bıkmadan usanmadan
Beklediği için seviyorum bu sinemayı.
Bir gün gerçekten kapanırsa
Kendimi sokakta kalmış gibi hissedeceğim.

İnternet sitesinde yazdığı gibi;
Bağımsızlığına Düşkün Olanların Buluşma Noktası
İsrarla varlığını sürdüren, apartman altı,
Önünden her geçişimde kapanmamış
Olmasına sevindiğim Ankara sineması.
Samimiyetin Adresi; Kızılırmak Sineması.

BÜYÜLÜ FENER BAHÇELİ ve KIZILAY'DA

Kızılay ve Bahçelievler şubesiyle
Patronunun İrfan Demirkol
Olduğu semt sinemalarıdır.

İlk açıldığında Ankara'nın
En güzel sinemasıydı.

Ankara Bahçeli'de 7. caddenin
Paralelinde bir sinemadır.
Sonrasında açılan Kızılay şubesinden
Çok daha samimi ve sevimlidir.
Ev gibi bir yerdir hatta.
Dar sokak üzerinde,
Sağında solunda klasik
Bahçelievler evleriyle,
İnsana mutfağından çıkıp
Salonuna film izlemeye
Gidiyormuş hissini verir.
Bahar ve yaz aylarında
Akasya ağaçlarının altından
Sinemaya ulaşıp,
Kış aylarında ise
Aynı ağaçların karla kaplı
Dalları altından çıkılırdı sinemadan.
Geceleri ta sokağın öbür ucundan
Uzaktaki denizcilere
Işık tutan bir fener edasıyla
Parlardı Büyülü Fener.
Şimdi mevsimler dünyasını şaşırdı,

Denizciler karacı oldu.
Büyülü Fener de
Çok uzaklarda zaten.

Hatırımda kaldığı kadarı ile
İsmi ODTÜ'den bir öğrenci
Yarışmada önermiş ve
Karşılığında ömür boyu
Bedava bilet kazanmıştı.
Bir sinemaya verilebilecek
En güzel isim herhalde.
Daha ismini duyunca
Sinema havasına girilebiliyor.
Şimdi Kızılay'da başka
Bir sinemayla hizmet veriyorlar.
Küçüktü, dardı,
Park yeri sorunu vardı
Ama Bahçeliye
Zamanında hayat getirdi.

Beni sinemaya bağlayan sinemadır.
Cidden büyülüdür benim gözümde.

Kızılay'da 2 salonda film
İzlemek istediğinizde
Yerin metrelerce altına iniyorsunuz
Ama nedensizce seviyorum burayı.
Üst katlarda salonun hemen yanında
Yangın merdiveni ve balkon olması
Sigara içmek için çok
Yol kat etmenizi ve
10 dakikalık aray

İyi kullanmanızı sağlıyor.
Salonlar birbirine çok yakın
Olduğundan ve izolasyon
Bir miktar kötü olduğundan
Bazen sesler karışsa da
AVM sineması sevmeyen
Bendeniz için ideal bir mekan.
Hem film, hem de samimi
Ortamı olan güzel sinema.

Bu sinemanın en önemli özelliği,
Salonların isimleridir,
Bir salonun adı Türkan Şoray
Bir diğerinin adı Şener Şen salonudur.
Yanılmıyorsam her salı halk günü
ve pazartesi, perşembe günleri de
Vodafone freezone günü oluyor.
1 bilet fiyatına 2 biletle
Filme giriyorsunuz.

AVM sinemasına direnen
Günümüzün son kalesi...
Birçok Ankaralının hala
Tercih ettiği apartman
Tipli sinemalardandır.
90'lı yılların son dönemlerinde

Açıldığı için salonları ve ses
Sistemiyle AVM sinemalarıyla
Her zaman yarıştı ve
Yarışmaya da devam ediyor.

Bahçelievler sakinleri için
Mükemmel bir mekandır burası.
Özellikle akşam seanslarında
Adeta bir mahalle toplantısı
Yapılacakmış gibi herkesin
Yürüdüğü yön 18.sokağa çıkar.
Akın akın buraya yürüdü insanlar.
O dönemler eşofman giyip
Sokağa çıkanlara mahallenin
Delisi gözüyle bakılıyordu.
Ben hayatımda ilk kez
Eşofmanla sokağa çıkan
İnsanları bu sinema
Sayesinde görmüştüm.
Bu neşe içinde 18. sokağa
Doğru beraber yürüyen
İnsanların yerini zamanla
Park kavgaları ve yabancıların
Sinemayı keşfetmesiyle oluşan
Gereksiz bir kalabalık
Almaya başlamıştı.
Eski büyüsünü yitirmişti sinema.

Bahçelievler'deki Büyülü Fener
Daracık bir sokaktadır,
İlk kez gitmeye niyetlendiğimde
Bulmakta oldukça zorlanmıştım
Ama sonra her ortalama
İnsan gibi bende alıştım,
Şimdilerde gözüm kapalı bulabiliyorum.
Ancak yine de son derece dar,
Virajlı, girene neden girdim Allahım,
Çıkmaya çalışana da
Yok böyle de çıkamayacağım,
En iyisi geceyi bekliyeyim
Dedirten otoparkına sahiptir.

Birçok yıl Hürriyet Gazetesinin
En iyi 10 sinema salonu
Listelerine de girmiş,
Özellikle sanat filmleri ve
Dünya sineması anlamında
Öne çıkan bir sinemadır.
Zincir sinemalardaki saçma
Romantik komedi ve çocuk filmleri
Dışında sanat filmi izlenebilecek
Nadide Ankara sinemalarındandır.

Bahçelievler 18. sokakta
Sıcak, samimi bir ortamı var.
Bazen film biter ve sessiz
Huzurlu Bahçeliye çıkarsanız
Karlara altında, bazen son seans
Bittiğinde serin bir geceye dalarsınız.

Ankara, Kızılay, Hatay sokakta
The Danish Girl'ü izledim burada
Küçük bir balkonu var,
Arada çıkıp hava alabileceğiniz.
Hemen karşısında
Orta dünya kafe var.
Orasının da küçük ve
Şirin olduğunu hatırlıyorum.

Bahçelide ki salonları bu kadar
Küçük olmasa ya da Bahçeli de ki
Sinemayı festival filmlerine ayırsa
Daha mı çok kar yapar bilemiyorum.

Ama Bahçeli Büyülü Fener
Benim için her zaman
Özel her zaman ayrı,
her zaman en nostaljik sinema.
Umarım asla kapanmaz.

Ankara'nın gizli bahçesidir.
Biraz yaşanmışlığı vardır herkesin.

Sayırsız yerli ve yabancı yönetmenlerle
ve filmlerle burada tanıştım.
Sevdiğim eski filmleri perdede
İzleme imkanı elde ettim.
Kızılay şubesinin çalışanları
Oldukça tatlı, nazik insanlar.
Umarım ilerleyen yıllarda da
Büyülü Fener çizgisini bozmaz
Ya da büyük balık tarafından yutulmaz.

Herkes için büyülü anlar,
Yerler veya kişiler vardır
Fakat benim için "Büyülü Fener"
Gerçekten kelimelerle kifayetsiz...

BATI SİNEMASI BULVARIN SİNEMASI

Bakanlıklarda Atatürk Bulvarı üzerinde
Hizmet veren unutulmaz bir sinemaydı.
Yıllarca biri büyük, üç salonuyla
Tüm Ankaralılara hizmet etti.
Sonra sessiz sedasız o da aramızdan ayrıldı.
Özellikle önemli filmleri aylarca gösterimde tutarak
Ankaralıları, "Bu filmi nasıl kaçırdım?"
Üzütüsünden kurtarırdı.

Ankara'nın bir bulvar şehri olduğu yılların
Singelerinden biridir, Batı Sineması.

Ankara'da Süpermen'i izlemek için gittiğim sinema
Herhalde 1980'li yılların başıydı.
Bilet sırası Akay yokuşuna kadar vardı.
Sonra cumartesileri pek çok kez
2 ya da 4 seansına gitmiştim.
Orada heryer gibi çabuk terk edildi.
Tabi tek salonu vardı o zaman
Ayrıca en iyi tiyatrocular da
Gösteri yapmak için bu salonu tutarlardı.

Aslında Batı Sineması;
Ankara'nın en eski ve en kötü sinemalarından biriydi.
İçinde bulunduğu pasajımsı yerde
Eskiden birahaneler vardı.
ve geç seanslar için bileti olanlar,
İçki içip gelirlerdi film izlemeye.
Üç salondan hangisinde film izlerseniz izleyin
Diğerlerinin sesini de duyardınız.

Nedendir bilinmez
Batı Sineması denince benim aklıma
Braveheart, Cesur Yürek filmi gelir.
Bu film o dönemde Batı Sinemasında
Tam 59 hafta oynamıştı.
Yani bir yılı aşkın bir süre
Sanki 59 hafta her seans kapalı gişe
Oynanıyormuş gibi her hafta
Bir de afişteki rakamı itinayla değiştirmişlerdi.

O sinemada gittiğim filmlerden bazıları hala aklımda
İlk Kan I (Rambo), Rocky, Deprem ve Titanic

Tüm bunlara rağmen
Batı Sineması benim için
Festivallerin sinemasıydı.

2009 yılında Ankara'da
15. Gezici Film Festivali'ne
Ev sahipliği yaparak beni sevindirmiş
ve tekrar kendisine bağlamış oldu.

2010 yılının Türkiye'de "Japonya Yılı" olması
ve dünyaca ünlü Japon yönetmen
Akira Kurosawa'nın 100. yaşının
Kutlanması sebebiyle,
"21. Ankara Uluslararası Film Festivali"
Kapsamında Ankara Batı Sineması'nda
Ünlü yönetmenin ödüllü iki filmi gösterime girdi.
1961 yapımlı "Fedai" ve 1957 yapımlı "Kanlı Taht"
Bu sinemada izleyicisi ile buluştu.

22. Ankara Uluslararası Film Festivali'ne
Büyülü Fener ile birlikte ev sahipliği yaptı.
Festivalde gişelerinde uzun kuyruklar,
Fransız müziği, tersten başlayan koltuk sıraları
ve filmdeki her sessizlik sahnesinde
Diğer salonundan gelen diğer filmin
Sesleri her zaman hatırlarda kalacak.

Batı Sineması özünde güzel bir sinema değildi.
Geçen yıllarda koltukların değişmesi dışında
Herhangi bir yenilenmesine rastlamadım.
Sürekli gittiğim yıllarda diğer seansa yetişmek için
Filmlerin kesildiği, kısaltıldığını da biliyordum.

Bu haliyle bir Ankara Film Festivaline
Ev sahipliği yapmış Ankara'nın
En eski ve en kötü sinemasıydı.
Koltuklar arası darlığı,
Koltukların kademeli yükselişinin olmayışı
Kafalardan perdeyi görememeniz
Diğer salonlardan gelen sesleri ve
Berbat ötesi ses sistemiyle size merhaba der.

Genelde film başlamadan önce
Uzun süre varsa bizi yok yere
Olgunlar Pasajı'na zorla sokturtup
İğrenç dönerlerden zorla yedirtirdi,

Yıllar sonra önünden geçerken,
Kapısında "tadilattayız" yazısı gördüm.
İçinde bulunduğu Batı Pasajı da
Olduğu gibi kiralıkmiş, üzüldüm.
Evet, kötü bir sinemadır ama
Eski bir Ankaralı olarak anılarım var.

The Wall filmini Batı Sinemasında seyretmiştim.
Alien filminde gerilimden koltuğuma sıkıca sarıldım.
Şimdilerde Batı Sineması ve bütün bir pasaj
Sosyete Pazarı adı verilen kumaşçılarla dolmuş.
O yıllardan günümüze, hemen pasajın yanındaki
Bergama Halı ve renkli vitrini kaldı.

Batı Sinemaları, Kızılay'da, Atatürk Bulvarı üzerinde
Sıklıkla görünen bir lokasyonda bulunuyordu.
Perdesinde unutulmaz filmler gösterildi.
Braveheart (Cesur Yürek) filmi gösterime girdiğinde
Çok ilgi görmüş ve bir yıl civarı gösterimde kalarak
Sinemanın dışına "Zafer Haftası" afişleri asılmasını sağlamıştı.
Bir dönem, Derya Sineması'nın işletmecisi tarafından işletildi.
2009 yılında Gezici Festivali'ne de ev sahipliği yaptı.
Batı Pasajı içindeki Batı Sineması kapanmış olsa da
Tabelası ve eski filmlerin afişleri uzun zaman kaldırılmadı.
Kapanmamak için çok uğraştı ancak
Ne yazık ki bu sondan Batı Sineması da kurtulamadı.

DERYA SİNEMASI NECATİBEY'İN EN GÜZEL YERİ

Kızılay'daki Necatibey Caddesini bilenler
Rahatlıkla gözlerinde canlandıracaktır.
Necatibey denince Ankaralıların aklına,
Binaların büyük, insanların küçük olduğu
Kısa, ancak ağaçlarla donanmış bir cadde gelir.
Caddenin görkemi ile uzunluğu tezat oluşturur.
Ama canlılığı ünü ile örtüşür.
Necatibey denince Ankaralıların ve tüm sinemaseverlerin aklına bir de Derya Sineması gelir.
Ankara'nın en eski sinemalarındandır.

Kızılay'da Necatibey Caddesi üzerinde
Yıllarca Ankaralılara hizmet verdi.
Öğrenci dostu sinemalarımızdandı.
Seans başlarında gişesinin önü sakin olurdu.
Bu sakinlikten dolayı Derya Sinemasına
Gidip de gişeden döndüğümü hiç hatırlamam.
Bu nedenle stressiz, sakin,
Bana huzur veren bir sinemaydı,

Sanırım en iyi dönemini 80lerin sonunda geçirmiştir.
En azından ben o vakitler birkaç defa gittiğimi hatırlıyorum
Üniversitede okurken ya da Dikmen'de otururken
Bu sinemaya hep İzmir Caddesi üzerinden giderdik.
Oysa dolmuştan indikten sonra Kumrular'dan
Çınar ağaçlarının arasından geçiş daha kısıydı.
Yaya trafiğinin pek olmadığı bir caddede,
Derya Sineması uzun süre dayanmayı ve kendince
Bir seviyede hizmet sunmayı başarmıştı.

Maltepe Köprüsü'nün biraz ilerisinde yer alan Derya,
Yerli film gösteren büyükçe ve kaliteli bir sinemaydı.
Ayrıca sol içerikli filmlere salonunda fazla yer verirdi.

Yılmaz Güney'in "Arkadaş", "Zavallılar", "Endişe"
Gibi filmleri hep bu sinemada gösterime girmişti...

Terminatör filmine Derya Sinemasında izlemiştim.
Yüksek ses ve bir metal kurukafayla başlamıştı.
Çok korkmuştum.

Yine 90'ların başlarına 6. His filminde
Korkudan ölmüştüm, yine de güzel günlerdi.
En azından gençtim.

70'li yıllarda Derya Sinemasında
Türk filmlerinin oynatıldığını hatırlıyorum.
Malkoçoğlu'nu yine burada seyrettim.

80'li yıllarda Rahmi Saltuk konserini
Çok beklemiş, Valilikçe iptal edilince
Kızmış ve epeyce söylenmişim
Sonraki yıllarda Ahmet Kaya konserini de
Yine Derya Sineması'nda izlemiştik.

Yetmişli yılların ortalarında
Merkeze daha yakın olan
Diğer sinema salonları kadar
Talep göremese de
Seksenli yıllardan sonra gösterdiği
Kaliteli filmler ve sahnesinde

Yapılan konserlerle sevilen bir yerdi.
Geniş salonu ve balkonuyla
Huzurlu bir atmosfere sahipti.
Derya Sineması'nda özellikle
Doksanlı yıllarda birçok film
İzlediğimi hatırlıyorum.

Henüz her yerde AVM sinemalarının olmadığı,
Oturma yerlerinin fenerle gösterildiği,
Fener tutan görevliye bahşiş verildiği yıllardı.
Bazı filmler için seanslarda yer bulmak çok zordu.
Bazı filmlere zor bilet bulmuş,
Filmi merdivenlerde oturanlarla birlikte
Tüm salon gayet samimi bir şekilde izlemiştik.

Derya Sineması;
Son derece huzurlu bir ortamdı.
Sahibi bir ara işleri iyice büyütüp
Batı Sineması'nı da bünyesine katmıştı.
Fakat sektörel sorunlar, teknolojik gelişmelere
Tepkisiz kalınması, mekanın çok kuytuda olması
Gibi nedenlerle hayata gözlerini yumdu, üzgünüm.
Zira ciddi manada insana huzur katan bir sinemaydı.

derya sinemaları & batı sinemaları
Necatibey Cad. No:157 Demirtepe Tel: 229 96 18 • 230 19 40
BÜTÜN SALONLARIMIZ DOLBY DIGITALDİR. Tel: 418 30 28 • 418 83 23

**MÜJDE AR • OKAN BAYÜLGEN
MUSTAFA UĞURLU**

ANASTASIA
TÜRKÇE 3. Hafta

AGIR ROMAN
12. Hafta

TÜRKÇE Fazlasıyla huzur... çok daha fazlasıyla...
6. Hafta

BRAVEHEART Son Hafta
derya 2 20.30
CESUR YÜREK

20 ŞUBATTAN İTİBAREN TITANIC

LEVDE TEK BASINA 3
BİRNE ALINDI 3

batı 2 ► 12.15/14.30/16.45/19.00/21.15
derya 2 ► 12.00/14.00/16.00/18.00
batı 3 ► 11.30/14.00/16.30/19.00/21.30
derya 1 ► 12.00/14.30/16.45/19.15/21.30
batı 1 ► 12.00/14.30/16.45/19.00/21.15
derya 3 ► 12.00/14.30/16.45/19.00/21.15

Şimdilerde ne kadar nankör olduğumu düşünüyorum.
Beni mutlu etmiş o mekana yıllardır hiç uğramadım
Sanki çok sevdiğim birini ter etmiş gibi üzüldüm
Derya Sineması'nın kapandığını öğrendiğimde.

Ankara, Necatibey caddesinde uzun yıllar
Üç film sinemasına dönüşmeden ayakta kalabilen;
Çok salonlu büyük(!) sinemaların
Ortaya çıkmasına daha fazla dayanamayarak
Kapandı bu güzel sinema.

Ancak işin sevindirici tarafı;
2005 yılında bulunduğu sekiz katlı binayla birlikte
İnşaat Mühendisleri Odası'nca satın alındı.
Sinemanın yeri ise mühendis odasınınca
Çok amaçlı konferans salonu olarak kullanıldı.
Binanın ruhuna uygun düzenlemelerle
Ankara yeni bir kongre, sergi,
Gösteri merkezine kavuşmuş oldu.

Sinema sektörünün sorunları ve teknolojik gelişmelere
Ayak uydurulamamasının da etkisiyle Ankaralılar olarak
Derya Sineması'nı da kaybettik.

MENEKŞE SİNEMASI APARTMAN KONSEPTLİ BİR SİNEMA

Ankara Kızılay'da bir sokak.
İzmir Caddesi'nden başlar,
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı'nı keser
ve Kumrular'a kadar devam eder.
Sokakta eskiden Nergiz Sineması
ve Menekşe Sineması vardı.
Sokağın bulvarı kestiği nokta da
Tapu Kadastro Meslek Lisesi yer alırdı.
Bu okulun binası 1930'lardan
Kalma mimarisiyle geçmiş
Anımsatmaya devam eder.
İkiye ayrılan Ankara sokakları
Bulvar ile kesiştiği için
Bir kısmı Menekşe I,
Diğer kısmı ise Menekşe II
olarak isimlendirilir.
1970'lerde yalnızca
Türk filmleri gösterirdi.
Sonra sanat merkezi oldu,
Ama 1990'larda işlemez hale geldi.
Salonu daha sonra tiyatro salonu oldu.
Bir dönem üç film birden kuşağı ile
Menekşe Sineması.

Menekşe Sineması duvar seramikleri

Mimari projesi 1966 yılında Nejat Tekelioğlu ve Özdemir Çakiner Tarafından hazırlanan Menekşe Sineması, Nergiz Sineması'nın biraz aşağısında Modern Çarşı'ya yakın bir yerde Orkide Apartmanı içinde bulunuyordu. Menekşe Sineması 90'lı yılların Sonlarına kadar önemli bir sinemaydı.

Menekşenin işletmecisi Şener, "Menekşe Sineması'nda balkon Katından salon katına inerken Karşımıza çıkan duvarda, Seramik panoların yer aldığını ve bu duvar seramiklerinin hâlen Güzel sanatlar akademisinin hocaları Tarafından takdirle anıldığını" anlatmış.

Evren ve Karadoğan'ın aktarımıyla "Menekşe Sineması, 350 kişilik, Balkonu olan bir sinemaydı; 1980-1990 yılları arasında Metin Tabak tarafından işletildi, 1991'de Ömer Pekmez'e kiralandı, 1990'lu yılların sonunda tiyatro Olarak hizmet vermeye başladı."

Menekşe Sineması; Ankara'nın apartman konseptli Bir diğer sinemasıydı. Adını Menekşe Sokak'tan almaktaydı.

Hem Nergiz hem de Menekşe sinemaları

Bütçe dostu sinemalardandı.

Birçok Ankaralının çok rahat bilet bularak Film izlemelerine yardımcı olmuştur.

Özellikle Menekşe sineması önemli bir sinemaydı.

Kapanmadan önceki yıllarda Bildiğiniz vizyon filmleri gösterirdi

Sonraki yıllarda üç film yayınlandığı
Zamanlarda erotik filmlere geçiş yaptı.

Ekin Tiyatrosu, 1978 yılında
Ankara Sanat Tiyatrosu tarafından
Kullanılan ve daha sonra
Erkan Yücel Halk Tiyatrosu
olarak Ankaralılara hizmet veren
Menekşe Sineması'nın binasını
Yeniden düzenledi.
Yıllar önce Uğur Mumcu'nun
"Sakıncalı Piyade" adlı eserinin
Prömiyerinin yapıldığı ve
Pek çok ünlü tiyatro sanatçısının
Yetiştığı Menekşe Sineması,
Ekin Sanat Merkezi olarak
Ankaralılara hizmet vermeye
Yeniden devam etti.

Ancak bir sinema salonu olarak
Artık aramızda bulunmuyor
Tüm anıları ile birlikte
Ankaralıların sanat hayatından
Kayboldu ve gitti.

NERGİZ SİNEMASI MACERA FİLMLERİNİN SİNEMASI

Kızılay Menekşe-1 Sokak'ta bulunmaktaydı. İsmi bulduğu apartmanından almaktaydı. Ankara'nın eski sinemalarındandı. Salonlarında da bunu hissettiriyordu.

Kavaklıdere Sineması ile aynı işletmeci çalıştırdığı için hep aynı filmler oynardı.

Nergiz Sineması'nın uzun yıllar işletmesini yapan, Ayhan Nergiz'in Kayınbiraderi Zafer Şener Bir röportajda sinemayı anlatmış. "Nergiz Sineması çok büyük olmasına rağmen direkler üzerine oturtuldu. Yani sadece sağda ve solda ana kolonlar

Çıkarak ona askıya alınmış bir sinemadır. Ortalarda hiç direk bulamazsınız, Bazı sinemalarda vardır. Koltuk aralarından Bakarsın kolon çıkıyor, yanlardan kolonlar çıkıyor. Nergiz'de bu yok, hep kenarda, salıncak gibi Harika bir sinema olarak yapılmıştı."

Nergiz Sineması'nın 900 kişi koltuk Kapasiteli olduğunu aktaran Şener, Bir dönem sinemaya çok yoğun Talep olduğunu vurgulamış. Sinemanın önünde uzun kuyruklar Olduğunu özellikle Şampiyon ve Top Gun Filmlerinin oynadığı dönemde Çevre illerden yer ayırtarak sinemaya Gelen insanlar olduğunu anlatmış.

Yetmişli yıllarda Nergiz Sineması'nda genellikle aile ve macera filmleri gösteriliyordu. Doksanlı yılların başında, filmi sandalyeden İzleme rahatsızlığına rağmen Rambo-3 Filminin upuzun kuyruğu görülmeye değerdi. Sinema, film gösteriminin yanı sıra Devekuşu Kabare gibi tiyatro ve Diğer kültür sanat etkinliklerine de Nergiz Sineması'nda izlerdik.

Kızılay'da olması nedeniyle Benim favori mekanlarımdandı. Seansa daha çok varsa Mutlaka Ankara Muhallebecisine Gider arkadaşlarla sütlaç yerdik

Nergiz Sineması'nda Şampiyon filmine bilet almak için kuyruk oluşturan insanlar.

80'li

yıllarda Conan filmi ni hatırlıyorum.
Aynı dönemde E.T. filmi için kuyruğa
Giren Ankaralılar gazetelere çıkmıştı.
Starwars ve Geleceğe Dönüş
Yine Paul Newman'ın Sonsuz Ölüm
Filmlerini bu sinemada izlemiştik.

90'lı yıllarda Nergiz Sineması'nda
Sinematek'te klasik filmler seyrettik.
Erksan ve Refiğ'in Ulusal Sinema
Filmleri de yine bu sinemadaydı.

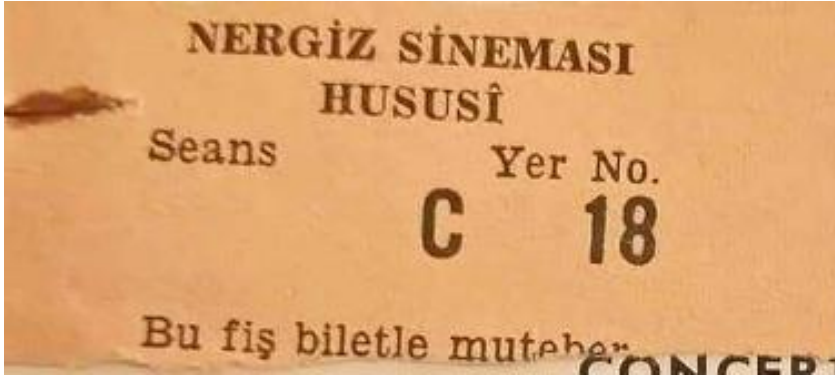
Ancak yıllar içinde sinemaya olan
İlginin azalmasıyla birlikte fazla tutunamadı.
Cep sineması ekolünden olan bu sinema
Son dönemlerinde sadece erotik film
Göstermeye başladı ve sonrasında kapandı.

Uzun bir süre kapısına kilit vurulmuş
Halde bekleyen sinema, günümüzde
Nergiz Kültür Sanat Merkezi olarak
Hizmet vermeye devam ediyor.
Kızılay'ın merkezinde,
Nezih bir kültür sanat merkezi olan
Bu salon, kafeterya ve
Kongre-kültür merkezi şeklinde
Aktif olarak kullanılıyor.
Sanat merkezinde; kongre,

Seminer, müzikli organizasyonlar,
Kafeterya hizmeti, toplantı salonları,
Sanal ofisler, korolar ve sınırsız internet
Hizmetiyle Ankaralıların gözdesi
Olarak varlığını sürdürüyor.

Ankara'nın nostaljik mirası
Nergiz Sineması yeni yüzüyle hizmette
Kızılay Menekşe Sokak'tan geçenleri
1970'lere götüren Nergiz Sineması,
Yeni yüzüyle geleneğini bir başka
Şekilde sürdürmeye devam ediyor.

SES SİNEMASI TUNALI'NIN GÖZDE MEKANI

Tunalı Hilmi Caddesi'nde
Kavaklıdere, Lale ve Talip
Sinemaları ile birlikte yer alırdı.
Ses Sineması ...

Bu sinema ile ilgili, çok fazla anım yok.
E.T. filmi burada izlemiştim.
Bir de üniversiteden mezun olduğum yıl
Yeni Türkü konseri yapılmıştı
Bu konsere gidemediğime üzüldüm
Ancak öğrencilik ve gençlik
Yıllarımda hep önünden geçerken
Afişlerine her zaman bakardım
O yıllarda Tunalı'nın
Sinemaları renk katardı caddeye

Ses Sineması o yıllarda
Daha çok Türk filmleri oynatırdı.
Tunalı'daki tüm sinemalar gibi
Girişi ve çıkışı caddeye açılırdı.
Sinemanın hemen yanında
Tivoli adlı bir sandviççi vardı.
O yıllarda Tunalı gençliğinin
Gözde mekanlarındandı.

Anladığım kadarı ile
Şu sıralarda bir Meksika
Lokantasına dönüşmüş
Ses Sineması
Ankaralıların anıları
İle birlikte

TALİP SİNEMASI ANKARA'NIN APARTMAN SİNEMALARI

Tunalı Hilmi Caddesi'nde 1968'lerin başında Pek çok sinema art arda sanat hayatımıza girdi. 70'li yıllarda 100 metre arayla 5 farklı sinema Kavaklıdere, Yeni Ulus, Ses, Lale ve Talip

Bunların arasında Talip Sineması; Ankaralı ünlü mimar Nejat Tekelioğlu Tarafından tasarlanan apartmanlı Sinemalar arasında yer alır.

Sinema; Talip Apartmanı'nın alt katındadır.

Mimari çizimler incelendiğinde Talip'in Menekşe ve Nergiz Sinemalarıyla Benzerlik gösterdiği görülmektedir.

Büklüm Sokak'la Tunalı Hilmi'nin keşiştiği Kavşağın Küçükesat yönünde ve Biraz ilerisinde bulunan Talip Sineması, Bölgenin en güzel sinemalarından biriydi.

Genellikle yabancı filmler getiren Talip, 1980'li yıllarla birlikte Türk sinemasının Bireysel temalı ve kadını işleyen filmleriyle; İlyas Salman'lı Şener Şenli düzeyli denecek Güldürülerine de yer vermişti.

Ancak seyirci kalitesinde de, İşletmecilik anlayışında da En ufak bir eksilme olmamıştı.

Genellikle üniversite öğrencilerinden ve okur yazar takımından oluşan İzleyicisiyle çizgisini koruyabilmişti.

Talip Sineması, salonlu, balkonlu, localı, Geniş fuayeli ve tek salonu büyük 500-600 kişilik bir sinema Ve türünün son örneklerindendi.

Zaman içinde değişen kültürel
Koşullara ve sinema izleme
Alışkanlıklarındaki farklılaşmaya
Paralel olarak ya kapanmış
Ya da bölünerek yeni sinema
Düzenine adapte edilmeye çalışılmış
Birçok sinemadan farklıydı.

Talip'in bir diğer özelliği de,
İç mekânlarında yer alan
Seramik duvar panoları.
Talip Sineması'nın iç mekânında
Hamiye Çolakoğlu'na ait
Seramik panoları bulunmakta.
Üç ayrı parçadan oluşan
Seramik panoların birinde
"Hamiye" imzası ve
1970 tarihi durmakta.

Talip Ünal'ın sahip olduğu
sinema
350 kişilik balkonu olan
Tunalı'nın en güzel
sinemalarından biriydi.
Çoğunlukla yabancı film getiren
Sinemanın seyirci kitlesinin
Çoğunluğunu öğrenciler
oluşturuyordu.

Ne yalan söyleyeyim
Zamanında çok fazla
gitmezdim.
Ancak Rainman'i burada
seyrettim.
Sinemada beni en çok etkileyen
Sinema çıkışının apartmanın
içinden
Ve seramik kaplı bir koridordan
Tunalı Hilmi'ye çıkışı olmuştur.

Talip Sineması, üzerinde bulunduğu
Tunalı Hilmi Caddesi'ne otuz yıl boyunca
Kavaklıdere ile birlikte değer kattı.
Talip Sineması, film gösteriminin
Yanı sıra tiyatro gösterileri ve
Konserlere de ev sahipliği yaptı.
1993 yılında metal müzik sevenler için
İstanbul'da düzenlenen "Lanethli Konser"lerin
Ankara ayağı Talip Sineması'nda yapılmıştı.
Konser esnasında gençler arasında
Kavga çıkmış ve ortam polis
Müdahalesiyle sakinleştirilmişti.
Talip Sineması da zamana yenik düşen
Ankara sinemalarından oldu.
Şu an yerinde otopark bulunsa da
Yapıldığı zamanki seramik duvar
Kaplamları duvarlarda hâlen durmakta.

Bazı zamanlar önünden geçiyorum
Talip apartmanını görünce
Üzülüyorum, içim burkuluyor.
Tunalı Hilmi Caddesinde her öğle
ve akşam sayısız müşterisine
Meksika yemekleri sunan
Lokantanın aslında Ses Sineması,
Arabanızı emanet ettiğiniz
Otoparkın aslında Talip Sineması,
Olduğunu bilmek hayli üzücü.

Talip Sineması Hamiye Çolakoğlu'na ait seramik

MELEK SİNEMASI ÇOCUKLUĞUMUN SİNEMASI

Cebeci Dörtüyl Melek Sineması
Benim çocukluk yıllarımın sinemasıydı.
Öğretmen olan annem herhalde
Maaşını aldığı günlerde
Kardeşim ve beni
Bu sinemaya götürür
Çıkışta da köşedeki büfeden
Mutlaka bana çizgi roman alırdı.

Buruk Acı filminde
Çok ağlamıştım.
Tarkan filmlerindeki
Çoşkumu ve sevincimi
Hala hatırlarım.

Ankara'nın Cebeci semtinde
Bulunan bir sinema.
Dörtüyl mevkiinde bulunur.
Bina, doğrudan sinema
Olarak yapılmıştır.

Dörtüyl kavşağı sağ
Tarafından Ulucanlara,
Soldan Cebeci ve Kurtuluş'a
İlerisi Samanpazarı geliş
yönü
Eski konservatuar
Şimdiki Belediye binası.
Dörtüyl ağzında Kukla
Kebap,
Petek Pastanesi, sağdan
giden
Yolla Cebeci Stadı,
Cebeci Sineması ve
Ankara'ya dair anılar

1970'lerin ikinci yarısında
Seks filmleri göstermeye

Başlayan sinema,
1990'larda modaya uyarak
Çok sayıda salona bölünmüştü.

Melek Sineması'nın tam karşısında
Ankara'nın markası Kukla Kebap
Kukla Kebap'ın kurucusu
Meşhur kukla sanatçısı ve
Ali Poyrazoğlu'nun amcası
Hadi Poyrazoğlu'dur.

Ankara'nın en önemli kurumu
Büyük Dersane burada başlamış
Sonraki yıllarda Kızılay'a gelmişti.

Çok güzel bir salonu vardı.
Önceleri ailelerin yoğun olarak
Gittiği güzel bir sinemaydı.
Bu sinemada kimlerin
Filmi oynamadı ki.
Orhan Günşiray, Eşref
Kolçak,
Ayhan Işık, Türkan
Şoray,
Fatma Girik, Ahmet Tarık
Tekçe,
Turgut Özatay,
Muhterem Nur.
Susuz Yaz, Ayşecik,
Ankara Ekspresi filmlerini
Bu sinemada seyredildi.

Melek Sineması
Türk filmi getirir
Cumartesi, Pazar
sabahları
Ucuz matinesine
Bilet alabilmek için
Dışarıya taşan kuyruğa
Girmek gerekirdi.
Bir defasında kötü adam

Rolünü oynayan ve
Misafir olarak gelen
Bir aktör protesto edilmişti.

Ayhan Işık, Ayşecik ve
Ömercik Melek Sinemasına gelmişti.
O yıllarda sanatçıların
Bu şekilde turneleri olurdu.
Film öncesi sahneye çıkar ve
Seyircilerle sohbet ederlerdi.
O yıllarda bu türden
Galalara müthiş izdiham olurdu

Melek sinemasına çok gittim.
Çocukken önünde
Texas-Tommiks satılırdı.
Sonraki yıllarda
Ferdî Tayfur, Kemal Sunal
Bruce Lee filmleri oynattı.

2002 yılında Nuri Bilge Ceylan'ın
Uzak filmini tek başıma seyretmiştim.
Daha sonraları güzel
Türk filmleri geldi,

Zeki Demirkubuz, Reha Erdem
Gibi yönetmenlerle
Hep burada tanıştım.

Cebeci Dörtyol'da
Yerli filmler gösteren
Melek Sineması,
Melek Sineması'nın yanı başında
Diğerlerinden daha sonra
Yapıldığı için modern görünen
Uzay Sineması,
Doğumevine yakın mesafede
Bulunan ve genelde
Yerli filmler gösteren
Saray Sineması,
Kurtuluş'a yakın bir noktada
İnci Sineması,
Kurtuluş Umut Sokak'ta
Konak Sineması.

Genliğimin, olgunluğumun
Şimdinin olmasa bile
Melek Sineması
Benim çocukluğumun sinemasıydı.
Önce dersane, daha sonra
Düğün salonu oldu
Ve şimdi yıkıldı.

Benim tüm çocukluk
Anılarım ile birlikte ...

UZAY SİNEMASI MAHALLEMİN SİNEMASI

Çocukluk yıllarım
Cebeci Dörtyol'da geçti.
Çocukluğumuzun değişmez
Mekanlarından biri de
Buradaki sinemalardı.

Sinemaların art arda dizildiği
ve hafta sonu yoğun bir
Kalabalığın toplandığı
Önemli bir merkezdi burası.
Hafta sonu olunca sinemalar
Erkenden salonlarını izleyicisine
Açardı ve yer bulmak her zaman
Mümkün olmazdı.

İlk başlayan matine
"Halk matinesi" olarak
Adlandırılır ve biletler
Daha ucuz olduğu için
Uzun kuyruklar oluşurdu.
Ankara'nın en eski yerleşim
Yerlerinden biridir Cebeci
ve yaklaşık on tane sinemaya
Ev sahipliği yapardı.

Uzay sineması genellikle
Türk filmlerini gösterime sokardı.
Kara Murat serileri çok sevilirdi.
Filmin finalinde Kara Murat'ın,
Bizans tekfurunun kellesini
Yere indirdiği sahne çok sevilir
ve tüm salon ayağa kalkarak
Bir tiyatro yapıtı izliyormuş
Gibi coşkuyla uzun süre alkışlardı.
Katharsisin hazzını yaşayarak
Rahatlayan seyirci, kötülüğü
Kendi eliyle yok etmiş gibi
Gerine gerine caddelere,

Sokaklara dağılırdı.

Ülkü Bora'nın, Altındağ'da
Bulunan Uzay Sineması için
Ankara'daki atölyesinde
Tamamladığı 24 m²'lik seramik pano.
Bu siparişı sanatçıya 1970 yılında,
Sinemanın mimarı Özcan Bey
Vermiş ancak seramik duvar
Kaplaması muhtemelen
Bilinçsiz tadilatlar nedeniyle
Günümüze ulaşamamış.

Uzay sinemasının
Diğer sinemalardan ayrılan
Bir önemi vardı Ankaralıları için.
Burası bir merkezdi.
Teksas-Tommiks olarak
Adlandırılan çizgi roman
Okurlarının Ankara'da
Hafta sonu buluştuğu,
Toplandığı bir merkez.

Çizgi roman severler
Hafta sonu bir araya gelip
Okumuş oldukları kitapları,
Henüz okumadıkları diğer
Serüvenlerle değiş tokuş
Yapmak için toplanırlardı.
Bayram yerine dönerdi
Sinemanın önü.
Heyecanlı yeni yetme gençler,
Çocuklar, ergenler
Hep buradaydı.
Hepsi de, çizgi romanın
Sayfalarını açıp yeni bir
Serüvene dahil olmak için
Sabırsızca beklerlerdi.
Çevrilen her sayfanın
Zihnimize oluşturduğu coşku
ve heyecan o zaman
Bu mekanda takılıp kaldı.
Çocukluğumun hafta sonları,
Sıkı çizgi roman okurluğum
Nedeniyle beni de buraya çekerdi.
Soluksuz beklerdim
Cumartesi ve Pazar günlerini.
Her karesini ezberlediğimiz
Romanlar rüyalarımızda da
Devam ederdi.

Cebeci'de bulunan
Sinemaların en iyilerindendi
Uzay Sineması.
Diğer sinemalara olduğu gibi
O da, tekelleşen AVM sinemalarına
ve televizyona yenilerek
Düğün salonuna dönüşmüştü.
Mahallemizin sinemalarının
Ortak kaderiydi bu,
Ya düğün salonu
Ya da kahvehane olmak.

Varsın sinema düğün

Salonuna çevrilmiş olsun,
Varsın gençliğin coşkusunu
Düğünlere bırakmış olsun.
Artık terk edilmiş bir yer
Görünümüne bürünmüş olsa da,
Kentin göbeğinde bir çöl gibi
Yapayalnız bırakılmış olsa da,
Biz terk etmedik çocukluğumuzu.

Anılarımız, çocukluğumuz hala
Taptaze orada duruyor.
Hiçbiri kaybolmamış ve
Hafta sonları heyecanlı
Seslerimiz yayılıyor çevreye.
AVM'ye kaybeden sinemaydı sadece,
Biz çocukluğumuzu kapitalizme satmadık.
Oralarda bir yerde, sinemanın
Tam önünde, elimizde Zagor,
Gözden uzak sanılsak da
hala aynı duyguları yaşıyoruz.
Saflığın, dostluğun, paylaşımın
Ne anlama geldiğini biliyoruz.

ANKAPOL SİNEMASI KÜÇÜK ve GÜZEL SİNEMA

Ankara Kızılırmak Sokağı'nda
Küçük, güzel bir sinema.
Küçük dedim zira tek bir salon var
Yoksa o salon oldukça büyük.
Hele ki balkonundan film
İzlemek kanımca pek güzeldir.

Tüze Grup'a bağlı Ankapol
Ve Megapol sinemaları da
Çok bilinen sinemalardandı.
Ankapol Sineması
1997 yılında açıldı.
"Sinetek" kimliğiyle öne çıktı.
Genellikle seçkin Avrupa filmleri
Ve festival filmleri gösterirdi.
Balkonundan izlemek çok
keyifliydi.
Sahibi olan Tüze Grup'tan sonra
Ankara Sinema Kültürü
Derneği'nce
Bir süre daha işletilen sinema,
Mülk sahibi Tüze Grup'un borçları
Nedeniyle 2008 yılında satıldı.
Oysa Ankara Sinema Kültürü Derneği'nin
İşletmeciliğindeki Ankapol'de
Sinema adına son derece
Özel şeyler yapılıyordu.

Girişteki duvarına da kedili
Bir resim yapmışlar ki
En sevdiğim kısmı da
Ankapol'ün en özgün kısmıydı.

Ankara'nın tek salonlu tek sinemasıydı.
Kentteki en önemli festival merkeziydi.
Dışarıdan küçük bir yer gibi gözüken
Ancak kocaman salonları olan
Güzel sinema

Film sinemada, güzel filmler
Büyük perdede izlenir” sloganıyla
Yıllarca Ankaralılara hizmet etti.

Ankapol Sineması iki binli yılların
Başında birçok etkinliğe
Ev sahipliği yapan
Ankara'nın en büyük
Salonlarından birisi idi.
Ankara Film Festivali
İstanbul Film Festivali'nin
Yanında izleyicisi sınırlı,
Filmlerin daha az olduğu
ve doğal olarak çok az
İlgi çeken bir film şenliği şeklindeydi.
O yıllarda Ankara Film Festivali,
Uçan Süpürge, Gezici Film Festivali
Etkinlikten çıkıp kurumsal festivallere
Dönüşmüş ve erginliklerini ispatlamıştır.

Her perşembe akşamı Ankapol'de
Sinetek ve İspanyol filmleri haftası
Avrupa Film Festivalini,
Sonbahar geldi mi?

Film Artı Güz Film Festivalini
ve Gezici Festivali bulabilirdiniz.

Ankapol'un kapanmasıyla,
Kentin en işlek bölgesinde
Kültürel zenginlik oluşturan
Sadece iki sinema
Kızılırmak ve Büyülü Fener kaldı.
Kızılırmak Sineması zaman zaman
Avrupa Büyükelçiliklerinin
Düzenlediği film gösterilerine
Salonlarını açıyor, ayrıca
"Uçan Süpürge Kadın Filmleri
Festivaline" evsahipliği yapıyor.
Kızılay Büyülü Fener ise
Ankara Film Festivalinin
Geleneksel evsahiplerinden biri.

Ankara Kocatepe yakınlarında,
Metropol sinemasının bir sokak ötesinde,
Kızılırmak Sinemasına da çok yakındı.
Tek bir sinema salonuyla apartman katlı
Sinemalarla yıllarca mücadele etti.
Ankapol'un sinema salonu,
Şimdiki AVM sinemalarının
Büyük salonlarıyla emin olun yarıştı.
Ses sistemi de oldukça iyiydi.
Ayrıca sinema salonu balkonlu olanlardandı.

Kent merkezindeki sinemalar
Yok olmaya devam ediyor.
Balkonlu bölümü ve ferah mimarisiyle
Başkentin en güzel salonlarından
Biri olan Ankapol de sessiz sedasız
Kapılarını kapatanlar kervanına katıldı.

17 Nisan 2008 günü bir akşamüstü
19.30'daki "Düşen Adamlara Bak"
İsimli Fransız filmi maalesef
97' yılında kurulan Ankapol
Sineması son filmi ile

Hiç açılmamak üzere kapandı.

Akün ve Kavaklıdere'den sonra,
Maalesef Ankapol Sineması'nın da
Kapanışına tanık olduk.

Böylece Ankara'daki son tek salonlu
Sinema da tarihe karışmış oldu.
Sinemanın yerinde şu an
Jolly Joker Hall bulunuyor.

ankapol		metropol										megapol		koru			
KAZANCIYI CA. NO:54 TEL:410 20 50		SELANIK CA. NO:76 TEL:425 74 70		HİSAR CAĞARBAZI VALİ GÜNÖZÜ 2.000.000 TL										KONUK SOKAK NO:33 TEL: 417 44 92 - 93		MEVA FLAZA CAĞYOLU TEL: 241 11 00	
SAKIN KONUŞMA		DELİ YÜREK	AZEM PRENSİS	HAYVAN	AŞK MATIK	ÇİĞDEM ÖPÜCÜ	KOMPLO	BOZANIM	GOZDE ÇİFT	ŞELLALE	DELİ YÜREK	KONUK BR FLAZ	DELİ YÜREK	SAKIN KONUŞMA			
12.15	14.30	11.30	12.15	11.30	11.30	11.30	11.30	12.15	12.00	12.00	13.00	11.30	11.30	12.45	12.15		
17.00	19.15	14.00	14.30	13.30	13.30	13.30	14.00	14.30	14.30	14.30	15.30	13.30	14.00	15.15	14.30		
21.30		16.30	17.00	15.30	15.30	15.30	16.30	17.00	17.00	17.00	18.00	15.30	16.30	17.45	17.00		
		19.00	19.15	17.30	17.30	17.30	18.00	19.15	19.15	19.15	20.30	17.30	19.00	20.15	19.15		
		21.30	21.30	19.30	19.30	19.30	21.30	21.30	21.30	21.30	21.30	19.30	21.30	22.45	21.30		
				21.30	21.30	21.30	21.30	21.30	21.30	21.30	21.30	21.30	21.30	21.30	21.30		
14 APRILIKTA HAYYUT • PANAMA TERZİSİ • BULMAYI																	

ÇAĞDAŞ SAHNE ANKARA'NIN EN RAHAT SİNEMASIYDI

Ankara, Türkiye Cumhuriyeti'nin
Çağdaş uygarlıklar düzeyine çıkmak
Hatta onları geçmeyi hedeflediği
Ülkenin başkentidir.
Ankara, sanatın bu kadar ticarileşmediği
Dönemlerde Türkiye'de sanatın da başkenti idi!

Tunalı Hilmi'nin Atatürk Bulvarı'na doğru
Paralelindeki Tunus Caddesindeki
Çağdaş Sahne 1974 yılının sonlarında
Tiyatro olarak açılmıştı.
Aynı adı taşıyan toplulukta
İhsan Sanıvar, Rüştü Asyalı,
Köksal Engür, Tuncer Necmioğlu,
Cezmi Baskın gibi değerli sanatçılar
Çok güzel oyunlar sergilemişlerdi.

Ankara'da, Akün Sineması'nın arkasında yer alan,
Girişi Tunus Caddesi tarafından olan bir sinema.
1970'lerin ortasından 1980'lerin sonlarına kadar
Bu adla hizmet vermiş, daha sonra

Devlet tiyatrolarının Şinasi Sahnesi olmuştur.
Faaliyette bulunduğu yıllarda
Hem İstanbul merkezli tiyatro topluluklarının
Gösterilerine ev sahipliği yapmış,
Hem de, eski yeni önemli filmleri göstermişti.

Çağdaş Sahnede farklı sanat dallarına ait
Atölyeler ve sergi salonları bulunmakta
Sanat sezonu boyunca müzik dinletileri,
Edebiyat söyleşileri, film ve tiyatro
Gösterimleri yapılmakta ya da
Sanat temalı konferanslar düzenlenmekteydi.

Gayet iyi hatırlıyorum Çağdaş Sahnede,
Yılmaz Güney'in "Sürü" filmi altı ay kapalı gişe oynamıştı.

O yıllarda tutkunu olduğum ilk sanat filmi
Çağdaş Sahne'de Fellini'nin Amarcord'du.
"Bir Zamanlar Amerika" filmi yine burada izledim.

Çağdaş Sahne'ye ilişkin en güzel anım
O zamanlar yeni kurulan bir topluluk olan
"Yeni Türkü"nün çıkarttığı ilk albümünü
"Buğdayın Türküsü" konserini izlemek olmuştu.

Yine hatırladığım kadarı ile Ruhi Su ve
Timur Selçuk bu sahnede konser verdi.

Üniversite yıllarımda sıkça geldiğim bu mekanda
Nazım Hikmet'i ve Orhan Kemal'i anma gecelerine,
Nazlı Eray dahil Ankaralı edebiyatçılarla
Okurların buluştuğu okuma günlerini hatırlıyorum.

Bir dönem Sinan Çetin, Ömer Lütfü Ertan
Cüneyt Ayrıl ve Celal Ertem gibi fotoğraf sanatçılarının
Çalışmış olduğu, Ankara Fotoğraf Sanatçıları Derneği'nin
Temelleri yine Çağdaş Sahne'de atılmıştı.

O güzel, rahat mavi koltuklarda.
Siyasi tiyatro yapan toplulukların
Oyunlarıyla sinematek filmlerini izledim.

Çağdaş Sahne'de dönemin ruhuna uygun
Devrimci sinema örnekleri de olurdu.
Aylarca salonda boş yer bulunmazdı.
O yıllarda memleketin ruh hali böyleydi.

Bir tarafı Atatürk Bulvarı'na,
Diğer tarafı ise Tunus Caddesi'ne
Bakan Çağdaş Sahne;
Bence Ankara'nın en entelektüel
En güzel sinema salonlarından biriydi.
Sinemanın kendine özgü keyfini yaşamak bir yana,
Bu ortamda bir saati aşkın bir süre bulunmak
Bile başlı başına mutluluktur.

Sahnenin bulunduğu binaya,
Tunus Caddesi üzerindeki ana kapıdan giriş yapılır.

Bu giriş, merdivenler aracılığıyla yol kotuna ayrılır ve doğrudan fuaye alanına bağlanırdı.
Salonun bulunduğu alt kata ise Fuaye alanındaki merdivenlerden ulaşılır,
Bu kısmın en dikkat çekici özelliği ise, Seramik sanatçısı Hamiye Çolakoğlu tarafından 1972 yılında yapılmış olan bir seramik panelin Dekor amaçlı kullanılmış olmasıydı.
Turkuaz zemin üzerine bej renge işlenen Soyut fakat karakteristik figürler,
Doku kullanımının yoğun olduğu Rölyef bir pano ile fuayeyi süslerdi.

Tek seviyeli olarak düzenlenmiş salonda sahne, Seyirci kısmından yüksek bir platform aracılığıyla ayrılmış ve sahneye oldukça yakındı.

Dolayısıyla sadece tiyatro oyunlarının Sergilenmesine yönelik

Bir sahne sistemi kurulmuş
Seyirci koltukları sahneye doğru
Eğimli şekilde yerleştirilmiş ve
Yaklaşık 500 kapasiteli bir salondur.

Balkonu olmayan, büyük ve koltuk aralıkları
Geniş salonda "Bana Onun Kellesini Getirin",
"Marathonman", "Aşkımız Bir Günahı",
"Uzun Sürücüler" gibi pek çok nitelikli film izlemiştik.

Ankara Çağdaş Sahne, 22 Şubat'ta
Ankara Sanat Tiyatrosu'nda yaptıkları
"Son Nefes" etkinliği ile
Tüm Ankaralıları destek olmaya çağırdı.
1974 yılında bir bodrum katında sanat yaşamına başlayan,
Ancak 12 Eylül döneminde kapatılan
Ankara Çağdaş Sahne, 2004'te yeniden açıldıktan sonra
Ekonomik nedenlerden dolayı kapatılmak zorunda kaldı.
Bir yıl önce açtıkları yeni sahnelerine
Hüzünlü bir veda yapan tiyatro oyuncuları,
"Spotlarımızı söndürmek, perdelerimizi kapatmak istemiyoruz"
Adlı, Ankaralıların da katıldığı bir kampanya başlattı.

1974 yılında kurulan Ankara Çağdaş Sahne,
Bir yıl önce yeniden kavuştukları sahnelerini de
Ekonomik sorunlardan dolayı kapatılmak zorunda kalınca,
Çankaya Belediyesi ile Tayfun Talipoğlu'nun da katkı koyduğu
Kampanya kapsamında ilk olarak 22 Şubat'ta
AST'de "Cambahçe Kadınları" adlı oyun sergilendi.

Ancak bunların hiçbiri yeterli olmadı.
Devlet Tiyatroları'na bağılı olan
ve o günlerde faaliyette olan bu sahne
İçinde bulunduğı 13 katlı bina
Emek İnşaat tarafından satışa çıkarıldı
ve satıldı.

Uzaklara gitmiş eski bir dosta,
Hiç beklenmedik bir anda,
Tanıdık bir sokak arasında rastlayınca
Nasıl mutlu olursa insan,
İşte Ankaralı sanatseverler de,
Onun ismini görünce Bulvar'da,
Hala aynı hisse kapılırlar.

Ankara sinemaları için de kültür haline gelmiş
Çağdaş Sahne'de yıkıldı ve yerine pasaj yapıldı.

Emek Sineması İstanbullu için ne ise
Akün ve Çağdaş Sahnede Ankaralı için oydu.

Hatıralarla birlikte kapandı.
Ancak Çağdaş Sahne
Ankaralıların hafızasında
Hep var olacak.

GÖLBAŞI SİNEMASI HATIRALARDA BİR GÖLGE

1960'lardan itibaren Maltepe'de Maltepe'nin simgesi haline gelen iki sinema vardı.

Bunların ilki

Maltepe Camii'nin karşısındaki Gölbaşı Sineması,

Gölbaşı Sineması; Demirtepe'de, Bugünlerde Telekomünikasyon Kurumu'nun

Olduğu yerde bulunan eski ve büyük bir sinema.

1970'lerde tek başına bir sinema idi.

Ankara'nın kaliteli salonlarından biriydi.

Sonra etrafına birçok sinema daha açıldı.

İlk olarak arabesk ve karate filmleri

Daha sonra üç film furyası ve

İtalyan seks komedileri ile

Kayboldu, gitti.

Gölbaşı, Kerem ve As sinemaları yanyana idi.

70'lere kadar en iyi yabancı filmleri getirirdi.

Tek rakibi Kızılay'da Büyük Sinema idi.

Biletleri akşam karaborsada satılırdı.

Gölbaşı Sineması yıkılalı yıllar oldu.

Şimdi yerinde Telekom binası var.

Gölbaşı Sinemasının üstünde Zeki Müren'in bir dairesi vardı.

Zeki Müren Maltepe'deki

Köşk Gazinosu'na çıkarken

Orada kalırdı. Şimdi o gazino

Köşk Düğün Salonu oldu.

Gölbaşı, Büyük Sinema'yı andıran,

Kırmızı kadife kaplamalarla ve

Sarı saten kurdelalarla süslü,

Klasik opera salonlarını andıran

Gösterişli bir sinemaydı.
Uzun zaman kaliteli yabancı
Filmler getiren bu sinema,
70'lerin ortalarından sonra
Yerli seks filmlerinden dublajlı
Çin karate filmlerine;
İtalyan Seks güldürülerinden
İkinci sınıf Amerikan
Serüven filmlerine kadar,
Sinema kültürü gelişmemiş
Seyirciyi hedefleyen filmler
Getirmeye başlamıştı.
Doğal olarak bütün havasını
kaybetmiş,
Sıradan bir sinema durumuna
düşmüştü.

Ankara Haberleri adlı bir
internet
Sitesinde bir fotoğraf ve bir
yazı;

Hatıralarda Bir Gölge:
Gölbaşı Sineması ve Hancı Filmi
60'lı yılların başı...
Ankara'da bir bahar günü...
Gölbaşı Sineması'nın önünde
Uzayıp giden bir kuyruk,
Ekmek veya benzin kuyruğu değil,
Bir filmin coşkusunu yansıtıyor.
Turgut Özatay ve Aysel Tanju'nun
Başrollerini paylaştığı "Hancı" filmi,
O günlerde Gölbaşı Sineması'nda
Kapalı gişe oynuyor.
Sırada bekleyenler, heyecanla
Filmin başlamasını bekliyor.
Kimisi sevdiği oyuncuları görmek için,
Kimisi de o günlerin atmosferini
Yaşamak için sabırsızlanıyor.
Bilet gişesinden yükselen sesler,
Afişler ve havada uçuşan mısır kokusu,
O nostaljik atmosferi tamamlıyor.

Salona girerken yer bulmak zor.
Herkes filmin başlamasını beklerken,
Bir uğultu ve fısıltı salonu dolduruyor.
Işıklar sönüyor ve perdede
"Hancı" filminin ilk karesi beliriyor.
Filmin her sahnesi, izleyicileri
Farklı duygulara sürüklüyor.
Kahkahalar, gözyaşları ve
Alkışlar salonda yankılanıyor.
Filmin sonunda ise izleyiciler,
Unutulmaz bir deneyim yaşamış
Olmanın mutluluğuyla evlerine dönüyor.
Gölbaşı Sineması ve "Hancı" filmi,
60'lı yılların Ankara'sından bir kesit sunuyor.
O günlerin atmosferini ve
Heyecanını yaşıyor.
Bu nostaljik anılar,
Gölbaşı Sineması'nın
Gölgesinde sonsuza kadar yaşayacak.

METROPOL SİNEMASI SELANİK CADDESİNİN EN GÜZEL YERİ

Yıllarca Ankaralılara hizmet
Veren başrol sinemalardandı.
Kızılay Selanik-2 Caddesi'nde
Apartman katlı sinemalarımızdandı.
Metropol sineması Ankara'da
Yer alan oldukça köklü
Bir sinema salonuydu.
Ana salonlarının ses sistemi çok iyiydi.
Ankaralılara uygun bilet fiyatlarıyla
Salonlarında çok film izlettirmiştir.
Maalesef zamanla şirketleşen
Sinema sektörüyle yarışamadı,
Covid salgını sonrası sessiz
sedasız
Ankaralılara veda etti.

Bir dönem kapalı kalan
Metropol Sineması daha sonra
Tekrara açılarak Ankaralı
Film severler ile buluştu.
Bu kapanma döneminde
Salonlarını kırpıp kırpıp
Yeni salon yaptıkları,
Eskiden (sanırım) 3 olan
Salon sayısını 6'ya çıkarttıkları,
Artık bir şeye benzemeyen,
Ama en büyük salonu
Pek güzel olan bir sinemaydı.
Bir altıncı salonu vardır ki,
Bizim evin salonunu
Sinema yapsak ancak
O kadar hatta ondan
Daha büyük olurdu.
Kapanmadan hemen önce
Salon sayısını 9'a kadar
Çıkarttığını söylemişlerdi.

Eskiden (80'lerin sonlarında)
Metropol böyle değildi.
İki kocaman salonu vardı,
İzleyicilerin çıktıkları demir
Merdivenleri bile yoktu.
Zamanının en iyi sinema
Salonları arasındaydı.

Metropol sinema salonunda
Günün neredeyse her saati
Bir seans bulmak mümkündü.
Film izlemenin yanı sıra
Metropol sinemasının
Büfesinde farklı atıştırmalıkların
Tadını da çıkarabiliydiniz.

Çocuklarım ile gittiğim
Harry Potter serisini
ve Narnia Günlükleri'ni
Bu sinemada izlemiştik.

Çoğu Ankaralı gibi benim de
Hatıralarımda güzel yeri vardı
Metropol Sineması'nın.
Güzel bir mekandı ama

Tek eksiği genellikle
Altyazılı seans bulunmuyordu.
Ayrıca çalışanların yaş sınırına
Bir hayli özen gösterdiğini
ve salon girişlerinde
Kimlik kontrolü
Yaptıklarını hatırlıyorum.
Megapol ve Moviepol'den
Sonra bir butik Ankara sineması
Daha kapanmış oldu böylelikle.

Ankaralı sinemaseverlerce
Selanik-2'den geçenlere
Film afişleri ile karşılaştıklarında
İçeri buyur eden ev sahibini
Çoğunlukla geri çevirmez ve
Akıllarında hiç yokken sinemanın
Büyüsüne kapılıverirlerdi.
Ancak bu artık geçmişte kaldı.
Çünkü; zamana yenik düşen
Metropol Sineması pandemi
Koşullarına dayanamadı ve
Ankaralılara perdelerini kapattı.
Metropolün şu an yerinde
Makine Mühendisleri Odası
Eğitim ve Kültür Merkezi var.
Ankara'da şimdilerde müstakil,
Bağımsız bir sinema olarak
Niteleyebileceğimiz merkezlerden
Yalnızca Kızılırmak Sineması ve
Büyülü Fener Sinemaları kaldı.
Ankara'nın bir değeri daha
Artık yok oldu.

LALE SİNEMASI PAMUK PRENSESİN SİNEMASI

Tunalı Hilmi Caddesi'nde
1970'lerin başında art arda sıralan
Sinemalardan birisiydi
Lale Sineması

Tunalı sinemalarının arasında
Lale Sineması büyük,
Gösterişli bir sinemaydı.
1980'li yıllar boyunca pek çok
birinci vizyon yabancı film getirmişti.
Antonioni'nin "Yolcu"sunu,
Bob Rafelson'un,
"Postacı Kapıyı İki Defa Çalar"ını
Godfather-Baba filmini burada
Bu sinemada izlemiştik.
Çok güzel bir ışıklandırma sistemi vardı
ve film başlayıp perde açılırken
Sahneye dikey uzanan her iki duvardaki
Küçük farklı renkteki ışıklar
Son derece güzel bir görüntü oluştururdu...

Sinemanın yakınında da
Abduş isimli gözlemci vardı.
70'lerin sonundan bahsediyorum.
Gözleme yer sinemaya giderdik

Lale Sineması
Tunalıhilmi Caddesi'nde,
Balkonsuz küçük bir salonda.
Annemden dinlemiştim
Öğretmeni olduğu okulla birlikte
Tüm öğrenciler sinemaya gitmişler.
70'li yılların başında Lale
Sineması'na
Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler
Filminin galasına götürmüşler
öğrencileri
Bütün oyuncular gelmiş galaya
Sadece cücelerin biri (inatçı olanı)
Hastalanmış, gelememiş.
Filmi izledikten sonra sahneye çıkmışlar
Hepsini de çığlık çığığa sevinçle alkışlanmış.
Birisi hariç, kötü kraliçe çok yuhalanmış.
Öğretmenler susturmaya çalışmışlar.
Annem anlatınca hala utanırdı.

Tunalı Hilmi Caddesi'nde
Abacı Apartmanı altında
Önce bir süpermarkete
Daha sonra da Marks and Spencer
Mağazasına dönüşen yer,
Esasında Lale Sinemasıydı.

KEREM SİNEMASI GÖLBAŞI İLE YANYANA

Eski Gölbaşı Sineması'nın Maltepe tarafında ve Hemen bitişiğindeki Kerem Sineması ise Zamanının revaçta Sinemalarından birisiymiş. Ancak ben onu hep Üç film birden sineması ve pornografik Filmleri ile hatırlarım.

Kerem Sineması, Eti Sineması Gölbaşı ve As sinemaları Ankara'nın göbeğinde Maltepe'de kötü filmler Oynatan sinemalardı.

Kerem Sineması;
Yetişkin içerikli filmlerle Faaliyet gösteren sinemaların Ankara'da bulunan bir kolaydu. 90'lı yıllarda hormonal Aktiviteleri de patlayan ve Ergenlik tecrübeleri yaşayan Gençlerin ağırlıklı olarak Tercih ettikleri bir sinemaydı.

Kerem Sineması'nın sahibinin Bir dergiye verdiği röportajda; "Herkes bilir, herkes gelir Ama kimse bilmez, Kimse gitmez" şeklindeydi.

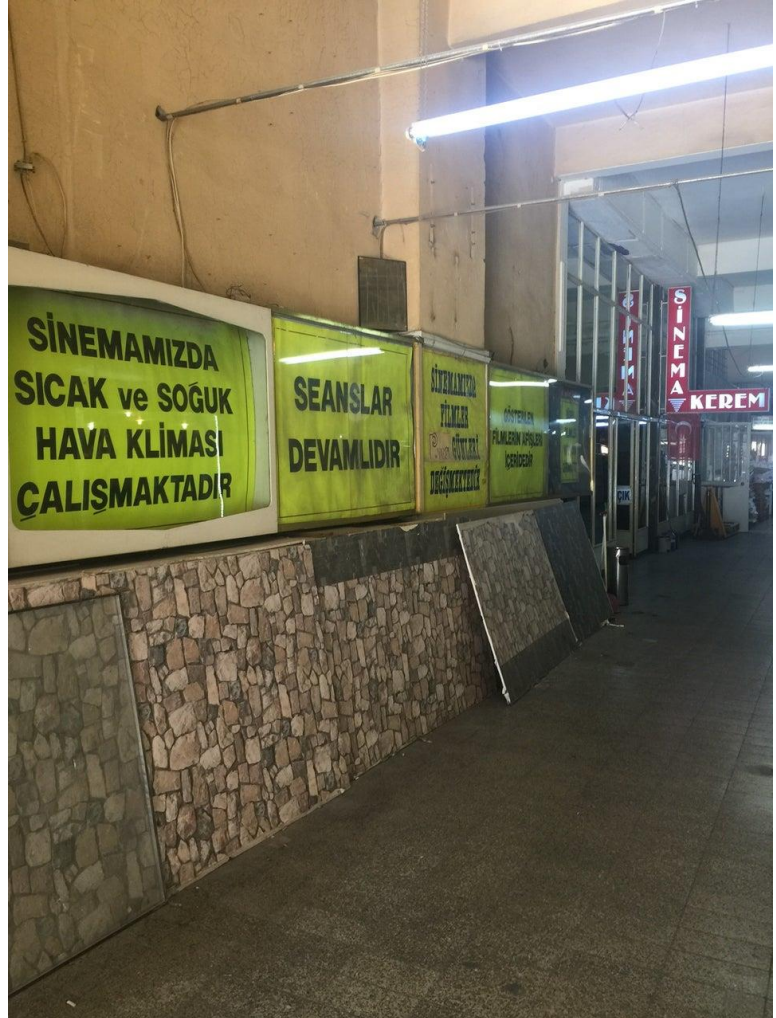
Kerem Sineması, Eti Sineması, Gölbaşı ve As sinemaları Ya da nam-ı diğer Üç film birden sinemaları. Yetişkin içerikli filmlere

Ulaşmanın kolay olmadığı
Zamanlarda faaliyet gösterirlerdi.
Uzun bir hol ya da pasajı
Geçtikten sonra Ankara
Disiplinini omuzlarında taşıyan,
Takım elbiseli gişeci
Amcalardan bilet alınırdı.
Erotik sinemalar,
Tek amacı sevgilisiyle
Nasıl öpüşüleceğini
Öğrenmeye çalışan gençler
ile sinemasever dayıları
Aynı potada eritirdi.

Kerem Sineması;
Erotik ya da porno filmler
Gösterirken bir gün ve de
Aniden "Oku!" adlı dini bir
Film gösterime sokup tüm
Seyircilerini dumura
uğratmıştı.

Zamanında Ankara'nın en
ünlü
Porno film gösteren
sinemasıydı.
Nokta Durağı'ndaki Gölbaşı
Pasajı'nın
Yıkılmasıyla 94-95 civarında tarih oldu.
90'lı yıllarda çok revaçtaydı.
İnternet ile birlikte azalarak kayboldu.

AS SİNEMASI GÖLBAŞI, AS, KEREM

Gölbaşı ile aynı binada,
Hemen yan tarafta,
İzbe bir meyhane ile
Perişan bir kahvehanenin
Bitişindeki As sineması,

1968 yılında açılmış,
Önceleri dublajlı
Yabancı film oynatmış,
1975'teki yerli seks filmi
Furyasıyla bu filmlere yönelmişti.

Ankara'da bu filmlere pornografik
"parça" ekleme modası
"yanılmıyorsam" bu sinemayla başlamıştı.

Maltepe üstgeçit inşaatı
Sırasında binaları yıkılınca
Sinema da tarihe karışmış oldu.

CEP SİNEMASI GÜVENPARKIN ARKA TARAFLARI

Ankara Güvenpark'ta,
Tam da Dikmen, Ayrancı
Halk otobüslerinin kalktığı
Yerin karşısında olan sinemadır.

Sabahtan başlayarak sürekli
Erotik ve karate filmleri oynatırdı.
Bu yetişkin filmleri izlemeye
Gelen Kızılay ve civarındaki
Ergenlerin dersanelerden
Kaçarak geldikleri bir sinemaydı.

İlginçtir ki; otobüs sırası
Bekleyen insanların gözünün
İster istemez takıldığı sinemanın
Bir tarafında market,
Diğer tarafında da çamaşırıcı bulunur.
Kendisine komşu bu iki mekanın da
Müşterilerinin %80'i kadın olduğu
Düşünüldüğünde içeri girmek isteyen
Sinemaseverlerin(!) zorlandığı aşıkardır.

SİTE SİNEMASI ERGEN ve ÖĞRENCİ SİNEMASIYDI

Ankara'da Cebeci'de
Bulunan bir sinema.
Ard arda üç film birden
Yayınladığı tüm mahalle
Halkı tarafından bilinmektedir.

Ankara Üniversitesi
Cebeci Kampüsü
Yanında bulunan
Site Sineması aynı yerde,
Aynı adla yaklaşık 30 sene
Üç film birarada oynatmaktaydı.
Son dönemlerinde yaz aylarında
Üst kısmı aynı zamanda
Düğün Salonu olarak kullanılırdı.

Site Sineması, 1960'larda
Erdem Caddesi ile
Cemal Gürsel Caddesi'nin
Kesiştiği köşede açılmış.
O yıllarda, Geredeli Kemal
Tarafından işletilen sinemada
Genellikle yeni vizyona giren
Filmlerin Türkçe dublajlı

Filmlerle ve yerli filmler gösterilirmiş.
Site Sineması çoğunlukla
Cebeci sakinlerinin ve çevre
Semtlerden insanların gittiği
Nezih bir semt sinemasıymış.
Vakur Kayador, Kekebiç Dergisi'nde
Yazdığı yazısında, 1969 Şubatında
Sergio Leone'nin "İyi, Kötü ve Çirkin"
Filmine Ankara Sineması'nda
Bilet bulamayınca, filmi Site Sineması'nda
Türkçe dublajlı olarak izlediğini anlatır.
1970'li yılların sonlarına doğru
Başlayan üç film birden furyasına
Ne yazık ki Site Sineması da
kapılmış.

Sonraki yıllarda üst kısmı
Düğün salonu olarak
Kullanılmaya başlandı.
2004 yılında sinema
Tamamen kapanarak,
Yalnızca düğün salonu olarak
Hizmet vermeye devam etti.
2018'de ise Site Sineması
Tamamen boşaltıldı,
Ardından da yıkıldı.
Binanın yerine yapılmaya
Başlanan sendika binası
Sinemanın yerinde bulunuyor.

EFES SİNEMASI ÜÇ FİLM BİRDEN SİNEMASI

Kızılay'da üç film birden
Devamlı sloganı ile
Sabahtan akşama kadar
Porno film oynatılan,
Bitmeyen merdivenleri ile
Arzın merkezine seyahat
Ettiğin izlenimi veren
Bir sinema salonuydu.

ALEMDAR SİNEMASI YENİMAHALLE ve MALTEPEDE

Kayserili Alemdar ailesine aitti
Önce 1958 yılında Yenimahalle'de
İlk Alemdar Sineması açıldı
Daha sonra Maltepe'de
İkinci sinemayı da açtılar

Ancak;
Yenimahalle'deki Alemdar Sineması
Herhangi bir semt sineması
Olmanın çok dışında,
Büyük balkonlu ve
Modern bir sinemaydı.
Açıldığı ilk yıllarda
Charlton Heston'un Musa'yı,
Yul Bryner'in firavunu
Oynadıkları "On Emir"i
Ankaralı büyük bir kitle
Uzun kuyruklar oluşturarak
Karaborsadan bilet alarak
Yenimahalle Alemdar'da izlemişti.

Alemdar Sineması
Yenimahalle 5. Caddede idi.
Alt katı kapalı sinema salonu,
Ortakatı düğün salonu ve
Terası da yazlık sinema
olarak kullanılıyordu.
Alemdar Sineması'nda
Genellikle yabancı
Filmler oynatılıyordu.
Sonraları bu bina
Alemdar İş Merkezi,
Sinema ise düğün salonu
olarak kullanılacaktı.

Alemdar sinemasının
Açık hava sineması olarak
Çalışan çatısı ve
Düğün salonu hizmeti
veren orta katı vardı.
Kapalı Alemdar sineması
En alt kattaydı.
Genellikle yabancı filmler oynardı.
O dönemlerde iki film
Birden modası vardı.
Bir biletle iki film izlenirdi.
Film izlerken içilen
Gazozun içine leblebi atılırdı.
Nasıl lezzetli olurdu.
Hatırladığım kadarıyla
Üstünde marka yazmayan
Açık yeşil şişelerdi.
Veya Fruko içilirdi.

Zemini tahtaydı, haşere
Üremesin diye mazotlanırdı.
Çoğu insan gitmek istemezdi
Bu sinemaya mazot kokusu
Başımı ağrıttığı diye..

Spartaküs, Ben-Hur, Tatlı Hayat,
Lolita, Alkatraz Kuşçusu,
Yılanların Öcü, Kuşlar, Sapık.

Vay canına, ne güzel günlerdi.
Sinemaya gitmek bir başkaydı.

Türkan Şoray'lı Çalığışu
İki bölüm halinde oynamış,
Üst katında düğün salonu,
Çatısında da açık hava sineması vardı

Mazot kokulu Alemdar Sineması,
Birçok Ankaralı
Ne çok film izlemiştir
Bu sinemada.

DEDEMAN SİNEMASI

Bahçelievler'de bulunduğunu
Bildiğimiz son sinema ise;
Bahçelievler Dedeman Sineması.
Dedeman Sinemaları
"Akay Dedeman" ve
"Bahçelievler Dedeman"
Olarak biliniyordu.

1971 yılında açıldılar.
Akay Dedeman Sineması,
Akay Caddesi'nde bulunuyordu.
Film gösterimleri dışında
Konserler de düzenleniyordu.
Akay Dedeman Sineması
Yetmişli yılların sonlarında
kapandı.

Yeri, gazino ve bar olarak
Kullanıldıktan sonra
Hastane binasına dönüştürüldü.

Bahçelievler Dedeman Sineması ise;
Bahçelievler 3. Cadde'de bulunuyordu.
1400 kişilik olan sinema aynı semtteki
Arı Sineması'na rağmen
Varlığını devam ettirebildi.
Yetmişli yılların ortalarında kapanan
Bahçelievler Dedeman Sineması
Binası bir süreliğine siyasi partilerden
Birine bağlı olarak kültür merkezi
Şeklinde kullanıldı.

Daha sonraki yıllarda yenilenerek
Bahçeli On Sineması'na dönüştürüldü.
Bahçelievler On Sineması,
Tüze Grup'a bağlı olarak
2000'li yılların başlarında
İşletilmeye başlandı.
Alt katında kafe,
Bowling salonu ve

Oyun alanları vardı.
Salonda son sinema teknolojisi
Kullanılmıştı ve konforlu koltuklarıyla
Yeni çekim merkeziydi.
Tüze Grup 2007 yılında
Avşar Film ile ortak oldu.
Ancak geçirdiği ekonomik
Kriz sonrası 2008 yılında
Sinema sektöründen çekildi.
Bahçelievler On Sineması da
Aynı yıl kapandı.
Günümüzde yerinde Milyon
Performance Hall bulunmaktadır.

KARINCA SİNEMASI ESATLILARIN SİNEMASI

Ankara'nın sineması olan
Apartmanlarından bir başkası;
Karınca Apartmanı ve
Karınca Sineması Esat Caddesi
70 numarada bulunuyordu.
Karınca Apartmanı,
Mimar Fehmi Doğan ve
Mimar Mehmet Ünal
Tarafından tasarlandı.

Mimari proje 1967'de
Onaylandı ve yapı
1969 yılında tamamlandı.
1977 yılındaki bir tadilatla
Sinema kullanımı
İhtiyaca göre değiştirildi.
Sinema girişi Esat Caddesi'nden,
Yapının orta kesiminden alınır
ve bir hol ile fuayeye bağlanırdı.

Sinema salonunun balkon
Kısmına giriş fuayedendi.
Fuayeden salona bir
Merdivenle ulaşıldı.
Salonun bulunduğu bodrum
Katta oluşturulan yeni bir
Fuayede iki uçta yer alan
Merdivenler yapının
İki ucunda yer alan
Sinema çıkışlarına yönlendirildi.

Bu tek salonlu, yüksek tavanlı,
Kırmızı kadife perdeli
Sinema da kapandı.
Karınca Pasajı ise
Hayatına devam ediyor.
Esat Caddesi'nde
Dilek Sineması ve

Ferah Açıkhava Sineması'nın da
Bulunduğu biliniyor
Fakat onlar da
Günümüze ulaşamadılar.

RENKLİ SİNEMA BAHÇELİNİN SİNEMASI

Renkli Sinema
Bahçelievler 3. Cadde'de,
Polis karakolunun arkasında
'Renkli Sinema' adıyla bilinen
Bahçelievler'in en eski
Kapalı sineması vardı.

Renkli Sinema 1957 yılında açılmıştı.
Açıldığı yıllarda Ankara'nın
En modern sinemalarından biriydi.
Sinemanın sahibi olan
Tarık H. Koyutürk,
Bahçelievler'in Jansen Planı
Uyarınca yapılan iki katlı
Evlerinden birinde oturuyordu.

Bahçelievler'deki Renkli Sinema,
1957-1966 yılları arasında yaklaşık
10 yıl boyunca Tarık H. Koyutürk'ün

Sahipliğinde faaliyetlerini sürdürdü.
1966 yılında yandıktan sonra
Tekrar onarılmadı ve
Bir süre sonra yıkıldı.

Renkli Sinema'nın yerinde
Günümüzde Bahçelievler
Telekom binası bulunuyor.
Renkli Sinema'nın mimari projesini,
İTÜ 1945 yılı mezunlarından
Mimar Naki Tınay yapmıştı.

1981 yılında kaybettiğimiz
Naki Tınay'ın, Mebus Evleri ve
Bahçelievler'de çok sayıda
İki katlı evin de
Mimarı olduğu bilinmektedir.

Renkli Sinema'nın o yıllarda
Türkiye'nin en modern
Sineması olduğu belirtiliyor.
İki kuğu deseninin süslediği
Kadife perdesinin 11 metre
Yüksekliğe sahip olduğu ve

Perdenin yapımında
300 m kadife kumaş
Kullanıldığı biliniyor.

Sinemanın ses sistemi
9 hoparlörden oluşuyormuş ve
1000 voltluk kapasiteye sahipmiş.
Salon ve balkon şeklinde
İki katlı olan sinemanın
Kaç kişilik olduğu konusunda
Elimizde bir bilgi bulunmuyor.
Ancak yaz-kış sabit 20 derece
Sıcaklıkta film izlenebildiği
Belirtildiğine göre klima
Ya da benzeri bir sisteme
Sahip olduğu düşünülebilir.

ORDUEVİ SİNEMASI

Ankara Sıhhiye'de
Necati Bey Caddesinin
Hemen girişinde
Askeri personel ve
Ailelerinin gidebildiği
Orduevi Sineması

Sivil vatandaşlar
Giremediği için
Gişeden bilet alınırken
Mutlaka asker ailesi
Kimliği gösterilirdi.

Sadece bir kere
Gittiğimi hatırlıyorum.
Film bile aklımda değil.

Ancak, Necatibey'den geçerken
Giriş kapısının yanında bulunan
Vizyon filmleri ve gelecek
Program afişlerine mutlaka bakardım.

Ankara'nın bu en popüler caddesinde
Ellerim cebimde dolaşırken
Sinemanın kapısında çelik miğferli
Ellerinde otomatik silahlı nöbetçiler
Silahlı Kuvvetler Ankara'da
Başka hiçbir şehirde görülmeyecek
Şekilde kentin ve sivil
Yaşantının bu kadar içindeydi.

SİNEMA 70 BULVARIN EROTİK SİNEMASI

Bir zamanlar Sıhhiye Orduevi
Karşısında yer alan "Sinema 70".

Meydan Sahne'nin kurucusu
Mustafa Takmaz tiyatroyu
Kurdukları binanın geçmişte
Erotik filmlerin gösterildiği ve
Üç film birden seansların
Düzenlendiği "Sinema 70".

Kapısı tam da Atatürk Bulvarı
Üzerindeki bir yaya geçidinin
Karşısında olduğundan,
Film çıkışı eşe-dosta rastlama
İmkanı hayli yüksek olan
Sinema salonuydu.

İnternet ortamında gördüm
1975 yılında Keloğlan ve Cankız
Filmini oynatıyordu.

Yerinde artık bir dersane var.
Oysaki Kızılay'daki çeşitliliğe
Zenginlik katıyordu.

ETİ SANAT MERKEZİ MALTEPENİN GERÇEK SİNEMASI

Ankara'da yaşadığım yıllarda Çok fazla Maltepe tarafını kullanmadığımdan olsa gerek. Eti Sanat Merkezi ile ilgili çok da fazla anım yok.

Bir dönem Maltepe ve civarında Maltepe, Alemdar, Başkent, Bulvar, Mini ve Burç Sinemaları vardı.

Öğrencilik dönemimde ağırlıklı Olarak sanat filmleri gösterilirdi. 80'lerrri ortalarına doğu Bol oskarlı Amadeus Filmini burada izleim. 90'lı yılların başında "Bir Sevgi Filmi" sloganıyla Ayı filminin oynadığını hatırlıyorum. Bu film Ankaralılar tarafından çok ilgi görmüştü, Eti Sanat Merkezi'nde aylarca vizyonda kalmıştı. Bu filmin dışında Camille Claudel ve o dönemin en popüler filmlerinden Kelebek de bu sinemada gösterildi.

Ankara Maltepe'de uzun süre Sanatsal filmler göstermek için Çok fazla uğraşsa da Nokta Durağı'na üst geçit Yapıldıktan sonra Giderek kan kaybı yaşamış Maltepe'de bulunan diğer Sinemalar gibi 3 film birden Sinemalara dönüşmüştür.

MEGAPOL SİNEMASI BİR ZAMANLARIN EN İYİ SES SİSTEMİ

Kızılay Konur Sokak'ın sinemasıydı. Apartman katlıydı. Bilet fiyatı da bütçelere uygundu. Öğrenci kesiminin en çok tercih ettiği sinemalardandı. Özellikle büyük sinema Salonunun ses sistemi Sıkıntılı bir yerdi.

Yanlış hatırlamıyorsam da Büyük salonu balkonluymdu. Kırmızı, mavi ve yeşil salon olmak üzere üç küçük salona sahipti. 90'lı yılların sonlarında, O civarda bulunan Üniversiteye hazırlık dershanelerinin Öğrencileri için vazgeçilmez olmuştu. Öğrencilerin desteğini alsa da Bu yeterli olmadı ve Megapol Sineması da kapanan Sinemaların arasına katıldı.

Salonlarında zemin düz olduğu, Üstelik perde de küçük olduğu için Film izlemenin oldukça zor olduğu Gidilmemesi gereken sinema. Bu sinemada sadece Yedi Kocalı Hürmüz'ü Seyrettiğimi hatırlıyorum.

Filmi izlemek için salona gidince
Küçük bir salonla karşılaştım.
50-60 koltuk, küçük bir ekran
ve de rahatsız koltuklar.
Koltuklar öyle rahatsız ki
Normal oturunca bile diziniz
Öndeki koltuğa değiyor.
Yayıla yayıla oturamıyorsunuz.

MİTHATPAŞA SİNEMASI ADINI CADDEDEN ALAN SİNEMA

Ankara Kocatepe Camii aşığısında
Adını Mithatpaşa Caddesi'nden
alan

Tam adı, Mithatpaşa Kùltür ve
Eğlence Merkezi olan sinemaydı.
Bilet fiyatları öğrenci dostuydu.
Ana sinema salonu balkonluydu
ve 90'lı yılların ikinci yarısında
Ankara'nın en iyi ses sistemine
Sahip salonlarından biri olmuştu.
Mithatpaşa Sineması'nın
Benim için yeri hep ayrı olmuştur.
Kendi tarihimin o dönemdeki
En iyi filmlerini bu salonda,
Arkadaşlarla izlemiştik.
Şahsen çok severdim.
Girişten itibaren aşığı inerdiniz.
Matrix ve İtalyan İşi filmlerini
Mithatpaşa'nın salonunda
izlemiştim.

Bilindiğı üzere 2008'de kapandı
Tenha saatlerde tek bir kişi için
Bile filmi oynatırlardı.
Makinist gidince
Koca salonun ortasında
Sigara yakanlar bile olurdu
Projekterün dumanlığında
Hep birlikte filmi izlerdik.

Pek de rahat olmayan
Koltuklarına rağmen
Bilet fiyatlarının uygun olması
Sayesinde Ankaralıların
Tercih ettiğı bir sinemaydı.
2000'li yılların başında kapandı.
Eskiden kalma film afişleri
ve tabelasıyla belki bir gün
Geri dönerim diye bekliyor.

SON OLARAK BENİM GÜZEL SİNEMALARIM

İnsanların doğdukları kentler, onları hatırlar.
Tıpkı insanların doğdukları kenti hatırlamaları gibi.
İnsanların yetiştikleri kentler de onları hatırlar.
Tıpkı insanların yaşadıklarını hatırlaması gibi.
İnsanlar ve kentler birbirlerini hatırlar.
Birbirlerinin kimliklerinin oluşmasına etkide bulunurlar.
Türkiye Cumhuriyeti'nin çağdaş uygarlıklar
Düzeyine çıkmak hatta onları geçmeyi
Hedeflediği ülkenin başkentidir, Ankara.
Sanatın bu kadar ticarileşmediği dönemlerde
Türkiye'de sanatın da başkentiydi, Ankara.

Benim gençlik yıllarımda, sinemalar
Açısından günümüzden çok farklıydı.
Çünkü sinema salonları kaliteli değildi.
O yıllarda en büyük amaç sinemaya
Gidip filmi izleyebilmektir.
Şimdiki gibi yemek arası
Sinema anlayışı yoktu.
Bu anlayış alışveriş merkezlerindeki
Sinema salonlarının hayatımıza
Girmesiyle ortaya çıktı.
AVM sinemalarından önce
Başkent'in sinema salonları
Apartmanlarda hizmet vermekteydi.
Yine bu yıllarda sinema salonlarında
Yeni ses sistemlerinin hayatımıza
Girmeye başladığı yıllardı.
Dolby ses sistemlerinin
Atalarını o dönemlerde tatmıştık
ve bizlere muhteşem geliyordu.

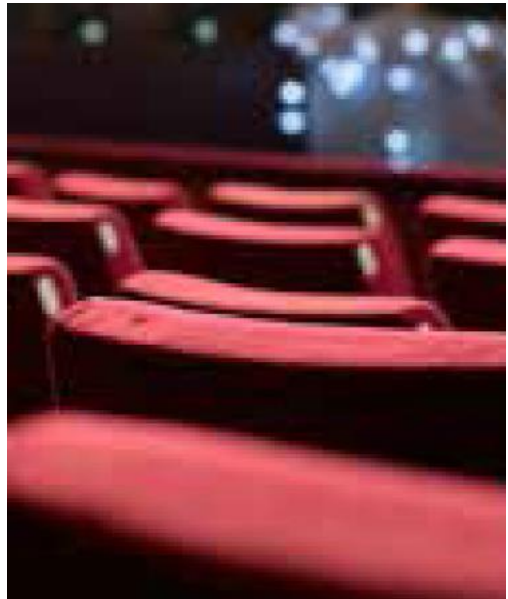
Görüntü kalitesinde de
Değişimlerin başladığı yıllardı.
Bilgisayarda üretilmiş görüntülerin
Film karelerine yeni yeni
Geçtiği bir dönemdi.
O döneme ait bir özellik de

Sinema koltukları rahat olmamakla
Tekler-Çiftler olarak ayrı ayrı
Kapılardan sinemaya girilir
Herkes numaralı olan
Kendi koltuğunda otururdu.
O dönemde film seansları gazetelere
Verilen ilanlardan takip edilirdi.
Benim gençliğimde sinema salonları
Arkadaşlarla buluşma yeriydi.
Cep telefonu henüz yokken
Dostlarla buluşma yeri olarak
Sinemalarının önü tercih edilirdi.

Korkarım yakın bir gelecekte
Alışveriş merkezleri dışında çok az
Sinema ayakta kalmayı başaracak.
Evet bu alışveriş merkezlerindeki
Sinemaların bir kısmı gerçekten
Çok yeni teknoloji ile donanmış,
Ses ve görüntü kalitesi iyi olan salonlar.
Bu alışveriş merkezlerinde film izlemek
Ayrı bir keyif olabiliyor zaman zaman.
Ama maalesef o sinemaların kokusu,
Sinema dokusu bulunmuyor.

Eskiden biz de sinemaya giderken
Evden tamamen bu amaçla çıkardık,
Hangi filme gideceğimizi önceden
Belirlemiş ve günlerce belki haftalarca
Bunun hayalini kurmuş olurduk,
Sinema sadece eğlence aracı değil
Bir kutsal bir ritüeldi bizim için.
Kimileri için bunların çoğu hala geçerli.
Ama artık çoğunluk öyle değil ne yazık ki.
Alışveriş yaparken bir de sinemaya
Gidelim diyor insanlar.
Afişlerine bakıp hangi filme
Gideceklerine o an karar veriyorlar.
O karanlık gizemli salonlarda filmin
Büyüsüne kapılıp gitmiyor artık onlar,
Film sırasında konuşmak, gülüşmek

Neredeyse normal kabul edilir oldu.
Ama ben herşeye rağmen
Hala sinema, sinemada izlenir diyorum,
Sinemanın büyüüne inanıyorum,
O kutsal mabede gitmeye devam ediyorum.
Ben eski sinemalarımı istiyorum....

Artık iyi filmlerin gösterime giremiyor olması,
Ankaralı sinema seyircilerinin kalitesini de
Ciddi anlamda düşürmüş durumda.
Sinema manyağı olan sanatsever Ankaralılar
Sadece festivallerde ortaya çıkar oldu.

Benim ilgimi çeken bir diğer konuda
Ankaralıların sinemaya verdiği önem.
Mesela 1928 yılında açılan
Yeni Sinema'da, localardan biri
Özel olarak yapılmış ve
Mustafa Kemal'e ayrılmıştı.
Bu loca "Reisicumhur Locası" adıyla biliniyor.
Yeni Sinema'ya çok güzel ve
Kaliteli filmler gelir, biletler hemen biterdi.
Film değişimleri ise heyecanla beklenen
Başlı başına bir gösteri gibiydi.
Dönemin sosyetesini en şık kıyafetlerini
Giyerek sinemaya gelirdi.
Balkonunda yer gösterici olarak çalışan
Gayrimüslim madam, tüm gelenleri tanır
ve çoğu zaman onlara adıyla hitap ederdi.

Büyüklerimiz eskiden tiyatroya giderken
Takım elbiselerimizi giyerdik
Derlerdi de anlamazdık onları.
Artık biz de yaş aldık herhalde
ve onları daha iyi anladığımızı hissediyorum.

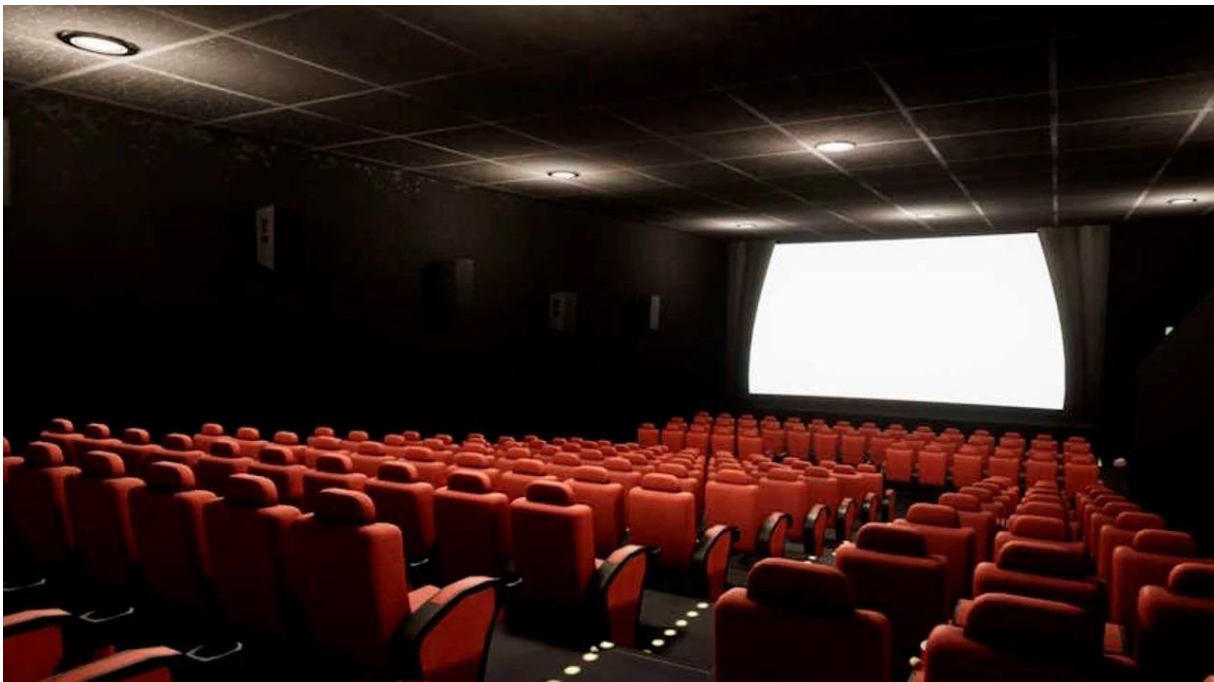
Ankaralıların sinema verdikleri önemi ve
Ciddiyeti, gençlik yıllarımda ben de yaşadım.
Öğrencilik dönemimde gittiğim
Birçok sinemada Ankara disiplini
Omuzlarında taşıyan, takım elbiseli
Gişeci amcalardan bilet alınırdı.

Buradan AVM sinemalarını
Kötülediğim anlamı çıkmasın.
Şunu söylemek isterim ki
Her devrin sinema dönemi
Kendine göre farklı...
Dolayısıyla sinema salonları da
Bulduğu dönemin kültürünü yansıtıyor.
Bu dönemdeki teknolojiyi ve
Sinema salonlarının kalitesini inkar edemem.
Bundan 20 yıl sonra günümüzün gençleri
AVM sinemaları ile ilgili böyle bir
Nostalji yazısı yazarsa hiç şaşırmam.

Ama benim gençliğimin sinemaları
Çocuklarımın AVM sinemalarına
Rekabet edemeyerek yenik düştü.
Artık sinemada yeni bir döneme girildi.
Dijitalleşen sinema, Netflix, Disney,
Amazon gibi paralı platformlarda
Ciddi şekilde yer almaya başladı.
Teknolojik gelişmelerin sinema
Salonlarının geleceğini tehdit
Etmeye başladığını söylemek,
Çok bilmişlik olmasa gerek...
Gençlik yıllarımın Ankara'sına
Damga vuran sinema salonları
Kendi döneminin ruhunu yansıttılar...
Bizlerde de silinmeyecek
Hatıralar ve izler bıraktılar.

Gelin üşenmeyip sayalım ve
Gerçeklerle yüzleşelim:
Nergis sineması yok,
Hem de "ne alırsan 100 YTL" tarzı
İşportacı zincirine dönüşerek!
Talip sineması yok, yerinde otopark var.
Dedeman sineması çoktan kayıplara karıştı;
Gazinoydu, bardı derken, satıldı ve
Hastane binasına dönüştürüldü.

Bunların hepsi sinema salonu
Olarak inşa edilmiş, yani mimari
Açıdan özellik taşıyan binalardı.

Listeye devam ediyorum:
Menekşe, Çankaya, Akün,
Kavaklıdere, Ses, Karınca, Dilek,
Çağdaş Sahne, Moviepol, Gölbaşı,
Eti ve Derya hayatımızdan çıktı gitti.
Bu saydıklarım da sinema salonu
Olarak yapılmış binalardı ve
Kent kültürü açısından özeldi.

Tüm bu sinemalar, özel mekanlardı.
Kentimizin, sokaklarımızın bir parçasıydı.
Hepimiz bu mekanları bilir ve yaşardık
Kafamızı kaldırıp afişlerine bakardık.

Garip, sevecen bir havası vardı salonların.
Müşterileri değilsinizdir siz orada.
Mesala, erken bir saatte bir film
Sadece sizin oynar, gece seansının sonunda
Sizi gülümseyen suratlar uğurlar sinemadan.
AVM sinemacılığının, sinemanın ruhunu
Öldürdüğü ve seyirci sinema ilişkisini
Bitirmeye başladığı günlerde

Ankara'nın eski sinema salonlarında
Hala, cam bardakta çay iilebiliyor.

Bugün, Ankara'da kapanan
Kapattırılan sinemalar günü olsun
Çünkü benim çocuklarımın sineması olmadı
Onların AVM'leri vardı
Oysa benim gençliğimin sinemaları;
Ankara'nın ünlü AVM'lerinde
Tuvaletlerde ihtiyaç giderirken
Göz hizasına ekran koyarak
Salonlarında oynayan filmlerin
Fragmanını gösteren modern
Sinemalara karşı hala direniyorlar.

Başkent'te bir zamanlar kapılarında
Bilet kuyruklarının olduğu,
Yerlerin fenerle gösterildiği,
Arada filmin kopması,
Bazı sahnelerin alkışlanması gibi
İlginçliklerin yaşandığı,
Çalınan "gong" sesinden sonra
Gazozlar, kuruyemişler eşliğinde
Filmlerin izlendiği tarihi sinemalar
Artık gerçekten "tarih" oldu.

Seyircisiyle vedalaşan "semt sinemalarının"
Sayısı yıllar içinde arttı ve
Tarihi sinemalar da bu durumdan
Nasibini sırasıyla aldı.

Bahçeli'de sadece Büyülü Fener kaldı.
Kızılay'da da Kızılırmak hala duruyor
Onlar da güç bela kendilerini ayakta tutuyorlar,
Muhtemelen. dersanelerin Kızılay'da
Olmasından faydalanıyor olmalılar.

Varsın benim gençliğimin
Güzel günlerimin sinemaları
Düğün salonuna çevrilmiş olsun,
Varsın gençliğin coşkusunu

Düğünlere bırakmış olsun.
Artık terk edilmiş bir yer
Görünümüne bürünmüş olsa da,
Kentin göbeğinde bir çöl gibi
Yapayalnız bırakılmış olsa da,
Biz terk etmedik çocukluğumuzu.

Anılarımız, çocukluğumuz hala
Taptaze orada duruyor.
Hiçbiri kaybolmamış ve
Hafta sonları heyecanlı
Seslerimiz yayılıyor çevreye.
AVM'ye kaybeden sinemaydı sadece,
Biz çocukluğumuzu kapitalizme satmadık.
Oralarda bir yerde, sinemanın
Tam önünde, elimizde biletler,
Gözden uzak sanılsak da
Hala yaşıyoruz.
Saflığın, dostluğun, paylaşımın
Ne anlama geldiğini biliyoruz.

O güzel sinemaları
Hala özleyeceğiz

ŞİMDİKİ SİNEMALAR ÇOCUKLARIMIN SİNEMALARI

Başka bir Şey yazmaya gerek yok. Bunlar benim sinemalarım değil, benim çocuklarımın, bir alt kuşağın sinemaları. Şimdiki sinemalar.

Arcadium Sinemaları, Ümitköy Çayyolu bölgesinde Arcadium Alışveriş Merkezi içerisinde hizmet vermektedir. Dijital 2D / 3D uyumlu salonları ve özgün konsepti ile vizyon filmlerini misafirlerinin beğenisine sunmaktadır.

Optimum Avşar Ankara Alışveriş Merkezi içerisinde bulunan Optimum Ankara sineması vizyona yeni giren filmleri ile , izleyicilerine kaliteli film izleme imkanı sunmaya devam etmektedir.

Ankara Keçiören Cinefora Sinema Salonları 5 salondan oluŐmakta olup, dev sinema ekranı, deri yaslanılabilir koltukları ve zengin çeşitli kafeteryası ile vizyondaki filmleri seyircileri ile buluşturmaya devam etmektedir.

Cinevizyon Sinemaları, Sony 4K görüntü teknolojisi, Dolby Atmos ses sistemiyle donatılmış salonlarıyla Acity Alışveriş Merkezi'nde sinemaseverlere unutulmaz bir sinema keyfi yaŐatmaktadır. Sinema salonu hem fiyat avantajını hem de sezon filmlerini yüksek kalitede izleme olanağını sunmaktadır.

Cinamarine, Taurus AVM, bugün Türkiye'nin 11 farklı Şehrinde 15 farklı sinema kompleksi ile en son teknoloji ses ve görüntü olanaklarını, beklentinin ötesindeki kalite ile birleŐtirerek VIP hizmeti ile sinemaseverlere sunmaya devam etmektedir.

Cinemaximum Ankamall Alışveriş Merkezi, sinema salonları 32 Şehirde 85 sinema iŐletmesi ve 750'ye yakın salon sayısı ile Türkiye'nin en büyük sinema zinciri olarak Ankamall Alışveriş Merkezinde vizyondaki filmleri izleyicisi ile buluşturmaya devam etmektedir.

Cinemaximum, 2008 yılında açılışını yapan Antares Alışveriş Merkezinin içinde bulunan Cinemaximum sinema salonları yoğun izleyici kapasitesiyle vizyonda ki filmleri sinemaseverlerle buluşturmaya devam etmektedir.

Cinemaximum, 2002 yılında açılan Armada Alışveriş Merkezinin içerisinde bulunan Cinemaximum sinema salonları vizyona yeni giren filmleri seyircisiyle buluşturmaya devam etmektedir.

Cinemaximum, 2011 yılında açılan Atlantis Alışveriş Merkezinin içerisinde bulunan Cinemaximum sinema salonları Türkiye'nin en büyük sinema zinciri olarak vizyonda ki en yeni filmleri seyircisiyle buluşturmaya devam etmektedir.

Cinemaximum, 2007 yılında açılan Cema Alışveriş Merkezi içerisinde bulunan Cinemaximum sinema salonları sunmuş olduğu hizmet ile vizyonda ki filmleri sinemaseverlerle buluşturmaya devam etmektedir.

Cinemaximum, 2009 yılında açılan Gordion Alışveriş Merkezi içinde bulunan Cinemaximum sinema salonları Türkiye'nin en büyük sinema zinciri olarak vizyondaki filmleri sinemaseverlerle buluşturmaya devam etmektedir.

Cinemaximum, 2013 yılında açılışını yapan Next Level Ankara bünyesinde bulunan Cinemaximum sinema salonları vizyona giren yeni filmleri ile izleyicilerine kaliteli film izleme imkanı sunmaya devam etmektedir.

Cinemaximum, 2007 yılında açılışını yapan Panora Alışveriş Merkezinin içinde bulunan Cinemaximum sinema salonları her yıl yüzlerce sinemaseveri bir arada buluşturmaya devam Etmektedir.

Cinemaximum, 2014 yılında açılışını yapan Podium Alışveriş Merkezinde bulunan Cinemaximum sinema salonları dijital 2D/3D uyumlu salonları ile vizyon filmlerini misafirlerinin beğenisine sunmaya devam etmektedir.

Cinevizyon Sinemaları, Sony 4K görüntü teknolojisi, Dolby Atmos ses sistemiyle donatılmış salonlarıyla Acity Alışveriş Merkezi'nde sinema severlere unutulmaz bir sinema keyfi yaşatmaya devam etmektedir.

Park Vera Sinemaları, Sony 4K görüntü teknolojisi, Dolby Atmos ve 3D ses özellikleriyle donatılmış salonlarıyla sinemaseverlere unutulmaz bir sinema keyfi yaşatmaya devam ediyor.

Prestige Sinemaları Bilkent Center Alışveriş Merkezi, kuruluşundan bu yana sinema salonu işletmeciliğinde standartların üzerinde bir hizmet

sunarak vizyonda ki filmleri sinemaseverlerle buluşturmaya devam etmektedir.

Prestige Sinemaları 2010 yılında açılan Kentpark Alışveriş Merkezinde bulunan Prestige sinemaları vizyonda ki en yeni filmleri seyircisiyle buluşturmaya devam etmektedir.

Prestige Sinemaları 2011 yılında açılan Nata Vega Alışveriş Merkezinde bulunan Prestige sinemaları 14 sinema salonu ile vizyonda ki filmleri sinemaseverlerle buluşturmaya devam etmektedir.

Sinemax, 2006 yılında Ankara'nın en hızlı büyüyen bölgesi olan Eryaman'da açılışını yapan Göksu Alışveriş Merkezinde bulunan Sinemax, konfor ve rahatlığı ile vizyondaki filmleri sinemaseverlerle buluşturmaya devam etmektedir.

Kaynaklara göre Ankara'da
1920'lerden 2000'li yıllara kadar açılıp kapanmış
İki yüz civarı sinema salonu ve açık hava sineması vardı.

Tablo 1: Ankara'nın Eski Sinemaları

Sinema	Açılış Tarihi	Bulunduğu Yer
Millet Bahçesi Sineması	1920	Ulus
Kulüp Sineması	1927	Ulus
Yeni Sinema	1928	Ulus
Halk Sineması	1937	Ulus
Sus Sineması	1938	Ulus
Sümer Sineması	1940	Ulus
Park Sineması	1941	Ulus
Ulus Sineması	1939	Kızılay
Ankara Sineması	1943	Sıhhiye
Büyük Sinema	1949	Kızılay
Zevkli Sinema	1940	Bahçelievler
Gümüş Sineması	1950	Bahçelievler
Cebeci Sineması	1950	Cebeci
Nur Sineması	1952	Dışkapı-Ulus
Renkli Sinema	1957	Bahçelievler
Kızılırmak Sineması	1960	Kızılay
Menekşe Sineması	1966	Kızılay

Nergiz Sineması	1967	Kızılay
Çankaya Sineması	1967	Şili Meydanı
Arı Sineması	1969	Bahçelievler
Kavaklıdere Sineması	1969	Tunalı Hilmi
Talip Sineması	1969	Tunalı Hilmi
Karınca Sineması	1969	Küçükesat
Dedeman Sineması(Bahçelievler)	1971	Bahçelievler
Dedeman Sineması (Akay)	1971	Kızılay
Akün Sineması	1975	Atatürk Bulvarı
Ankapol	1997	Kızılay
On Sineması	2000	Bahçelievler
Metropol Sineması		Kızılay
Seyran Sineması		Yenimahalle
Güneş Sineması		Yenimahalle
Akın Sineması		Yenimahalle
Megapol		Kızılay
Dilek Sineması		Küçükesat
Ferah Açık hava Sineması		Küçükesat
Derya Sineması		Sıhhiye
Ziraat Kültür Merkezi		Kızılay
Mithatpaşa Gösteri Merkezi		Kızılay
As Sineması		Demirtepe
Kerem Sineması		Demirtepe
Gölbaşı Sineması		Demirtepe
Maltepe Sineması		Maltepe
Alemdar Sineması		Maltepe
Burç Sineması		Maltepe
Başkent Sineması		Maltepe
Bulvar Sineması		Maltepe
Mini Sinema		Maltepe
Eti Sanat Merkezi		Demirtepe
Melek Sineması		Cebeci
Batı Sineması		Kızılay
Sun (Elvan) Sineması		Cebeci
Site Sineması		Cebeci
Uzay Sineması		Cebeci
Saray Sineması		Cebeci
İnci Sineması		Kurtuluş
Konak Sineması		Kurtuluş
Sinema 70		Kızılay

Cep Sineması		Kızılay
Cem Sineması		Keçiören
Şato Sineması		Keçiören
Hanif Sineması		Kavaklıdere
Yeni Ulus Sineması		Kavaklıdere
Ses Sineması		Kavaklıdere
Lale Sineması		Kavaklıdere
Stad Sineması		Dışkapı-Ulus
Nur Sineması		Dışkapı-Ulus
Atlas Sineması		Dışkapı-Ulus
Süreyya Sineması		Aydınlıkevler
Yıldız Sineması		Yıldız-Çankaya

* Tabloda açık hava sinemalarına yer verilmemiştir.

**KAYA ÇAYIR Çiğdem, "Zamana Yenik Düşen Ankara Sinemaları V: Sinemanın Büyüsü Tüm Şehri Sarıyor", Lavarla

KAYNAKLAR :

AKBAŞ Ersan, "Ankara'nın 90'lı Yıllardaki Sinema Salonları", 2023

BAYRAKTAR Adile Nuray, "Başkent Ankara'da Cumhuriyet Sonrası Yaşanan Büyük Değişim: Modern Yaşam Kurgusu ve Modern Mekânlar", Ankara Araştırmaları Dergisi.

BOZYİĞİT Ali Esat, "Eski Ankara Sinemaları", Kebikeç, Sayı; 9, 1999

DÖNÜMCÜ Şadiye, "Ankaracı ve Ankaralı".

ESEN Selim, <https://www.gercekedebiyat.com/yazi/ankara-nin-anilarda-kalan-3-sineması-10218.html> - google_vignette

GÜRİZ Haluk, "Ankara'da Sinemalar ve Filmler Üzerine", Haluk Güriz'in Yazıhanesi (wordpress.com), 2018.

İŞCEN YAVUZ, "Ulus'un Eski Sinemaları", yavuziscen.blogspot.com

KAYA ÇAYIR Çiğdem, "Zamana Yenik Düşen Ankara Sinemaları I: Sinemanın Doğuşu ve Ulus", Lavarla, 2021.

KAYA ÇAYIR Çiğdem, "Zamana Yenik Düşen Ankara Sinemaları II: Kızılay", Lavarla, 2021.

KAYA ÇAYIR Çiğdem, "Zamana Yenik Düşen Ankara Sinemaları III: Bahçelievler ve Yenimahalle", Lavarla, 2021.

KAYA ÇAYIR Çiğdem, "Zamana Yenik Düşen Ankara Sinemaları IV: Müstakil ve Sinemalı Apartmanlar Dönemi", Lavarla, 2021.

KAYA ÇAYIR Çiğdem, "Zamana Yenik Düşen Ankara Sinemaları V: Sinemanın Büyüsü Tüm Şehri Sarıyor", Lavarla, 2021.

KAYADOR Vakur, "Bir Zamanlar Ankara Sinemaları", Kebikeç, Sayı; 9, 1999.

KAYMAZ Elif, "An Architectural History Of The Movie Theaters In Ankara", A Thesis Submitted to the Graduate School Of Social Sciences of Middle East Technical University, 2019.

KUL HARMANKAYA Büşra, ŞAHİN GÜÇHAN Neriman, "Ankara'daki Sinema Ve Tiyatro Mekanları İçin Envanter Çalışması", Doktora Tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Kültürel Mirası Koruma Bölümü, TÜBA-KED 27/2023.

MEDİN Burak, "Sinemada Seyirci Ve Mekân: Türkiye'de Değişen Sinema Seyir Kültürü", Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2017.

MEDİN Burak, "Değişen Sinema Seyir Kültürünü Sözlü, Yazılı ve Elektronik Kültür Bağlamında Anlamak", Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi.

MUNGAN Murathan, "Neredeyiz? Biz ve onca yıl seyrettiklerimiz..", Kullanılmış Biletler, Metis Yayınları, 2007.

MUNGAN YAVUZTÜRK Gülseren, "Ataç'ın Ankara'daki Sinema Günleri", Araştırmacı, Yazar, Ankara Araştırmaları Dergisi, 4(2), 180-188, Aralık, 2016.

MUNGAN YAVUZTÜRK Gülseren, "Ankara'da Bir Büyük Sinema Vardı", Kebikeç, 2009.

ÖZDEMİR Hamdi, "Sarı Sıcak Yıllar, Ankara Sinemaları"

TÜR Ayşe Nur, ŞUMNU Umut, "İç Mekân Bağlamında Modern Mimarlık Mirası: Kavaklıdere Sineması Değer Analizi", Ankara Araştırmaları Dergisi, 139-160, Haziran, 2023

Ankara'nın Kaybolan Sinemaları, 2008.

Ankara'da Kültür ve Sanat, Ankara Kalkınma Ajansı, 2017.

<https://haldunarmagan.blogspot.com/2008/05/mays-2008-ankarann-ackl-sinema-halleri.html>

<https://drive.google.com/file/d/0B1WJ-IXrKtxyTVdISkQ3YVW1ekU/view?resourcekey=0-opsUWhoVW5YAvnE6NSQqWA>

<https://bianet.org/yazi/akun-ve-sinasi-ankaralilarin-146010>

yavuziscen.blogspot.com